

Весела Лулова Цалова

ДЪЩЕРИТЕ НА ЖЕНОМРАЗЕЦА

Роман

МВИЛ АГЕНЦИЯ
София

ДЪЩЕРИТЕ НА ЖЕНОМРАЗЕЦА
Роман

Първо издание

ISBN 978-619-7211-01-6

© Весела Лулова Цалова – автор
© Марко Бадзато – художник на корицата
© Издателство МВИЛ Агенция, София, 2015
mbliteraryagency@abv.bg
www.mbinternationalliteraryagency.com

„...ние, дъщерите на образованите мъже, се намираме в безизходица. Зад нас е патриархалната система, затвореното семейно огнище с неговото безвремие, безнравственост, лицемерие и раболепие. Пред нас е обществото, професионалният живот с неговата жажда за власт и притежания, с неговата ревност, алчност, войнственост и агресивност. Единият ни откъсва от света, затваря ни като робини в харем; другият ни кара да кръжим като гъсеници с опрени в опашката си глави край черницата, свещеното дърво на притежанията. Значи да избираме между две злини. Нито една не е за предпочитане. Не е ли по-добре да се хвърлим от моста в реката, да вдигнем ръце, да се откажем, да заявим, че целият човешки живот е една грешка и да го приключим?”

*Вирджиния Улф, „Три гвинеи”, ИК „Златорогъ”, С., 2001,
превод от английски Иглика Василева*

*На Емануеле,
моя любим внук!*

ЧАСТ ПЪРВА

1.

Времето не успяваше да изтрие болката от лицето ѝ. Знаеше, че тя ще си отиде само заедно с нея. Или с него?

От сватбата им бяха минали повече от три години, но тя продължаваше да се събужда нощем, цялата обляна в студена пот, със сърце, туптящо като изпълнена с гной рана, и да смесва името му с несвързаните думи, които бълваше на срички. Съпругът ѝ нежно я връщаше в леглото, докато ѝ шепнеше:

- Няма страшно, легни си, сега ще те завия и ще заспиш отново..

И така почти всяка нощ. Зиме и лете, пролет и есен, безнадеждно и упорито Хипнос¹ я наказваше и кошмарите ѝ се повтаряха. Ужасът ѝ се бе заклел във вечна вярност и нямаше да ѝ изневери. Беше останал единствената ѝ сигурност.

От малкото прозорче над мивката в кухнята се виждаше сивеещият канал, който лениво полюшваше застоялите си води, а по него плуваха бавно, в посока тържището, натоварените с риба лодки. На другия му бряг стърчеше олющената и обвита в тъмнозелен мъх сграда, в която се помещаваха част от канторите на търговците.

Докато миеше чашката от току-що изпитото кафе, очите ѝ неволно се спряха върху лицето на младия мъж, който управляваше преминаващата отдолу моторница. Въпреки че главата му бе покрита с качулката на дъждобрана, тя успя да зърне лицето му с широка челюст, чието волево изражение можеше да се обърка с ядосана гримаса. Прерязва я пареща

¹ В древногръцката митология богът на кошмарните сънища и баща на Морфей. Бел. на авт.

болка в областта на стомаха и изпусна съда. Стресна се от острия звук, който надвика шума на силната водна струя от чешмата, при сблъсъка на порцелана с теракотения под.

- Хрр! – От гърлото ѝ се изтръгна полугласно възклицание, подобно на хрип, и миг след това се свлече върху разпилените по розгката парченца от счупената чаша.

Водата все така продължаваше да шурти от отвореното кранче, а пурпурното перде със златни ресни се заразвява като знаме от неочаквано нахлулия през отворения прозорец вятър.

Върна се в съзнание с усещането, че е легнала по корем във ваната. Преди да отвори очи, се запита кога ли е успяла да я напълни и да влезе в нея? Протегна ръката си нагоре, за да се опре на стената, но такава липсваше. Събра сили и се надигна. Огледа се наоколо и изпадна в ужас. Почти беше напът отново да припадне. Всичко около нея беше залято от водата, която преливаше от коритото на мивката и течеше върху подовата настилка. Някои от по-леките предмети се носеха напред-назад като лодчици, а котаракът, с високо вдигната опашка, я гледаше недоумяващо и помръдваше огромните си извити мустаци, единствено те останали сухи.

Подпря се на близкия стол и с мъка се изправи на крака. Не беше само от слабостта, обзела тялото ѝ, но и от наакиснатите дрехи, които тежаха като камъни върху крехките ѝ увиснали рамене. Най-напред спря крана на чешмата и махна гъбата, която запушваше сифона на мивката, за да може водата да се оттече. После хвърли бегъл поглед в огледалото и видя, че от брадичката ѝ се стича струйка кръв. Вероятно, когато се е строполила на пода, частица от счупената чаша се е забила и направила дълбок разрез в плътта ѝ. Странно, но не чувстваше болка. Пресегна се и потърси в най-близкия шкаф кутията с лекарствата, където винаги държеше и цитопласт. Изми лицето си, подсуши го внимателно и постави лепенка

върху раната.

„ Ех, добре че сме на първия етаж, а под нас е каналът, и не съм наводнила съседите...” – мислеше си, докато с една пластмасова чиния за еднократна употреба събираше в голяма лъскава тенджерата водата от пода.

- Мърканчо, ела тук, съкровище мое, ела да те прегърна – повика нежно котарака.

Той нямаше нужда от повече подканяния, завъртя мократа си, рунтава опашка, заприличала на оръфана подгизнала четка за прах, и се насочи с величествено изправена глава към стопанката си.

Тя се наведе, взе го в обятията си с цялата нежност, на която беше способна, а допирът с топлото му телце ѝ вдъхна увереност. Целуна го по нослето, но после изведнъж заплака. Сълзите се смесиха с капчиците, които се отцеждаха от косата ѝ и от козината на животинчето. Зашляпа с мокрите си чехли към хола, като не го изпускаше от ръце. Без да се притеснява, че дрехите ѝ, които бяха станали вир-вода, ще повредят старите автентични кресла, седна в едно от тях, затвори очи и остана дълго в тази поза да се вслушва в мъркането на успокоеното животно и ударите на собственото си сърце.

Усещането за пронизващ студ я извади от вцепенението ѝ. Беше задрямала, без да се преоблече. Тялото ѝ се бе сковало, зъбите ѝ тракаха, а точно в този момент звънна телефонът и заподскача в унисон с треперенето ѝ върху малката махагонова масичка с неестествено извити крака, сякаш жертва на хроничен артрит. Пресегна се и взе слушалката:

- Да – отговори пресипнало.

- Мария-Пиа, как си?

- Енрико? Прибирай се вкъщи, моля те... Имам нужда от теб... – призоваваше го толкова нахъсено, че чак се запъхтя от усилие.

- Какво се е случило? – попита я разтревожено.

- Нищо страшно, като се върнеш у дома, ще видиш...

Остави слушалката върху апарата и отново опря главата си върху високата облегалка на фотьойла. Мърканчо се размърда и скочи на пода.

2.

След наводнението, което направи в дома си, пипна тежка и дълга настинка и не бе излизала навън почти цял месец. Съпругът ѝ Енрико се грижеше за всичко в семейството им: след работа пазаруваше, а като се прибереше, приготвяше набързо вечерята. Докато се въртеше из кухнята, говореше неспирно на висок глас и споделяше с нея за работата, колегите, новите картини, които вече били пристигнали и от следващата седмица щели да ги изложат пред публика, за двамата гондолиери, които се сбили пред очите му под моста „Риалто” заради една млада английска туристка, за повишаването на цените на тестените изделия – и така, докато сложеше чиниите с димящото ядене върху грубата дървена маса и не я повикаше да идва.

През това време Мария-Пиа лежеше на дивана в хола и изобщо не го слушаше. Мислите ѝ все се връщаха към лицето на онзи мъж, който управляваше товарната лодка в деня на наводнението. Нещо в него бе провокирало в душата ѝ както нежност, така и страх, които отприщиха спомените от детството ѝ, и оттогава не преставаше да мисли за мрачната богаташка къща, в която бе отраснала.

Крушките на полилея примигнаха и за няколко секунди електричеството прекъсна. Тъмнината я стресна, откопчвайки я от желязната прегръдка на черногледството ѝ. Чу как Енрико за пореден път извисяваше нетърпеливо глас откъм кухнята:

- Мария-Пиа, хайде на масата. Вечерята е готова, скъпа...
Мария-Пиа-а-а...

- Идвам, извини ме, бях задрямала – излъга го с равен глас без никакво угризение и бавно затътри пантофите си към него.

Чинно, като сервитьор, съпругът ѝ я чакаше прав до подредената маса. Големи тъмни кръгове очертаваха уморените му от недоспиване очи. Стана ѝ жал за него, но въпреки това реши да удължи още малко подканянията му. Пристъпи лунатично към прозореца, отвори го и се надвеси над канала, като че ли там щеше да стои и да я чака мъжът с дъждобрана, който беше видяла оная заран. Водата тихично се поклащаше и разнасящият се от нея мирис на гнили водорасли я удари в носа. Зави ѝ се свят и мигновено си спомни за припадъка.

- Хайде де, спагетите изстинаха – примоли ѝ се за кой ли път Енрико.

Ядяха мълчаливо, когато изведнъж тя се преви надве, изпусна вилицата и се свлече на пода. Конвулсии разтърсваха тялото ѝ, а от устата ѝ изби бяла пяна.

Мъжът ѝ скочи като пружина, но без да я докосва, се спусна към телефона и набра номера на личния им лекар.

- Доктор Дандоло, Енрико е... Моля ви, елате веднага, Мария-Пиа отново получи припадък... – заобяснява му накъсано.

- Енрико, успокой се, наблюдавай я само да не си глътне езика и не я мести, докато не отмине пристъпа. Тръгвам веднага – нареди медикът и прекъсна връзката.

Смачканият от уплаха съпруг остави слушалката върху апарата и се върна при жена си. Коленичи и я погледна. Пяната около устата ѝ се беше стекла надолу към шията, а дишането ѝ започваше да се нормализира. Само от време на време крайниците ѝ продължаваха да потрепват, но кризата отшумяваше.

Младият мъж едва сега усети колко силно туптеше сърцето му и изтръпналите си от преживяното напрежение крака. Никога нямаше да свикне със страданието на Мария-Пиа. Седна до нея и се разрида. Някакъв заблуден комар жужеше около ушите му, а светлината от абажура падаше косо върху преbledнялото ѝ лице. Тя беше единственият му близък човек и в този момент бавно се връщаше към живота, а той всеки път не знаеше дали няма да е за последно. Не искаше да я загуби. Водеше абсурдна битка с болестта ѝ, за да не ѝ позволи да му я отнеме. Беше я обикнал повече от живота си, в мига, в който я видя за пръв път...

Черно-белите му спомени го отвлякоха насила към онзи останал далече в миналото ден, когато в галерията, в която работеше и тогава, нахълта директорът и се развика с пълно гърло:

- Току-що се обади маркизата и каза, че идва да разгледа новите платна. Размърдайте си задниците и проверете отново всеки милиметър за прах... Вижте дали светлините на прожекторите са насочени правилно... Действайте!

Енрико и колегите му се спогледаха и светкавично се засуетиха около експонатите.

- Маркизата не е стъпвала тук от пет години – прошепна тихичко една от разпоредителките, – сега какво я е прихванало?

- Не знам, ама е собственик на галерията и може да прави каквото си поиска, а ние трябва да си пазим хляба – отвърна ѝ примиренчески Пиеро и оправя пискюла върху рамото си. Бутафорната униформа, която беше длъжен да носи на работното си място, го изнервяше допълнително, но какво от това.

- Колеги, да не губим време – прикани ги Енрико, докато минаваше с четката за прах по перваза на един от многобройните прозорци.

Слънцето надничаше през кристалночистите стъкла и влъчите му танцуваха хиляди ефирни пращинки. Мраморният под блестеше, картините изпъкваха върху болезнено белите стени, а въздухът бе като наелектризиран от предстоящото височайше посещение. От хранилището се чуваха припрените гласове на служителите, които претърсваха всяко ъгълче за забравена хартийка или боклуче. Собственицата на галерията им вдъхваше не само респект, но и отвращение.

Енрико Лазарини работеше от две години за нея, но никога не я беше виждал. Подочуваше оттук-оттам клюки, които другите разнасяха, но не им се поддаваше.

След дипломирането си като изкуствовед стоя близо година без работа. В район “Кастело” имаше една много стара работилница, в която се изработваха весла, и той припечелваше по нещо на черно като чирак на майстора, но онзи буквално го използваше за слуга. „Донеси ми вино!“, „Дай ми чука!“, „Иди да ми вземеш чаршафите от перачката!“... След като приключеше в дюкяна, започваше да обикаля галериите и търговците на антики, за да пита за работа по специалността си, но месеците се нижеха един след друг без никакъв резултат от търсенето му. Един ден обаче съседката му по апартамент връхлетя в неговата квартира и най-неочаквано му съобщи, че в галерия „Морозини“ търсят разпоредители. Не че изкуствовед и разпоредител бяха синоними, но той не се подвоуми нито за миг и още следобеда занесе молбата си. За него беше важно да започне някаква сигурна работа и изобщо не го притесняваше, че мястото не отговаря на квалификацията му. След седмица му се обадиха и го поканиха на интервю.

Ето, вече две години забърсваше прахта по експонатите и упътваше посетителите, но със заплатата оттам успя да си наеме малко по-голямо жилище, близо до рибния пазар, и да смени протритите си на лактите пуловери, които носеше още

от студентските си години. Какво ли друго му трябваше?

Точно в 12.15 ч., когато галерията вече бе затворена за посетители, летящата врата на главната зала се отвори и през нея премина висока стройна жена, облечена цялата в черно. Главата ѝ бе покрита с дантелен воал, който тежко се разстилаше по раменете ѝ. На метър след нея вървеше с неуверена походка момиче на около двацет години. Директорът се поклони угоднически и продължи да ѝ се покланя всеки път, когато боязливо отговаряше на неочакваните ѝ въпроси, а знатната дама дори не го удостояваше с поглед. Около нея се разнасяше силен аромат на амбър и ванилия. Обикаляха тържествено из галерията, когато тя внезапно се обърна и грозно сгълча девойката, която я придружаваше:

- Мария-Пиа, можеш да разглеждаш и сама, не се влачи по петите ми, ако обичаш!

Младата жена поруменя, наведе засрамено глава и един немирен кичур прикри очите ѝ.

- Както желаете, маркизо – отвърна и се отдалечи безшумно. Спря се в ъгловата заличка и се застоя с впит поглед пред неголямо анонимно маслено платно, на което беше изобразена селска къща с двор, а в него деца и животни играеха заедно, докато няколко жени простираха. Спомни си за онзи далечен ден, когато пътуваха със сестра Лучия по тесните разнебитени пътища, че тогава също се натъкна на подобна картина, но в нея героите бяха истински, а не замръзнали под четката на художника. Буца заседна в гърлото ѝ, защото след това никога повече не видя другарчетата си от прилежащото към манастира сиропиталище, в което беше живяла дотогава.

Отстъпи крачка назад и потърси с поглед някой от разпоредителите, за да го попита за името на художника.

Очите ѝ срещнаха тези на Енрико, но тя, чисто девически, не се посвени, а се втренчи в приятното му лице, от което лъхаше спокойствие.

Той веднага се приближи:

- Мога ли да ви бъда полезен, госпожице?

- Да, благодаря, кажете ми кой е творецът на тази нестандартна картина – кимна леко с глава в посока на платното.

- За съжаление е неизвестен. Касае се за частна колекция, датираща от осемнайсети век, в която повечето творби са от анонимни автори, а собственикът ѝ не е бил заинтересован да издири имената им.

- Жалко наистина. Впечатляващ рисунък... – каза и бавно се отдалечи.

Енрико се обърна и погледна картината, но не видя нищо необикновено в нея.

От този миг нататък пасторалният пейзаж, който сега висеше в хола им на най-видното място, завинаги щеше да му напомня за загадъчната девойка, придружаваща работодателката му.

Настоятелното звънене на вратата го изтръгна от спомените. Мария-Пиа, все така в несвяст, продължаваше да лежи на пода. Той се изправи рязко и отиде да отвори на доктора. Главата му бучеше, а част от съзнанието му продължаваше да е обзето от мисълта за първата му среща с нея.

Доктор Дандоло влезе. Дори не отвърна на поздрава му и с бързи стъпки се упъти към болната, наведе се, повдигна клепачите ѝ, измери пулса ѝ и каза:

- Всеки момент ще дойде на себе си. Лошото е отминало.

Докато изричаше тези думи, младата жена помръдна леко и отвори с мъка очите си. Поклати глава и попита:

- Къде съм?

- Лю... лю...бов моя, всичко е на... на... на... ред, вкъщи си, им... им... имаше припадък, но всичко ми...ми...мина – запелтечи развълнувано Енрико и нежно я погали по челото.

- Докторе, може ли вече да я пренеса в леглото?

- Да, но внимателно – отговори му лекарят, докато пишеше рецептата.

- Енрико, прости ми – промълви Мария-Пиа.

- Няма за какво да ти прощавам – отвърна, вземайки я в обятията си, за да я положи в семейното ложе. Оправи косите ѝ, целуна я по бузата и приседна до нея. - Как се чувстваш сега?

- Нищо ми няма. Дори не си спомням как стана... – обърна се с гръб към него и с яд си помисли: „... но затова пък много добре помня миналото си, от което не можах да избягам, дори й след като се омъжих за теб!”

Лентата за кой ли път се задвижи, а пред очите ѝ започнаха да преминават като във филм кадрите от детството ѝ...

Нямаше спомен от майчина ласка. Сякаш веднага след раждането си беше пропаднала в някаква тъмна бездна и в полумрака ѝ от време на време се появяваха някакви жени, облечени в дълги раса, а белите пребрадки върху челата им едва-едва се подаваха под черните им монашески була. Малкото момиченце не можеше да различи монахиня от обикновена вдовица в траур. За него всички бяха еднакви. Жени, облечени в черно.

В стаята, в която отрасна до шестата си година, винаги цареше полумрак заради спуснатите дървени капаци на прозорците. През тънките им процепи светлината свадливо се процеждаше, но сегиз-тогиз някой немирнен лъч успяваше да се промуши по-надълбоко, започвайки да рисува слънчеви зайчета по тавана или стените и тогава за тях, децата, настъпваше истински празник.

В едно такова утро, докато се наслаждаваха на двата

кръстосващи се тънки лъча, които сякаш се дуелираха пред очите им, влезе отговарящата за тях монахиня и я извика.

- Мария-Пиа, пригответи се, трябва да отидем в града.

- Но защо, сестро Лучия? Какво съм направила? – попита я уплашено.

- Нищо, детето ми, всичко е наред, само кратка разходка на открито – окуражи я нежно невестата на Христос.

- Добре – съгласи се с въздишка момиченцето и започна да се облича.

Другите деца обърнаха главите си към него, с очи, изпълнени с любопитство и завист. Някои от тях никога не бяха напускали двора на католическото сиропиталище.

Мария-Пиа обаче продължаваше да се тревожи и сърчицето ѝ биеше лудо при мисълта, че може би и нея ще я изведат оттук и никога повече няма да се върне при другарчетата си. Случи се с най-добрата ѝ дружка, която преди половин година излезе с игуменката, и никога повече не я видяха.

Вратата пак се отвори и монахинята я подкани да тръгват. В движение детето наметна излинялата си жилетка. В ръката си държеше избеляло окъсано мече, с което изобщо не се разделяше. Преди да излезе навън, не забрави да се обърне и да погледне окачената на стената срещу прозорците икона. Помоли се наум на Божията майка да не я изоставя и да ѝ помогне да се върне пак у дома при другите деца.

Сестра Лучия шофираше умело миниатюрния „Фиат 500” по осеяните с дупки междуселски пътища. Наоколо се бяха ширнали разораните нивя, а по тях тук-там се виждаха ратаи, които ги засяваха. В далечината пък се очертаваха двукатни къщи със селскостопански пристройки за животните. Жените простираха, а малчуганите играеха около тях. Цялата тази идилия се запечатваше в паметта на Мария-Пиа като кадър от ням филм. Тя не можеше да я свърже с действителността, защото за нея животът се простираше в други измерения. По

детското ѝ лице се изписваха учудване и възторг, когато някоя от майките се обръщаше рязко и удряше шамар на немирното си момче, а то побягваше още по-силно и като пошуряло възсядаше прасето, ровещо с муцуната си на воля из селския двор.

Ненадейно помоли сестра Лучия да откряне прозорчето. Свежият пролетен въздух целуна детските бузки и се вмъкна под косите ѝ, а те игриво се развяха във всички посоки. Почувства се лека като перце. За първи път, откакто се беше родила, изпитваше някакво странно усещане, което съзнанието ѝ не можеше да определи. Монахинята продължаваше съсредоточено да шофира и дори не забеляза рейналите ѝ от щастие очи.

Постепенно пейзажите наоколо започнаха да променят облика си. Огромните поля се смениха с обрасли с папур блатата, над които жужаха рояци насекоми, а колкото по-напред отиваха, все повече зеленикавата вода от лагуната надвиваше растителността и пред погледа ѝ се заоткриваха огромни водни площи със стърчащи колове и опънати на тях рибарски мрежи.

Не знаеше къде и при кого отиват, но тревогата ѝ на тръгване се смени с любопитство и нетърпение. От силното друсане в колата започна да ѝ се повдига, но това не я обезпокои. Подаде лицето си през прозореца, пое си дълбоко въздух и дори си затананика някаква детска песничка.

В далечината започваше вече да се очертава градът. Величествените му сгради изглеждаха като детски кубчета, изпуснати от нечия неблагоразумна ръка във водната шир. Бяха започнали да потъват, но слънчевите лъчи, които докосваха покривите им, приличаха на златни въжета, опитващи се да ги измъкнат.

Спряха на малко запуснато площадче. Сестра Лучия паркира в единия му край. Пооправи монашеската си одежда,

стисна здраво ръката на Мария-Пиа и мълчаливо тръгнаха нанякъде.

Още в колата, за кой ли път, съзнанието на монахинята бе обзето от мисълта за собственото ѝ детство. Не успяваше да се освободи от нея, дори сега, докато прекосяваха многобройните мостчета и тесни улички. Вътрешният ѝ монолог бе нескончаем:

„Какво от това, че съм първородното дете в семейството, към чиято къща отиваме сега. Едва навършила четиринайсет години, баща ми – тиранин по натура – ме изпрати в манастира със сиропиталището. С решението си искаше да отмъсти на мама, която вместо наследник му родила някакво си момиче, а на мен да покаже, че животът ми е в ръцете му и наравно с Всевишния решава какво да прави с него.

За нещастие, пет години след мен, се роди сестра ми. Отново момиче. Старият сатрап дори не присъства на кръщенето ѝ, въпреки че кръстница ѝ стана една негова далечна братовчедка, която държеше новородената непременно да носи името Ада. От този миг нататък за мен, мама и сестричката ми, настъпиха години на неописуем ужас, за които уж всячески се старая да не си спомням и всеки ден благодаря на Господ, че ме поиска за христова невеста, за да ме отърве от татко.

Малко преди да вляза като послушница в манастира, мама забременя отново. На сбогуване тихичко ѝ прошепнах, за да не може да чуе баща ми какво ѝ казвам: „Мамо, ще продължавам да се моля на Бог, дано този път ти изпрати син, за да те спаси от мъките на проклетия ти съпруг”. Толкова го мразех, че дори не можех да му кажа „татко”. „Благодаря ти, дъще... – промълви майка ми. – Много ще ми липсваш, не забравяй, че част от мен си отива заедно с теб...”. Сълзите я задавиха и тя не можа да изрече нито дума повече.

След принудителната ни раздяла подхранвахме

болезнената си нужда една от друга с писма. След няколко месеца получих поредното ѝ послание. Без никаква нотка на радост ме уведомяваше, че пак е родила момиче, което нарекли Елиза. После епистоларната ни връзка неочаквано прекъсна...

Минаха цели пет години от последното ѝ писмо, когато ненадейно получих отново вест от нея. Бележката беше написана с много ситен почерк, сякаш нарочно е искала да не виждам добре, това което чета. Съобщаваше ми, че пак е бременна и вече не ѝ се живее. Горестно ми споделяше, че предпочита да умре, а заедно с нея и плодът под сърцето ѝ, защото – „ако пак е женски” – няма да му даде живот, а ще го обрече на мъченичество. Накрая ми пожелаваше здраве и търпение, като ме окуражаваше с думите: „Дъще, ти излезе късметлийка, защото се спаси от баща ти.” Не завършваше с обичайното „До следващия път!”, а със злокобното „Сбогом!”. След няколко месеца получих кратко писмо от Ада, с което ме уведомяваше, че мама е починала веднага след раждането на бебето, което е било мъртво още в утробата ѝ. Клетата ни майчица... Баща ми обаче, дори не си бе направил труда да се подпише под думите на моята сестра... ”

Свирката на едно от корабчетата по редовните линии сепна сестра Лучия и тя видя, че вече са почти пред прага на родния ѝ дом, който по нищо не отстъпваше на останалите богаташки палати в града. Спряха пред огромна дървена врата, цялата обкована и орнаментирана с желязо. Вместо звънец върху нея имаше бронзово чукче под формата на лъвска глава с буйна грива, захапала между зъбите си масивна халка, с която почукаха. Не след дълго изрязаната в едното крило на вратата по-малка вратичка се отвори и пред тях застана побелял, сбръчкан старец с хлътнали зеленикави очи. Икономът.

- Добър ден, какво ще обичате, сестро? – попита я и

запремигва насреща ѝ, сякаш имаше пясък в очите.

- Трябва да се срещнем с маркиза Морозини, моля, предайте ѝ, че сестра Лучия е тук и води със себе си Мария-Пиа.

- Добре, изчакайте, сега се връщам – избърбори думите като скоропоговорка и затръшна вратата под носа им.

„Дали ме разпозна? – запита се Лучия. – Може и да е от налегналата го старост, но май се направи, че не ме познава, само и само да не си навлече гнева на господарката. Както и да е, за мен вече всичко е без значение – продължи да си говори сама наум Лучия. – След смъртта на мама вече не държа на никого от този дом... Ада е станала неузнаваема и напълно ме е изключила от живота си. Пише ми само когато има нужда от мен, но не ме моли, а ми заповядва да го направя!

Характерът ѝ досущ прилича на този на баща ни. Не ѝ се сърдя, напротив, дори я оправдавам. Тя и без това е мъченица. Все още ме побиват тръпки от спомена за онази злокобна вечер, когато татко влезе в стаята, където мама и бавачката я къпеха близо до камината, в която бумтеше силен огън. Здравата го бяха наклали, за да ѝ е топло по време на банята. Тогава той уж *неволно* бутна коритото в пламъците, които буквално опекоха личицето ѝ, но по чудо пощадиха очите ѝ. Докато съм жива няма да забравя мириса на изгоряла човешка плът, който се разнасяше с дни из цялата къща. Оттогава никога повече не видяхме обезобразеното лице на сестра ми Ада. По заповед на баща ни винаги беше скрито под воал, дори когато тя беше малко дете, за да не дразни с грозотата си *светлейшите* му очи и да не предизвиква отвращение у хората.

Боже мой, прости ми, че напразно споменавам името ти... – Прекръсти се пред неразбиращия поглед на Мария-Пиа, която нетърпеливо пристъпваше от крак на крак. – Адо, Адо, не бях сляпа и когато навърши седем години, а татко често започна да влиза в стаята ни, за да те вика да отидеш

при него?! В средата на нощта се връщаше с посинели от студа крачета. Хлипайки, ме молеше да не те разпитвам за нищо. Аз, разбира се, не изгарях от желание да знам какво си правила, защото все пак съм пет години по-голяма от теб и някак си инстинктивно се досещах, че нещо грозно се случваше между вас... Ех, при тези обстоятелства как да се сърдя на сестра си!?

Ами Елиза, другата ми по-малка сестра, та аз дори не я познавам...” – Дишаше тежко и на пресекулки, защото миналото никога не ѝ даваше покой, ни денем, ни нощем, но още повече сега, в този момент, докато чакаше пред палата на самозабравилата се бивша мъченица Ада.

Не след дълго чу изскакването на резето и дразнешкото скърцане на пантите при отварянето на вратата я стресна и извади от натрапчивите ѝ мисли. Икономът им рече да го последват и заситни по дългата алея, водеща към родния ѝ дом.

От канала се носеха подвикванията на гондолиерите, а от съседната къща се чуваше, че някой свири на пиано.

На Мария-Пиа ѝ се стори, че цяла вечност вървят през градината, потънала в разцъфнали розови и жълти цветя и храсти, а безгрижното чуруликане на птичките в клоните на вековните дървета поразвесели свитото ѝ сърчице. Монахинята обаче продължаваше силно да я стиска за ръка. Пръстчетата ѝ започнаха да отмаляват, но тя не се оплака, нито изхленчи. След като прекосиха главната алея и подминаха мраморния фонтан с бликащи дъгообразни водни струйки, които къпеха извисяващата се в средата му обвита в бръшлян статуя на гола жена, се спряха пред красива фасада, изографисана с амурчета, които сякаш се прицелваха с лъковете си право в тях. Внушението беше толкова силно, че сърцето на момиченцето пак се сви. Прииска му се да извика от уплаха, но не го стори. Смесицата от дърво, стъкло и метал

в орнаментите върху парадната входна врата я правеше да изглежда тържествено натруфена, а ослепително блестящата ѝ месингова дръжка довършваше снобския ѝ вид.

В преддверието ги посрещна прислужница с ослепително бяла дантелена престилка и ги поведе по дълъг сумрачен коридор. Стъпките им отекваха по венецианската мозайка, а полумракът постепенно ги обгръщаше, докато накрая съвсем потънаха в него. Мария-Пиа повече не можа да се стърпи и попита:

- Сестро Лучия, къде отиваме, страх ме е...

Не получи никакъв отговор.

Ненадейно камериерката спря и боязливо почука на една полуприкрита с тежка брокатена завеса врата.

- Влезте – обади се женски глас отвътре.

3.

Ада Морозини ги очакваше, но дори сега, когато дъщеря ѝ най-сетне стоеше пред нея, не успя да потисне лошите спомени за дните и нощите преди да я роди, за тегобата от усещането, че тялото ѝ ще се пръсне, за наедрелите гърди, притискащи сърцето ѝ, за неритмичните движения на нежелания плод в утробата ѝ, които час по час се повтаряха и не ѝ даваха покой. Мразеше всеки милиметър от себе си, а когато влизаше в банята, се обръщаше с гръб към огледалната стена пред душа. Месеците минаваха, а с нарастването на корема ѝ растеше и неприязнота към „онова нещо“ вътре в него. Детското ѝ телосложение с мъка понасяше бременността. Гръбнакът я болеше, а краката ѝ се огъваха, ако си позволеше да повърви по-дълго. Широките черни дрехи криеха позора ѝ, а воалът – срама, изписан върху обезобразеното ѝ лице.

Избягваше централните алеи в градината пред къщата. Не

искаше да се среща нито с майка си, нито с по-малката си сестра, която все още живееше в своя безоблачен детски свят и жизнерадостно пицеше, когато си играеха на гоненица.

Докато се разхождаше, никога не я напускаше мисълта за самоубийство. Каналът така я примамваше с изкушаващата си близост, че беше достатъчно да направи само десет крачки встрани и да се озове на брега му. Почвата там винаги беше влажна и разкаляна от водите му, които я облизваха, и всички щяха да помислят, че е нещастно стечение на обстоятелствата. Колко му е да се подхлъзне, да падне и да се удави. Тя не можеше да плува. Умореше ли се от разходката, краката ѝ сами я отвеждаха към високия мрачен палат. Безшумно минаваше покрай лакея, който навеждаше очи още щом я видеше, че се задава, и се качваше с усилие по стръмното стълбище към стаята си.

Сваляше с настървение дългото тежко манто и махаше воала си. Ах, колко добре се чувстваше в този момент, защото обезобразената плът на лицето ѝ започваше да диша, а очите да виждат по-добре. Лягаше на леглото, до болка тривиално заради надвесилия се над него балдахин, и бавно продължаваше да сваля останалите дрехи, докато се окажеше напълно гола. Пъхаше се под студения юрган, слагаше ръцете си върху корема и започваше тихо да къльне:

- Проклет да е плодът ти, който нося в утробата си! Дано по-скоро се озовеш в ада!

Едната ѝ ръка натискаше със сила омразната подутина под пъпа, а ноктите ѝ се забиваха в набраздената от стрии кожа и малки капчици кръв започваха да избиват по повърхността ѝ.

Болката се смесваше с ярост, съзнанието се замъгляваше, а с другата ръка ядно бършеше сълзите, които мокреха липсващото ѝ лице. Кризата продължаваше около пет минути. Постепенно се успокояваше, обръщаше се настрана и бавно се унасяше в нездрава дрямка, но дори в полусън

пак си представяше идващата нощ и неизменното му присъствие в леглото ѝ. Миризмата му я отвращаваше, а тя ставаше все по-силна и натрапчива, когато движенията му се забързваха и огромният му, твърд като камък, член разкъсваше вътрешностите ѝ. Вонещият му дъх ѝ отнемаше способността да си поеме въздух и напъните за повръщане раздираха стомаха ѝ, но той не забелязваше нищо или просто се правеше, че не забелязва. Нагонът беше по-силен от родителския му инстинкт. Изригваше в нея и тромаво се отпускате от едната ѝ страна, поставяйки ръката си върху порасналия ѝ корем. В този миг на нея ѝ се искаше само да е умряла.

Не смееше да се помръдне, докато *той* спи, а *той* винаги заспиваше след акта. Усещаше тежестта на гърбата му космата ръка, но се страхуваше да я отмести, за да не го събуди, иначе всичко щеше да се повтори. С напредването на бременността тя все по-болезнено го приемаше в себе си. Жарава гореше в утробата ѝ. Болеше я, но стискаше зъби, за да не извика. Адът беше нищо в сравнение със страданието ѝ.

След една такава нощ на сутринта се събуди цялата подгизнала от кръв. Помисли си, че е абортирала и облекчено въздъхна, но в същия момент малкото създание започна енергично да рит в дясната половина на корема ѝ. Беше живо. Показа се, че кръвоизливът е от външните разкъсвания, получени от пръстите и предметите, които след сношението ненаситеният се сатрап беше продължил да пъха в нея.

Не мина и месец оттогава и майка ѝ, която също беше бременна, умря при раждането. В деня на погребението изпита облекчение, защото престана да се чувства гузна пред нея. Освен това смъртта ѝ я изпълни с надежда, че скоро и тя ще си отиде от този свят, тъй като и нейният термин за раждане приближаваше. Надяваше се заедно с нея да умре и *изчадието адово* под сърцето ѝ. Мислеше непрекъснато за

него с отвращение, което с всеки изминал час все повече се засилваше.

Ех, ако някой ѝ беше казал, че един ден ще поиска омразното създание да се върне отново в дома ѝ, щеше да му се изсмее и да го прати по дяволите. Та нали още преди раждането му крояха планове със семейния свещеник как да се отърве от него...

Пъргавите *услужливи* мисли я отведоха веднага към онази от срещите ѝ с божия служител, която се оказа последна, преди да я откарат в болницата.

Слънцето вече се бе вдигнало нависоко, когато излезе от дома си и се запъти към църквата „Сан Дзакария”. Трябваше да поговори със своя изповедник. Само той знаеше за позора ѝ, но затова пък обеща да я отведе в манастир, където да роди скришом и да остави бебето за осиновяване. Крачеше уверено, въпреки непосилното за възрастта ѝ бреме, тъй като мисълта, че скоро ще се отърве от него, я окриляше.

Влезе в храма, намокри челото си със светена вода, коленичи с мъка на мраморния под и се прекръсти. Запъхтяна, приседна на една от най-близките до олтара банки и каза набързо някаква молитва. После се озърна и видя, че дон Дамяно излиза от една странична врата. Той също я забеляза и се насочи към нея.

- Ада, добре дошла, как си дъще?

- Благодаря, добре съм, отче Дамяно, ето ме, дойдох, както се бяхме уговорили – прошепна, без да открие лицето си дори пред него.

- Последвай ме – каза свещеникът и с тихи стъпки се отправи отново към сакрестията².

Преминаха по къс коридор, който обаче ги отведе към задния изход. Озоваха се в добре поддържан вътрешен двор,

² Служебно помещение, в което се пазят църковната утвар и дрехите на свещеника. Бел. на авт.

прекосиха го по диагонал и стигнаха до невисока сграда, в която се помещаваше енорийското жилище на отчето. Качиха се по тясно каменно стълбище на втория етаж и прекрачиха прага на кабинета му. Клисарката, която му прислужваше, беше отишла на пазар и двамата можеха да поговорят насаме, без някой да ги притеснява.

- Настанявай се – покани я любезно божият наместник.

- Благодаря, дон Дамяно.

Ада Морозини седна пред писалището, отрупано с ръкописи. Огромна стъклена мастилница, пълна с тъмносиня течност, затискаше няколко бели листа, а върху подставката за писалката се беше стекла капка, откъснала се от върха на писеца ѝ.

Бебето силно риташе и разтягаше във всички посоки ко-рема ѝ. Сърцето ѝ биеше учестено при мисълта за разговора, който ѝ предстоеше да проведе със свещеника. Започна да я облива студена пот, огромни мокри петна избиха около мишниците ѝ.

- Слушай, Ада – започна без предисловия дон Дамяно, – не по-късно от два дни трябва да си стегнеш малко багаж и да те отведе в селото, в което се намира манастирът със сиропиталището. Монахините ще се погрижат за теб по време на раждането и ще поемат новороденото. Хубаво е, че сестра ти е там и ще му обърне по-голямо внимание. След като се възстановиш, ще се върнеш къщи и животът ти ще продължи постарому. Стореният от теб грях ще остане да ти тежи завинаги на съвестта, но трябва да продължиш да живееш. Кой знае, може би един ден ще намериш късмета си и някой добър мъж ще се ожени по милост за теб – напътстваше я менторски свещеникът.

Ада го слушаше, а сърцето ѝ вече щеше да се пръсне от несправедливите му обвинения. Лицемерният божи служител знаеше кой е бащата на детето ѝ, но въпреки това осъждаше

само нейното поведение. Тя беше грешницата *поддала се* на плътското изкушение. Универсалната религия, на която свещеникът служеше, определено не беше на страната на жертвата, особено пък ако тя е от женски пол.

„Със знатните енориаши трябва да се отнасяш с респект и да си затваряш очите пред греховете им – беше му повтарял не един и два пъти патриархът на Венеция, – защото благодарение на тяхната благотворителност и вие, обикновените свещенослужители, живеете охолно”. Дон Дамяно кимаше разсеяно с глава, въпреки че не споделяше думите на началника си, но се страхуваше да изрази несъгласието си. След толкова години на вярна и безропотна служба във Ватикана се беше примирил с всичките нелепости, на които бе станал свидетел, и си даваше сметка, че никога нищо няма да се промени и да подкопае основите на еклезиасткото царство. Нерядко риторичният въпрос дали той трябва да е първият опълчил се жареше мозъка му, но безрезултатно.

На вратата се почука и отвън прозвуча гласът на клисарката:

- Дон Дамяно, чака ви един господин в църквата.
- Идвам, Лина... – Стана и преди да се сбогува с Ада й каза:
- Пригответъ се и след два дни вече ще си в сигурни ръце. Бог да те пази!

Девоичето, превърналото се насила в жена, се надигна тежко от стола, наведе глава и се поклони на свещеника. Обърна се и безмълвно напусна канцеларията му.

Вятърът отвън се беше усилил и яростно подмяташе във въздуха прах, хартии и сухи клонки. Фученето му върна Ада в настоящето. Тя обърна глава и с леден тон каза на Лучия:

- Благодаря ти, че доведе дъщеря ми.
- За нищо. Грижи се добре за нея! – Наведе се и целуна Мария-Пиа по нослето, а после й прошепна на ухо: - Дъще,

това е майка ти. Казва се Ада. Слушай я и я зачитай. Сбогом.

Детето я погледна умоляващо и изхленчи:

- Страх ме е, сестро Лучия...

Но тя се обърна механично и излезе на пръсти от будоара на сестра си.

Миг след това нахлу прислужницата и отведе момиченцето в подредената за него стая. Появилата се изневиделица в живота му *майка*, дори не го помилва за добре дошло, тъй като мислите ѝ отново бродеха из дебрите на миналото.

4.

Бяха откраднали душата ѝ. „Не си отивай, не си отивай, не си отивай...” – напевно нареждаше, а от устата ѝ излизаха зеленикави гущери с лъщящи гръбчета и пълзяха към краката ѝ, потопени в тиня с избила тук-там по повърността ѝ мътнокафява воняща вода...

Слънцето се бе вдигнало нависоко и косо грееше в коритото на фонтана пред парадния вход. Избуялите пред него храсти препречваха гледката към вътрешността на къщата, в която нервно се суетяха около носилката един фелдшер, двама санитарни и две от прислужничките.

„Не си отивай, не си отивай, не си отивай...” – отрониха се само тези думи от устните ѝ и тя отново загуби съзнание.

- Незабавно открийте лицето ѝ!!! – изкрещя вбесено медикът, който неуспешно се опитваше да ѝ сложи кислородната маска, но черният воал непрекъснато се оплиташе в ръцете му. – В коя епоха живеем, по дяволите, защо тази млада жена е забулена така? Мюсюлманка ли е? – не спираше да пита, а от лъскавите му маслиненочерни очи сякаш изскачаха искри.

- Не, господине, но... – не довърши изречението си едната от прислужничките.

Медицинският специалист дръпна воалът:

- Боже мой! – изгъгна, когато зърна лицето на болната.

Останалите също извърнаха главите си настрани. Гледката беше потресаваща. По обезобразената плът, зараснала неравномерно, тук-там се издигаха малки бабунки в потъмен цвят. Идеално подредените ѝ зъби бяха оголени и дразнещо се белееха на фона на *всичко останало*. Месестата част от устните ѝ не ги покриваше, тъй като просто липсваше. За миг повдигна клепачи и светлосините ѝ очи проблеснаха. Фелдшерът, който най-много от всички други се ядосваше, че е забулена, покри деликатно лицето ѝ с воала, като се постара да го нагласи така, че да може по-лесно да контролира кислородната маска. Дожаля му за клетницата, която береше душа в ръцете му. В този миг отнякъде изникна един възрастен достолепен мъж с ястребов поглед и мазна полуусмивка, който пухтеше и тежко пристъпваше от крак на крак, докато се представяше, че е баща ѝ.

- Какво ѝ е? – попита без ясно изразена тревога в гласа.

- Кръвоизлив...

- Какъв кръвоизлив? Откъде? Как така? – продължи да ги атакува с въпросите си.

- Вагинален, господине. Не виждате ли, че дъщеря ви е в напреднала бременност, но повече подробности едва след операцията. Сега незабавно трябва да я откараме в болницата.

След тези думи маркизът се наведе и плю върху тялото ѝ, после се обърна и без да каже дума се отдалечи по тъмния коридор.

Екипът на Бърза помощ остана като втрещен. За пръв път в практиката си виждаха родител, на когото не му пука за живота на собственото му дете. Май щеше да се окаже доволен, ако му бяха казали, че току-що е издъхнало.

След моментното объркване понесоха бързо носилката към катера линейка. Спуснаха я вътре, качиха се, включиха

сирената, която пронизително зави, и потеглиха, цепейки водите на Канал гранде, а изскачащите от него пръски полепваха по униформите им.

Шумът от медицинската апаратура не ѝ пречеше да спи. Спеше, спеше...

След няколко дни една от прислужничките в бащиния ѝ дом доведе по-малката ѝ сестра на свиждане, а на следващия ден дойде и някаква далечна братовчедка на майка ѝ, чието име тя дори не си спомняше. Маркизът изобщо не се появи, но ѝ изпрати по личния си камериер сладкиши и минерална вода „Перие”, която тя обожаваше. Заради двуличието му Ада още повече го намрази и вечерта, преди да заспи под действието на успокоителните, които ѝ вливаха венозно, промълви объркано: „Мръсник, мръсник...”

На сутринта, след визитацията, докторът се върна със служител от социалната служба, който ѝ каза да подпише някакви документи, за да може по-скоро да се уреди преместването на новородената ѝ дъщеря в Дом за изоставени деца. След като приключиха с книгата, любезно я попита дали иска да види детето, преди да го откарат в сиропиталището.

Ада отметна глава встрани и само една огромна сълза се отрони от лявото ѝ око, стремително се търкулна по бузата ѝ, падайки на покрития със зелен линолеум под и се разби на милиони невидими пръски. В този момент майка ѝ неудържимо ѝ липсваше. Близките ѝ дори не подозираха колко е дълбока раната в сърцето ѝ, останала след смъртта на единствения човек, когото беше обичала. Не позволи обаче на никого да човърка с лицемерното си съчувствие в душата ѝ. Предпочете да я мислят за коравосърдечна и егоистка, вместо да им се разкрие и да се остави да я разкъсат, подушвайки като хрътки обхваналата я слабост, вследствие на неотшумяващата ѝ скръб. Хората бяха по-лоши дори от

хиени. О, как ги мразеше само...

Не се обърна, докато не ги чу да излизат от болничната ѝ стая. Гледаше през прозореца малкото късче небе и в синкавосивите му нюанси се опитваше да нарисува наум лицето на дъщеря си, но не по памет, а използвайки фантазията си. Стъпките им все още отекваха по мраморния под на коридора, когато тя се надигна, изтръгна иглата на системата от вената си, притисна набързо с пръст мястото, за да спре кървенето, отметна завивките и стана. Зави ѝ се свят, олюля се, но не падна. Постоя така миг-два подпряна на леглото, за да се свести, а после се запъти към гардеробчето, извади дрехите си и несръчно започна да се облича. Хвърли последен поглед наоколо дали не е забравила нещо, открехна вратата, показа се предпазливо и с миши стъпки тръгна по коридора вляво, който водеше към един страничен изход. Напусна болницата.

От този момент нататък никой повече не я видя. Баща ѝ уведоми полицията, но подписаното от него заявление за изчезването ѝ потъна в огромните купчини с папки, пръскащи се по шевовете от натрупаните в тях книжа за отдавна извършени, но никога неразкрити престъпления.

На първата неделна литургия след пропадането ѝ вдън земя дон Дамяно прикани енориашите си да се помолят за по-скорошното ѝ откриване, а докато го изричаше, очите му някак лукаво проблясваха.

Животът в дома на маркиза продължи по обичайния начин. Слугите все така призрачно се движеха и шепнешком си разменяха някоя дума по работа. Фонтанът в двора пресъхна и обрасна с бурени и див бръшлян. Понякога, когато валеше проливно, дъждовната вода се събираше на дъното му и изправената в средата гола статуя се оглеждаше свенливо в нея.

Нощем от празната вече спалня, в която някога спяха маркизът и съпругата му, преди тя да се спомине, се чуваха мъчителни стенания. Една събота готвачката подшушна на портиера Тарчизио, който беше слязъл в кухнята да обядва, че сигурно са духовете на господарката и нейното мъртвородено дете. После се прекръсти боязливо, лицемерно наведе очи и продължи:

- Това е знак, че старият няма да го бъде...

Не успя да продължи с фантазмагориите си, защото Тарчизио я прекъсна:

- Слушай Терсила, господарят ще ни надживее всичките до един! Стига вече, остави ме да се наям на спокойствие.

В края на годината пристигна писмо от полицейското управление, с което уведомяваха маркиз Морозини, че издирването на дъщеря му все още не е прекратено, но, ако тя евентуално се появи, да уведоми незабавно органите на реда.

Зимна Венеция потъваше под тежкия мъглив кожух на студа и така още по-дълбоко скриваше мистериозните си тайни. Напоследък темите на разговорите в кръчмите все по-често се въртяха само около една-единствена, тази за някакъв облечен в черни дрехи призрак, който обикалял нощем уличките и площадчетата, а един гондолиер дори твърдеше, че го е виждал да ходи по водите на Канал Гранде... Хората недоверчиво поклащаха глави, изпиваха кафето си на две глътки или гаврътваха омбрата³ вино и бързаха да се приберат на топло по домовете си. Влагата разяждаше костите, но не и мозъците им, че да вярват на врели-некипели.

Една нощ заваля сняг. До настъпването на утрото покри с белия си саван площад „Сан Марко”. Гълъбите зиморничаво потреперваха, а някои от тях дори бяха напъхали главиците си под крилата. Сутринта към девет часа девствената покривка

³ Ombra de vin – от венец. диал., венецианска мярка за вино. Бел. авт.

вече бе заприличала на продран чаршаф под стъпките на туристите и местните хора, които отиваха на работа. Животът продължаваше, а предколедното оживление му придаваше празничност и измамна лекота.

5.

Бягството от болницата я спаси от лапите на баща ѝ и от мечешката услуга на дон Дамяно, от която не успя да се възползва, тъй като още на следващия ден след разговора им получи кръвоизлива и се наложи преждевременно да извадят бебето ѝ със секцио. Съдбата я захвърли в бездната на бездомническия живот, продължил няколко месеца, докато един късен следобед пред нея не се изправи красив млад мъж с квадратна челюст, смугла кожа и пронизателен поглед, който ѝ подхвърли банкнота от десет хиляди лири. В първия момент не повярва на очите си, но, след като се пресегна и вдигна с ръка книжната пара, се убеди, че е истинска. Подържа я за миг и без да губи повече време я прибра в пазвата си. Напетият мъжкар се възползва от мига, в който тя отклони вниманието си, и със замах повдигна неизменния ѝ черен воал, който сега бе заприличал повече на дрипа. Тя изпищя от ужас, а наглецът изрева като добиче преди заколение от удивлението, което изпита, когато зърна обезобразеното ѝ лице. Сцената, разиграла се помежду им, беше достойна за театър на абсурда, но хората, минаващи по уличката, на която Ада се беше свила и просеше, дори не ѝ обърнаха внимание. На кого ли му пукаше за тази парцалана. Сигурно се беше опитала да открадне портфейла на младежа и след получения от него шамар, крещеше, за да си заслужи още един. Мнозина си го мислеха, а останалите продължаваха по пътя си, без дори да им направи впечатление. Животът беше сграбчил в лапите си всички и не им позволяваше въздух да си поемат,

камо ли да обръщат внимание на това, което се случваше по бъкащите от просяци градски площадчета.

- Какво е станало с лицето ти? – попита я мъжът.

- Теб какво те засяга? – озъби му се тя.

- Нищо... само питам и толкова... Гладна ли си?

- Да! – изстреля отговора си и в него не беше останала дори капчица от вродената ѝ гордост.

Гладът е лош учител за всички, независимо от произхода им.

- Искаш ли да дойдеш с мен? – попита я, без да се замисли.

- Искам – ухили се под воала и вдигна ръка, за да обърше сълзящите си от конюнктивита очи, а върху безименния ѝ пръст проблясна скъпоценен камък, майсторски инкрустиран в средата на изваяната върху масивния ѝ златен пръстен четирилистна детелина.

Тази подробност не убегна от зоркия поглед на непознатия. Той бързо я сграбчи за китката и я повлече след себе си.

Вървяха дълго из мрачните криволичещи улички. Спряха само веднъж, за да утолят жаждата си на едно доста отдалечено от центъра на града площадче, в средата на което някога е имало бунар, а сега стърчеше чешма.

Продължиха с бързи крачки, докато най-накрая пристигнаха пред една къща, обрасла цялата в мъх, с готическа трифора, чиито красиво заострени по ориенталски арки – поддържани от стройни колони, едната бяла, а другата златиста, с потъмняла от времето мазилка – сега изглеждаха вежди и запуснати, а от издадения ѝ балкон висяха полуизсъхнали пълзящи растения, чиито стъбла наподобяваха мумифицираните тела на множество преплетени змии.

Мъжът извади от джоба си огромен ключ и започна да го върти ту надясно, ту наляво, но ключалката беше толкова стара и ръждясала, че дори не се помръдна. След няколкото напрални опита започна да я ругае, а накрая така побесня, че

ритна само веднъж изгнилата дървена врата и тя се откърти от пантите, но стоически остана да виси на заялата брава.

- Хайде влизай, малката, какво ме гледаш! – подвижна ѝ.

- Добре, де...

- Що за птица си ти, как можах да те помъкна с мен? Сигурно чавка ми е изпила мозъка, за да взема със себе си изрод като теб... – мърмореше си под носа.

- Тогава ме остави! – обади се неочаквано момичето и започна да се дърпа от ръката му, която стискаше нейната като с клещи.

- Мирна, кучко! Спри да се теглиш, *хубавице*! Нищо няма да ти сторя. Влизай!

Сърцето ѝ биеше до пръсване, но гладът беше по-силен от страха ѝ. Тя покорно прекрачи прага на мистериозния дом и заситни с прокъсаните си обувки по мраморния под, изпълнен с геометрични фигури. Вратите на стаите от двете страни на правоъгълния коридор липсваха. Мимоходом обърна глава и в полумрака съзря в едно от помещенията огромен роаял, покрит с платно, придобило неопределен цвят.

Изневиделица в краката ѝ започна да се умилква едра шарена котка и жално да мяучи. Стигнаха до последната стая, чиято врата стоеше на мястото си. Мъжът я отвори и влязоха в огромна зала с копринени тапети, кърмъзени на цвят със златисти орнаменти, и покрити с брокат миндери, разположени покрай стените. Вътре беше необичайно топло за разлика от коридора. През прозорците нахлуваше силна светлина и чак когато очите ѝ свикнаха с нея, Ада видя, че по канапетата са се изтеглили полуоблечени шармантни жени, чиито оголени гърди срамно стърчаха над деколтетата на оскъдните им облекла.

Красавецът я сръчка в ребрата да влиза и дори не я представи. Настани я близо до прозорците и се отдалечи, но след минута ѝ донесе пълен поднос със студенопушени

меса, пресни зеленчуци и екзотични плодове, оставяйки го на ниската масичка пред нея.

Ада така беше изгладняла, че дори не се замисли къде е попаднала и с немитите си от месеци ръце започна да тъпче в устата си цялата тази благодат и лакомо да я преглъща. Някои от жените наоколо започнаха любопитно да я оглежат и да шушукат помежду си. Обсъждаха я заради ловкостта, с която повдигаше черния воал, за да сложи храната в устата си, без да може да се види нито милиметър от лицето ѝ.

Тялото ѝ се затопли, стомахът ѝ спря да се бунтува и тя блажено се отпусна на едната си страна, без обаче да спира да дъвче. Яде дълго и унесено, докато не дойде отново непознатият, който точно в този момент тя мислено и завинаги нарече Красавеца. Надвеси се над нея и вулгарно я попита:

- Искаш ли да се изкъпеш, кукличке изрод?

- Защо ме наричаш така? – отговори му с въпрос Ада.

- Мислиш, че не казвам истината ли? – продължи с въпрос и той.

- От истината боли, не го ли знаеш? – усмихна му се след поредния си въпрос и го придърпа към себе си.

Мъжът не очакваше подобно поведение и учудено се отдръпна.

- Защо бягаш, Красавецо? Понякога чудовищата любят по-добре от принцесите. Можеш да попиташ баща ми, ако не вярваш.

- Кой да попитам?!

- Същия този, за когото току-що ти споменах.

- Ставай, кукличке, стига си бръцولةвила небивалици и престани да ме наричаш красавец! Тръгвай с мен, за да ти покажа къде е банята, защото смърдиш ужасно и е нетърпимо да се стои близо до теб.

- Добре, Красавецо! – натърти напук върху прякора, който му измисли, и с неохота се надигна от удобния миндер. За миг,

от лекото раздвижване на въздуха, воалът ѝ се повдигна и той отново зърна обезобразеното ѝ лице. Беше толкова наранено, че стомахът му се сви на топка и усети напъни за повръщане, но само след секунда някаква особена тръпка премина през слабините му и в главата му се пръкна мисълта да я погали. Тялото ѝ беше съвършено, без никакви дефекти. Под дрехите ѝ прозираха изящни рамене, тънка талия и бедра, стегнати като на индианска ездачка.

Взе я със себе си от чисто материални интереси. В групата му от леки жени нямаше подобна „птица“. Всяка от тях притежаваше по някое несъвършенство, но за сметка на това имаха красиви ангелски лица и предизвикателно вирнати гърди. Новата беше пълна противоположност, с изумителната си телесна красота приличаше на восъчна скулптура, изваяна от Дега, но под нетипичния за епохата, в която живееше, и религията, която изповядваше, черен воал се криеше лице на зомби. Можеше да подлуди от страст клиентите му, но никога не биваше да се разбулва, иначе щяха да побегнат, освен ако не бяха някакви побъркани перверзници, които се възбуждат от ужасни гледки.

Ада Морозини се превърна в негова доброволна пленница, а той дори не подозираше коя е тя. Но кой ли във Венеция можеше да предположи, че дъщерята на един от най-уважаваните благородници в града е приютена от най-безскрупулния сводник, за когото се носеха легенди?!

На свой ред и Ада не си даваше сметка какви ги върши и какво щеше да произлезе от запознанството ѝ с този мъж, предложил ѝ храна и подслон, които тя прие, без дори да се замисли. Времето щеше да ѝ даде урок, но не само за грешките на другите, а за собствените ѝ, както и благодарение на безропотното ѝ търпение щеше да възнагради мъченичеството ѝ.

През нощта я настаниха в тясно килерче, чието спартанско

обзавеждане се състоеше от дървен нар и малка масичка, покрита с тензухена покривка, цялата на дупки. Дебелите одеяла, които ѝ донесоха, не позволиха на студа да проникне в тялото ѝ, както се случваше на улицата върху картоните и вестниците, служещи ѝ за постеля, и тя за пръв път, откакто избяга от болницата, блажено заспа.

Присъни ѝ се майка ѝ. Държеше в ръцете си голо, неповито бебе и го люлееше с груби движения. То обаче се извиваше във всички посоки и когато се обърна към Ада, тя забеляза, че малкото му сбръчкано личице е умален формат на лицето на баща ѝ. Стресна се от странния си сън и се събуди. Плувналото ѝ в пот тяло се беше сковало. Трябваше ѝ време, за да го раздвижи. Разплака се, като се сети за бедното малко създание, което изостави в родилното отделение, и започна да се дращи с нокти по гърдите... Кризите, получавани по време на бременността ѝ, не се бяха повтаряли от деня, в който започна да ражда. Тази нощ обаче отново изпита изгарящото желание да разкъса прокълнатата си утроба със собствените си ръце. Повдигна дрипавата си блуза, оголи корема и впи дългите си мръсни нокти в нежната плът. По нея бавно започнаха да избиват капчици кръв, но тя не усещаше физическа болка и продължаваше да се наранява. Всичко свърши в мига, когато загуби съзнание. Ръцете ѝ се обезсилиха, а тялото ѝ се разтресе от конвулсиите, които до сутринта се повториха няколко пъти.

На зазоряване, когато Красавеца влезе при нея, я откри в безпомощно състояние, но вече бавно-бавно бе започнала да идва на себе си. Пяната, стекла се от ъгълчетата на устата ѝ по време на гърчовете, беше засъхнала по зле зарасналата след обгарянето плът на брадичката и шията. Гледката беше непоносима, но мъжът се престраши и нежно я избърса с мръсната кърпа, която извади от джоба си. Покри главата ѝ с воала, зави я и отиде да извика една от жените да я обслужва,

докато се съвземе. Изпитваше необяснимо привличане към Ада и беше наясно със себе си, че не иска да я изостави. Инстинктът му подсказваше, че не може да ѝ причини онова, което му бяха причинили на него. Злините, които беше понесъл от другите, сега раждаха плодове, а тези плодове подхранваха постъпките му. Дължеше оцеляването си изцяло на тях, печелейки чрез мерзкия си, долен и безскрупулен занаят на сводник. Веднъж попаднал в капана на този отвратителен начин на живот нямаше как да се измъкне от него, освен ако не го изнесат с краката напред в цинков ковчег... Но ето, съдбата пак му хвърли ръкавицата си и го покани на поредния дуел, този път заради това непознато болно момиче. Красавеца обаче винаги се бе оказвал по-бърз и точен от нея, затова, ако и този път успееше да я победи, щеше да спечели Ада на своя страна и тя да се превърне в последния му шанс, за да може да възвърне човешкия си облик.

След като се убеди, че обезобразената млада жена вече е в добри ръце, излезе навън, за да се поразходи из града, опитвайки се да надвие обзелото го мрачно настроение. Не му се беше случвало от години да изпадне в такова униние. Крачеше и с настървение гонеше от главата си спомените, които го връхлитаха като досадни мухи.

Преди много години, още преди носът на кораба, на който се беше качил скришом, да започне да се отдалечава от кея в родния му град, си беше обещал никога повече да не се връща към миналото си. Беше наложително да изтръгне от душата си спомените за родината, детството и най-вече за родителите си, които като жилав трескот се впиваха в нея. С носталгия нямаше да оцелее в новия свят, към който се отправяше.

До днес не беше престъпвал думата си. Затова и не можеше да си обясни внезапно обзелата го промяна, нито

пък как непознатото момиче успя да отключи ковчежето в сърцето му, в което беше натикал спомените си, и да ги пусне да излязат на свобода.

Красивите бляскави очи на Ада, скрити под тъмния воал, въпреки че бяха сини на цвят, му напомняха проникателните очи на майка му, искрящи през прореза на черното ѝ фередже. Той почти я беше забравил, но споменът за очите ѝ продължаваше да го преследва. Бяха толкова черни, лъскави и влажни, сякаш непрекъснато пълни със сълзи, че му приличаха на стъклени топчета за игра. Като малък дори си мислеше, че всяка вечер, преди да си легне, ги сваля от лицето си и ги оставя в малката седефена кутийка, която неизменно стоеше върху нощното ѝ шкафче. Може би затова му беше забранила да я отваря, за да не изпаднат и да се загубят... Детското му въображение никога не спираше да работи и често ставаше причина за разправиите с баща му – изключително суров и назадничав човек, който не признаваше нищо извън строго определените в Корана норми за живот и мислене в едно мюсюлманско семейство. Затова и не един и два пъти беше опитвал тежестта на коравите, напукани от непрекъснатата работа с глината, бащини ръце. Детските му сълзи не можеха да ги омилостивяват, напротив, дори още повече ги настървяваха и затова след петата си година Красавеца спря да плаче. Дълбоко в душата си се страхуваше до смърт от фанатичния си родител, но понасяше наказанията му с очи, вторачени дръзко в неговите. След едно подобно спречкване баща му толкова дълго и зверски го напердаши, че се наложи след това две седмици да пази постелята, без да може да се помръдне. Майка му обикаляше безшумно около него и налагаше компреси от овчи кожи и месо от прясно заклано животно върху неговото изстрадало тяло, за да се опита да облекчи болките му. Сълзите ѝ дори за миг не секваха, както и не спираше да го гълчи за неподчинението му. И така, докато

не го видя, че отново е проходил. В средата на трийсетте години в Набьол⁴ всеки един родител от местното население, ако не биеше детето си, щяха да го помислят за луд. Френската окупация не беше променила суровите арабски нрави. През пубертета Красавеца се закле, че рано или късно ще напусне Тунис, за да избяга от тираничния си родител и държавата, в която се беше родил. Аллах послуша клетвата му и едва навършил седемнайсет години му помогна да се промъкне скришом на един търговски кораб за Сицилия и нелегално да отплава. Втората световна война току-що беше свършила и в Европа, въпреки разрушенията и глада, се надяваше да намери по-добър живот и препитание. Химерите на младостта бяха по-силни от разума.

Неусетно бе стигнал до църквата „Сан Дзакария“. В средата на площадчето, пред храма, имаше кладенец, опасан с циментов пояс, повдигнат на около четиресет сантиметра, на който подвиваха крак уморените туристи или припичащите се на късното следобедно слънце възрастни жени. Днес там нямаше хора, само рояк гълъби кацаха и отлитаха, а после пак се връщаха, огласяйки всичко наоколо с гърленото си гукане. Красавеца се доближи, размаха шапката си, за да ги разгони, и седна. Гърбът го болеше след снощното сбиване в малката кръчмичка близо до Музикалната академия. Не минаваше и седмица без да премери силите си в ръкопашен бой, който в онези времена пламваше като искра дори и при най-малкото спречкване между мъжете, заседнали в пивницата. Този път обаче здравата го натупаха, защото беше сам срещу четирима. Но напоследък и побоите не му носеха тръпка. Чувстваше се отегчен и вече не му пукаше дали ще е най-ловкият, силният и хитрият измежду отрепките в града. Вечерите прекарани по хоремаците му бяха дошли до гуша,

⁴ Набьол – област в Тунис, с едноименен град в нея. Бел. на авт.

а срещите с жени изобщо не го блазнаха, защото в къщата му беше пълно с курви, които работеха за него, и можеше, когато си поиска, да има всяка една от тях в леглото си. Бяха минали вече пет години, откакто напусна родината си и се установи в този град, но все по-често започваше да си задава въпроса дали точно това трябваше да стори с живота си?

Отговорът не идваше, а той продължаваше да се забърква във все едни и същи каши, носейки се по течението в очакване на чудото.

Момичето с обезобразеното лице разбуди отново неудовлетворения му дух. Красивият пръстен на ръката ѝ без съмнение показваше, че не е обикновена уличница, но, хм!, едно време и той не беше сводник... Никой не знаеше съдбата си...

- Мога ли да поседна до теб? – попита го с хриптящ гласец една стара прегърбена женица, пребрadena с черна забрадка.

Той унесено я погледна и ѝ направи знак с ръка да сяда.

Старицата тежко се отпусна и остави кошницата с покупки пред краката си, след това обърна глава към него и рече:

- Надявам се да не ти преча, синко, ама трябва да почакам дон Дамяно. Казаха ми, че е отишъл до кметството и до петнайсетина минути ще се върне.

- Добре, бабке, няма да ми пречиш, но при едно условие, спираш да ме занимаваш с твоите неща, които мен изобщо не ме засягат – тросна ѝ се Красавеца.

- Ех, вие младите, все сте умислени и дума не позволявате да ви се каже. А после правите щуротии. Като дъщерята на маркиз Морозини, от която вече месеци наред няма ни вест, ни кост. Целият град говори за това дете. Как е възможно да избягаш от богатството и огромния си дом, за да се хвърлиш с главата надолу в неизвестността? Умът ми не го побира. А баща ѝ е стар и самотен. Преди време жена му почина при раждане, бебето се роди мъртво, най-голямата му дъщеря се

замонаши, най-малката е само на пет години и той разчиташе на средната, Ада, тази за която ти думам, че изчезна, горкият човечец... – нареждаше монотонно старицата. – Днес съм дошла да питам дон Дамяно дали не е чул нещо за тази горка душица.

- Бабке, ти ще млъкнеш ли или *да си вдигам гълъбите*, свят ми се зави от твоите приказки! – стана рязко и се отдалечи решително, но след три-четири крачки сякаш през тялото му премина ток, защото изведнъж осъзна думите ѝ. Обърна се и бързо се върна при нея. - Чакай, бабке, извини ме, че се държах грубо, ама главата ми се е запалила. Кажу ми, за какво момиче ми говореше?

- А-а, нищо, нищо, синко...

- Казвай! – кресна ѝ той, нервите му не издържаха и заплашително се наведе над нея.

- Добре де, ще ти поворя, за щерката на маркиз Морозини ставаше дума... – заразкава му отново с напевния си гласец казаното преди малко.

Мъжът, надвесил се отгоре ѝ, остана за миг като вцепенен, после се изправи, а по челото му се виждаха току-що избилите капчици пот.

Красавета осъзнаваше бавно, но сигурно, че си е навлякъл голяма бея с болното момиче, което прибра от площада, но вече нямаше връщане назад. Трябваше да го скрие на сигурно място и никой да не разбере за него, иначе щяха да го арестуват и обвинят, че го е отвлякъл, независимо че то доброволно го последва. Всичко в този кучешки живот, който водеше, беше толкова объркано, че вече се страхуваше и от сянката си. За чужденец като него винаги имаше опасност да бъде набеден, дори и да не е сторил нищо лошо, а той не само, че се препитаваше с незаконния си бардак, за който нямаше разрешително за отварянето му, ами държеше в него и дъщерята на толкова известен богаташ от града.

Неочаквано над лагуната се изви вятър и небето скръбно помръкна. Гларусите се снишиха още повече, а хората ускориха крачка, за да се скрият навреме от приближаващия дъжд.

Красавеца се отдалечи от бързивата бабичка и свърна в една от преките. Капките забарабаниха по покривите и каменната настилка. Той обаче мушна безгрижно ръцете си в джобовете и с нехайна стъпка продължи напред. От години никой не го чакаше... Самотата беше единствената му любима, която непрестанно го следваше по петите, затова и не му се налагаше да бърза, за да се прибере при нея. И въпреки че неуспешно се опитваше да я разкара от битието си, тя изглежда беше от групата на онези идеални любовници, които оставаха винаги верни до гроб.

Над главата му, увенчана от гъсти къдриви коси, някаква жена се подаде през един от прозорците на третия етаж и се провикна на напевния си венециански диалект. Веднага от отсрещната сграда ѝ отговори друга и сръчно протегна ръце, за да ѝ подаде тенджерата с опушено дъно. Разстоянието между двете къщи беше колкото да мине един човек. Красавеца повдигна глава, усмихна се и си помисли: „Дано само не изпуснат проклетата съдина върху главата ми...”

6.

Докато Ада се скиташе като просякиня, а после милостивият Красавец я взе под крилото си, момиченцето, на което даде живот, растеше под суровите грижи на монахините от сиропиталището в едно селище недалече от Венеция. Беше изключително кротко бебе, което сучеше от биберона и гледаше с огромните си ококорени очи сестра Лучия, поела още от първия ден ангажимента да се грижи за новопостъпилото *сираче*. Така наричаха всички деца в

приюта, защото нямаше голяма разлика в това дали майките им са умрели или са ги изоставили. Строгостта на монахините прозираше и от определенията, с които си служеха, за да описват своите питомци. Твърдостта им обаче нямаше да е напразна, защото тези деца, за да оцелеят, имаха нужда от здрава ръка, която да ги изправи на крака и да им посочи трънливия път към тяхното бъдеще.

На четиридесетия ден от раждането на дъщерята на Ада, в миниатюрния параклис на Дома за сираци сестра Лучия, в ролята на кръстница, и дон Матео, който обслужваше енорията, кръстиха детето Мария-Пиа в чест на Божията майка и мъченицата от Картаген Света Пиа.

Мария-Пиа не издаде дори стон, когато свещеникът намокри главичката ѝ, а само упорито потърси с очи сестра Лучия, сякаш искаше от нея отговор за случващото се.

След извършеното тайнство нямаше нито тържество, нито пищни трапези. Занесоха я отново в отделението за новородени и дежурната монахиня грижливо я покри с одеалцето с розови слончета. Наведе се над нея и я благослови. После обърна гръб и излезе. От този миг нататък, до навършване на шестата ѝ годишка, никой не се поинтересува от нея. Играеше си с останалите деца от дома. Изпълняваше задълженията си и изпитваше огромна нежност към добрата сестра Лучия, която не беше чак толкова строга като другите монахини. В очите ѝ често припламваха игриви пламъчета, когато играеха на криеница в градината или се разхождаха в близката горичка и събираха диви плодове. Понякога се навеждаше и спонтанно грабваше в обятията си Мария-Пиа – целуваше я и нежно ѝ говореше, а тя безрезервно попиваше обичта ѝ и подобно на останали деца, често се молеше пред иконата на Света Богородица да осъществи тайната ѝ мечта: Лучия да ѝ стане майка.

И така до далечния ден през 1956 година, когато потеглили

с малкото фиатче на сестра Лучия към онзи странен град, потънал във вода, ухаещ на риба, гнили водорасли и токущо простряно пране. За Лучия това бил най-тежкият ден от живота ѝ. Не можел да се сравни дори с мига, когато я откъснали от прегръдката на ридаещата ѝ майка и отвели в манастира като послушница. Бил настъпил мигът, в който трябвало да се раздели с Мария-Пиа. Ужасът ѝ започнал да придобива нечувани размери и от невъзможността да ѝ каже истината. Било ѝ наредено да мълчи докрай, че майка ѝ е жива и е решила да я прибере в дома си. Пъзелът най-накрая бил подреден, а когато и последният елемент от него паснал в малката зееща празнина, игуменката потвърдила, че детето е на сестра ѝ Ада. Лучия веднага съобразила кой е бащата, но не можела да предотврати случващото се. Нищо друго не ѝ оставало освен да се подчини и да се отправи натам, откъдето преди много години тя самата била отведена, за да върне момиченцето при *родителите му*. До последно се надявала Мария-Пиа да не принадлежи на тази фамилия, но надеждите ѝ се оказали напразни, когато игуменката повторно я извикала в канцеларията си и ѝ връчила лично подписаното от маркиза Морозини волеизявление, с което претендирала дъщеря ѝ незабавно да се върне вкъщи. Адвокатите ѝ били доказали, че подписът ѝ, с който удостоверявала съгласието си новороденото да бъде оставено в сиропиталището, е недействителен, тъй като го е положила в момент, в който все още е била под въздействие на анестезията.

Животът на Мария-Пиа привидно се нареждал. Щяла да заживее в палата на майка си като богата наследница и след навършване на пълнолетие да се превърне в желана партия за мъжете. На пръв поглед всичко изглеждало като в нискобюджетен холивудски филм с щастлив край.

Лучия обаче не го възприемала така, защото времето не могло да изцери болката ѝ, нито да я накара да забрави

сгърченото и буквално опечено лице на сестра си. Мирисът на изгоряла човешка плът продължавал да я преследва, а нощем често се събуждала, обляна в пот и сълзи, от собствените си викове за помощ, която никога и отникъде не идвала. След минути отново заспивала, но кошмарите се завръщали и в тях лицето на миловидната ѝ сестра се сгърчвало като пергамент, стопявало се и на негово място се появявала ехидната гримаса на обсебения от демона женомразец, който – уви, бил техният баща.

Надявала се червеите отдавна да са си направили угощение с него, макар че продължавала да се страхува от изверга, който сякаш ги бил създал, за да ги използва за низките си страсти.

Нищо ново под слънцето, би казал човек, който познава нравите във висшето общество. На кръвосмешението в знатните родове никога не се е гледало като на грях, стига то да не излиза наяве, за да смуцава общественото спокойствие. Иначе в патриархалния дом и под чаршафите си всеки мъж можел да прави каквото си поиска. Лучия, майка ѝ и двете ѝ сестри имали нещастieto да се родят и да живеят при подобни обстоятелства.

Душата на сестра Лучия се бунтувала, но монахинята нямала властта, за да се опълчи на решенията на другите. Какво можела да направи, освен да се примири, че Мария-Пиа ще расте близо до биологичната си майка.

Въпреки че не вярвала сестра ѝ Ада да е запазила разума си, след всичко, което била преживяла. Страхувала се да не започне да тормози детето, виждайки в негово лице насилника си. Въпросите, които си задавала, докато пътували към Венеция, били многобройни и твърде заплетени. Самата тя започвала да губи връзка с реалността. Витаела между минало и настояще като омагьосана или по-скоро като умопомрачена...

- Сестро Лучия, погледни тези момчета как си играят с прасетата на двора – възкликнала учудено Мария-Пиа и внезапно я изтръгнала от мислите ѝ, които като така наречената *испанска вратовръзка* или гарота се затягали бавно, но сигурно около мозъка ѝ.

- *Момчетата са невъздържани и грубияни, затова си търсят свинска компания* – изтръгнали се неволно от устата ѝ тези грозни думи.

Момиченцето я погледнало с обич и започнало да се смее, като запляскало с ръце и заповтаряло:

- *Свинска компания, свинска компания...*

- Стига! – изкрещяла монахинята.

То се стреснало и виновно навело глава. Безшумно се облегнало назад и отново втренчило очи през прозорчето на колата.

Лучия се почувствала неловко. Детето не било виновно за случващото се, то дори не подозирало за раздялата им и за новия живот, който го очаквал в непознатия за него дом. „Горкото ми мъниче” – прошепнала сестра Лучия и една предателска сълза се търкулнала по бузата ѝ. Включила на погорна предавка и подкарала фиатчето с непозволена скорост. Дърветата като луди пробягвали пред очите на момиченцето, а то като хипнотизирано започнало да се унася и накрая заспало. Лучия се обърнала назад, с едната си ръка държала волана, а с другата го помилвала. В този миг от устата ѝ излязло грозно проклятие, което било в разрез с вярата, но ненавистта ѝ към неправдата била по-силна от доктрината, на която служела.

Някъде далече в полето изграчил гарван. От пронизителния му зов три-четири птички, които вече мътели в скоро направените си гнезда, се подплашили, изпляскали с криле и изоставили неродените си рожби. Черната птица се върнала и ги изкълвала...

7.

След като предала Мария-Пиа в ръцете на сестра си Ада, която след дългите си скиталчества, неизвестно как, се била прибрала в бащиния си дом, Лучия се върнала в манастира, но здравето ѝ внезапно се влошило и на следващата седмица монахините я намерили в килера, строполила се в несвяст, докато е подреждала току-що напазаруваните от селската бакалия продукти.

Дойде напълно в съзнание едва в болничната стая. Огледа най-напред тавана, после завъртя очи и видя как капчиците в прозрачната тръбичка на системата припряно се хлъзгаха към гостоприемната ѝ вена. Ужасът от събуждането я обзе, когато се опита да завърти главата си, но се оказа безуспешно. Сякаш се намираще в менгеме. Напъна по-силно, но... Тогава помисли за краката си и нещо като гъдел премина по пръстите им, но те не отговориха на подадения от мозъка ѝ сигнал и дори не се помръднаха. Не ѝ трябваше много време, за да съобрази какво се е случило. Очевидно се е парализирала. Опита се да не мисли за най-лошото. Затвори очи и се помъчи да си спомни мига, в който внезапно ѝ причерня пред очите, а после потъна в бездната и отнесе със себе си въпроса, който непрестанно си задаваше: „Какво ли прави малката Мария-Пиа?“

Капчиците от системата все така стремглаво се спускаха и нахлуваха в тялото ѝ. Имаше ли смисъл да я лекуват?

Лучия никога не беше боледувала. Никога...

Под спуснатите клепащи се забелязваше трептенето на очните ѝ ябълки. Мислеше трескаво и хаотично. „Не може да бъде. Не съм болна, само тъжна, защото ми отнеха малката ...“

Вратата на болничната стая се отвори и в нея влезе млад лекар с очила и добре поддържана брада.

- Добро утро. Казвам се доктор Дзини. Искате ли да поговорим за здравето ви? – попита я, а гласът му се разнесе като от радиоредба.

- Добро утро, докторе. Какво правя в болницата? Какво се е случило с тялото ми, с краката ми? – заразпитва го немощно, но с твърда нотка в гласа сестра Лучия.

- Успокойте се, всичко е наред, просто сме ви обездвижили, защото буйствахте и системата не се задържаеше във вената ви. Наложил се да го направя за ваше добро.

- Какво ми се е случило?

- От сиропиталището повикали линейката, защото ви открили в несвяст. Това е всичко, което знам. В отделението пристигнахте омаломощена, но вече в съзнание, без да изключваме важната подробност, че говорехте несвързано и бяхте изключително неспокойна. Сложихме ви инжекция с приспивателни и ви обездвижихме. Това е. А-а, още нещо, отвън чакат маркиза Морозини и дъщеря ѝ. Искат да ви видят. Ще ги приемете ли?

- Да, нека влязат – промърмори Лучия.

- Ще ги пусна при вас, но преди това ще кажа на санитарите да ви отвържат, при едно условие обаче, че повече няма да вилнеете.

- Добре, докторе.

Затвори очи и докато зачака със свито сърце санитарите и посетителките си, за кой ли път, мислено се пренесе назад във времето, когато Ада все още се скитала по улиците с онзи непознат.

Една нощ, преди много години, когато вече дълбоко била заспала, уморена от тежкия ден, прекаран в манастирското лозе с мотика в ръка, на вратата на килията ѝ почукала игуменката и кисело ѝ съобщила, че в преддверието я чакат

двама безбожници.

Сънена и стресната от описанието на страниците, които я потърсили по име, слязла с боси крака във фойето и се натъкнала на гледка, която изобщо не очаквала. Пред нея стоели две прозрачни фигури. Жената биела на очи повече от спътника си заради бутафорното облекло, с което била облечена – дълга до земята черна роба и було в същия цвят, което покривало лицето и част от раменете ѝ.

Сърцето ѝ се свило като върха на карфица, когато видяла сестра си в това окаяно положение, но повече я тормозел въпросът, който започнал да жужи в главата ѝ: „Какво ли прави в компанията на този мъж?“

Въпреки това се доближила до Ада и я прегърнала, но когато я притиснала до себе си, усетила твърдия ѝ и неестествено уголемен корем. Отдръпнала се уплашено и незабавно я попитала:

- Ада, какво се е случило?

Младата жена дръзко ѝ отвърнала:

- Този път в утробата си не нося изрод, а детето на един истински мъж и този мъж стои до мен!

Лучия още повече се вцепенила, погледнала я с ококорени от недоумение очи и пак я попитала:

- Какво говориш Ада, откъде идваш и кой е този човек?

- Красавец е мой любовник и другар по съдба. Той ме спаси от гладна смърт. Аз го обичам. Бременна съм от него. Детето трябва да се роди всеки момент. Затова сме тук, за да ми акушираш при раждането и да се погрижиш за малкото създание.

- Ада, но ти чуваш ли се какво говориш? – изпъшкала сестра Лучия и вдигнала ръка, за да ѝ удари плесница, но пръстите ѝ увиснали жалко във въздуха.

В този момент Красавец се намесил:

- Сестро, смили се над нея, нали е кръв от кръвта ти,

приеми я в манастира, само докато роди. После ще дойда и ще я отведа оттук. Ада е жената, която накара сърцето ми отново да чувства. Ще направя всичко възможно един ден моето дете да живее добре, но сега това е невъзможно.

Лучия, със сведена глава, горестно молела Светата Дева да прости забегките на умопомрачената ѝ сестра. В съзнанието ѝ обаче отново се отворила миниатюрната ниша и от нея изпъзтели като змии натъпканите до пръсване през годините безчет клетви по адрес на баща ѝ, единствения виновник за всички беди в семейството, и заглушили молитвите ѝ.

- Лучия, чуваш ли ме? Моля те, отговори ми – проплакала Ада и стиснала още по-силно ръката на Красавеца.

- Чакайте ме тук, ще отида да говоря с игуменката. Ти, Ада, нито дума пред нея, че сме сестри, разбра ли ме? – рекла ѝ с наставнически тон и с припрени стъпки се отправила към килията на своята началничка.

Двамата *безбожници*, както ги била нарекла управителката на тази света обител, останали прави в средата на преддверието и сенките им зловещо разполовявали пода му – от страната на Ада, мозайката блещукала като посипана със златен прашец, а откъм Красавеца изглеждала като пренаселена от ордите на милиони мравки, които енергично, като добре обучена армия, напредвали към нейната половина, за да я завладеят и разграбят.

Не минали и десет минути, когато Лучия се върнала с игуменката.

Тя ги подканила да я последват. Отвела ги на приземния етаж и в тъмното очите им едва различили вратата, която отворила. Пред тях се ширнало неестествено голямо помещение, в което имало дървен нар, маса, гардероб, служещ за дворец на дървоядите, и някакво подобие на кухненски ъгъл, с най-необходимите съдове за готвене и малка печка на дърва.

- Можеш да останеш тук, докато родиш! – казала й игуменката.

- Благодаря ти, майко...

- Чакай, не съм свършила – прекъснала я сурово управителката на манастира, – още преди да е започнало раждането, искам да подпишеш документ, с който да декларираш, че си съгласна да се заемем ние с отглеждането на детето до неговото пълнолетие. Не желая никакви усложнения от сорта на съдилища, осиновявания и искания от твоя страна да си вземеш обратно отрочето. Само при това условие можеш да останеш тук. Разбрахме ли се?

В този момент Красавеца се намесил:

- Как така, та това дете е и мое. Един ден вероятно ще съм в състояние да си го прибера. Защо ни отрязвате всички пътища към него?

- Който иска да отглежда детето си, не идва да търси помощ от мен и да го ражда в моята света обител! Срещата ни приключи. Господинът незабавно да напусне пределите на манастира. Лека нощ.

Ада и Красавеца се вкопчили един в друг и дълго се люлели в силна прегръдка. Лучия видяла, че от очите на странния мургав мъж, но наистина красив и напълно отговарящ на прякора си, бликнали сълзи. Той деликатно повдигнал воала, покриващ лицето на Ада, и нежно обсипал с целувки обезобразените й страни. После отново я прегърнал, взел я в силните си ръце и я залюлял като малко момиченце, шептейки й:

- Обичам те, обичам те...

Мрачното предверие подхванало шепота му и от четирите му ъгли, сякаш още четири пъти, отекнали думите: „Обичам те!“. „Обичам те!“. „Обичам те!“. „Обичам те!“.

Пуснал Ада да стъпи леко на краката си и забързано тръгнал към изхода. Дори не се обърнал да я погледне още

веднъж. Тя също не казала нито дума и не му помахала за сбогом. Останала като истукана наред с фойето и самотната ѝ сянка вече не била в състояние да препречи пътя на въображаемата мравчена армия, маршируваща по пода, която все по-стремително напредвала към плячката си.

След седмица на бял свят се появило едро бузесто момченце, което Ада кръстила Лучо, в знак на признателност към Лучия.

Три дни след това родилката вече била накрак и поискала да си тръгне от манастира. Отвън, както бил обещал, я чакал Красавеца.

От този момент нататък Лучия повече не я беше виждала, как до деня, в който бе отвела Мария-Пиа при нея.

Бедната душа, дори и от болничното си легло, не спираше да мисли за метаморфозите на сестра си. Беше ѝ отнела Мария-Пиа, но пък ѝ остави Лучо. Е, благодарение на това, че навремето покойната игуменка беше постъпила далновидно, принуждавайки я да подпише онзи документ, с който напълно да се откаже от детето си.

Лучия ѝ беше безкрайно задължена за това решение, защото от психически неуравновесената Ада всичко можеше да се очаква, а така поне едно от двете ѝ деца нямаше да ѝ сърба попарата.

„Бедничката Мария-Пиа, дано Бог я закриля – помоли се и мигновено мисълта ѝ пак се прехвърли към Лучо, въпреки че монахините, които дойдоха да я навестят, ѝ казаха, че са го оставили в ръцете на едно много добродетелно девойче, отгледано и то сред манастирските зидове, което сега вече бе станало послушница. - Дано Бог му дава сили да се грижи добре за четиригодишния Лучо, докато се върна” – не спираше да го мисли, макар че нямаше никакво основание да се тревожи за него.

Изскърцването на вратата изведнъж я изтръгна от унеса и

при нея като буен вятър нахлу отново младият брадат доктор, който водеше санитарите, за да я развържат, преди да пуснат близките ѝ на свиждане, тъй като не беше редно да виждат пациентката му, стегната в каиши като опасен луд.

Лучия го погледна с благодарност.

Вече свободна и с помощта на медицинската сестра тя се намести по-добре в леглото и едва тогава помоли да повикат Ада и дъщеря ѝ. Притвори очи. Беше обрекла живота си на смирение и безропотно приемаше съдбата си. Мария-Пиа не ѝ принадлежеше. Тя си имаше майка. Ада.

Мисията на Лучия беше изпълнена.

8.

Животът на Лучо в сиропиталището се оказа истински рай в сравнение с онзи, който сам си избра, когато на осемнайсет години⁵ реши да избяга от него и да се премести във Венеция.

Сестра Лучия с натежало сърце го изпроводи тайно и освен благословията си му даде и някаква дребна сума, с която да успее да се препитава, докато си намери работа.

Едва след като се отдели от прегръдката ѝ, си даде сметка колко много обича тази жена. Осемнайсетте години, прекарани с нея, бяха изпълнени с грижовността, обичта и напътствията ѝ, които винаги са му били от полза. За него тя беше като родна майка. „Днес, когато напускам манастира, *сърцето ми е в плач, тъй както в дъжд градът е*”⁶ – изречитира наум строфата от любимия си поет Пол Верлен, чиито стихове четеше в дългите зимни вечери, преди да изгасят централно осветлението в общите спални. Безгласно си обеща, че щом

⁵ Във времето, в което се развива действието, прагът на зрелостта в Италия е бил 21 години. Реформата за навършване на пълнолетие на 18 години е от 1975 г. и влиза в сила на 10 март с.г. Бел. на авт.

⁶ Цитатът е от книгата „Френска поезия” – библиотека „Световна класика”, изд. „Български писател”, С., 1978, превод от френски Пенчо Симов. Бел. на авт.

си намери работа, квартира и успее поне малко да се съвземе финансово, ще потърси начин да се види с Лучия и дори му мина през ума еретичната мисъл да я убеди да се откаже от религиозния си обет и да се върне към светски начин на живот. Тя беше единственият му близък човек, защото никога не повдигна пред него въпроса за родителите му или за някакви негови роднини.

В раздрънкания автобус, който щеше да го откара в желаната посока, Лучо гледаше през омазаното и непочиствано от месеци стъкло пробягващия пред очите му пасторален пейзаж и си мислеше: „В миналото си не съм страдал много, но близостта ми с онези, които страдаха, ме караше да се чувствам зле почти колкото тях. Със сигурност понасях по-леко болката, защото не бях лично засегнат от нея, но страданието беше в мен, настанено в сърцето ми, в душата ми и в очите ми пълни със сълзи заради факта, че виждах хора, които обичам, да се терзаят и да понасят загуби на роднини, приятели или те самите да се предават на смъртта, без дори да реагират. Животът ми дотук беше само едно голямо училище, което ме научи да порасна, опирайки се на собствения, макар и малък опит, но и на преживяванията си. Оформил характера ми и ми помогна да издигна бариера, с която да се защитя от предстоящите разочарования, сълзи и сърдечни тегоби. Дали ще успея да надвия негодите и съхраня себе си, такъв, какъвто съм сега, току-що напуснал сиропиталището, отдалечавайки се от опеката на сестра Лучия?”

В този ред на мисли се вмъкнаха и онези, свързаните с мечти и възжеления, които през детските си години беше култивирал и кътал дълбоко в сърцето си: „Как бих искал да си създам дом и истинско семейство. Около мен да играят деца...”

Внезапно шофьорът на автобуса наби спирачки и малкото пътници в него се натъркаляха по пода.

- Какво става, по дяволите, ще ни избие този идиот! – изкрещя брадясал и дрипав чичка.

- Хайде, ставай и не всявай паника – подкани го доброжелателно селянката до него, от чиято кошница бяха избягали малки, току-що излюпени пиленца и жизнерадостно пиукаха с тъничките си гласчета. Жената беше тръгнала към града, ако може да ги продаде, за да вземе някоя лира.

Лучо се беше смъкнал от седалката, но в последния момент успя да се закрепил и не падна на пода като другите пътници. Изпълзя нагоре и пак се намести криво-ляво. Така се беше задълбочил в мислите си, че дори не се уплаши от случилото се.

Спътниците му продължаваха да хокат водача, а някои дори се спречкаха помежду си. Макар че създаването на напрежение беше напълно излишно, тъй като всичко се размина без проблеми и дори внезапно изскочилата на пътя коза, която предизвика пътния инцидент, оцеля заради добрите рефлексии на автобусния шофьор.

Независимо от започналите в началото на седемдесетте години териториален разцвет в регион Венето, икономическите трудности от близкото минало бяха оставили отпечатък си. Някои от собствениците на прилежащите около лагуната земеделски земи все още не разполагаха с достатъчно пари за закупуване на селскостопанска техника, както и за заплати на изполичарите, затова огромни площи от тях пустееха необработваеми и се бяха превърнали в пасбища за домашните животни, които пък останалата част от населението отглеждаше за мляко и месо. Стопаните им съвсем безотговорно ги пускаха да хрупат на воля свежа тревица, но когато това ставаше в близост до шосетата, много често, като днес например, някое от тях изскачаше изневиделица пред превозните средства, свързващи Венеция

с прилежащите ѝ населени места. Шофьорите обаче бяха свикнали и това не им правеше никакво впечатление.

Освен въпросното премеждие, нищо друго не попречи на пътуването им и Лучо благополучно пристигна във Венеция.

От този миг нататък животът му щеше напълно да се промени и да промени и него самия.

От площадчето, на което го остави автобусът, трябваше да се придвижи до хотелчето, приличащо повече на антична странноприемница, отколкото на съвременен хотел, както му беше казала сестра Лучия, съветвайки го да се настани там, докато си намери постоянна квартира.

Оказа се обаче, че не е толкова лесно да го открие, въпреки че навсякъде се виждаха указателни табели с имената на уличките и площадчетата. Приличаха на разстлани върху цветните стени на сградите миниатюрни чаршафи, върху които на венециански диалект бяха изписани странни наименования: „Уличката на млекаря”, „Каналът на Биаджо”, площад „Муха”, „Райската уличка”, „Уличката на чичото продавач на зеленчуци”. Всяко едно от тях беше свързано със събитие, легенда, занаят или името на собственика на някой от намиращите се в близост палати. За беля имаше и такива, които се повтаряха. Какъвто беше и случаят с името на уличката, където се намираще хотелът му, а за да го намери трябваше да знае до каква друга сграда, забележителност или магазин е разположен. Уви, Лучо изобщо не познаваше града. Беше идвал в него само два пъти със сестра Лучия. От първото си посещение не си спомняше почти нищо, странно защо се бе изличило от паметта му... А второто го свързваше с екскурзията, която монахините им бяха организирали, и посещението на базиликата „Сан Марко”, която разглеждаха в захлас с останалите деца от сиропиталището.

Опита се да го търси по номер, но с номерата на къщите се оказа още по-сложно, тъй като бяха обозначени според

шестте части, на които е разделен градът, а не според улицата, на която се намират. Наложил се да попита минаващия точно в този момент покрай него пощальон, който го погледна странно и му отвърна тронато:

- Дори ние, раздавачите на писма, понякога не можем да се оправим с номерацията в този град, а ти, младежо, току-що си стъпил в него и искаш веднага да започнеш да се ориентираш безпогрешно. Няма да стане! Използвай пътеводител, това е, което мога да ти кажа! А сега довиждане, че работа ме чака!

Момчето наведе виновно глава и продължи унило през малкото площадче, в средата на което стърчеше циментовото тяло на поредния кладенец. Прекосявайки го, навлезе в потискащо тясна уличка, която без никаква логика го изведе в задънено вътрешно дворче. Наложил се да се върне назад. Докато се придвижваше, една жена започнала да простира от прозореца на жилището си и капките от мокрото пране забарабаниха по темето му. Той вдигна глава и точно в този момент госпожата, въпреки че го видя, изсипа върху лицето му останалата по дъното на легена вода. Вместо да му се извини, се разфуча като фурия и започна напористо да го хока:

- Негодник, какво зяпаш? Махай се веднага оттук!

- Простете, госпожо, обърках пътя, веднага ще напусна...

Синьората дори не го изчака да довърши изречението си, отмести огромния си бюст, облегал върху перваза, врътна се обидено и хлопна дървения капак на прозореца.

Лучо остана да стърчи като бостанско плашило насред тясната калдъръмена уличка, вцепенен от учудване. Неопитността му да общува с хората още повече му пречеше да проумее абсурдната ситуация. „Това ли е моята бленувана Венеция?“ – запита се наум и потрепери все едно беше зима. Постоя още миг-два, унил и сконфузен, а после продължи без посока през тъмните и влажни проходи между сградите.

Започна да се притеснява, че вече напълно се е загубил, когато изненадващо зърна над покривите им островърхата червена камбанария от площад „Сан Марко”. Сърцето му радостно заби. Спомни си как Лучия често му повтаряше, че в родния ѝ град, дори да се заблудиш, рано или късно, ще намериш пътя, ако се огледаш в небето за внушителната камбанария.

Краката му вече не го държаха. Имаше чувството, че е преминал през всичките четиристотин и шестнайсет моста на Венеция, които свързват сто и шестнайсетте ѝ островчета, от които е съставена. Умората мамеше съзнанието, а гладът се подиграваше с тялото му. Със сетни сили се добра до площад „Сан Марко” и тутакси седна на стълбите, които го опасваха. Избра сенчестата му страна, откъм кафене „Флориан”. Отвори раницата и извади последния от трите сандвича, които сестра Лучия му бе завила в хартиени салфетки за изпът. Лакомо го излапа и изтри трохите от устата си с обратното на ръкава. В този момент не му беше до добри обноски. Облегна се на каменната колона и притвори очи. Не усети кога е заспал.

9.

Някой толкова силно го дърпаше за ръката, като че ли искаше да я изтръгне от рамото му. Болката го накара да отвори очи. Съзря размазаните очертания на мъжка фигура, която продължаваше да го тегли. Разклати глава и със свободната си ръка разтърка залепналите си клепачи. Постепенно ситуацията му се изясни и осъзна, че това е само един карабинер, който се опитваше да го събуди. Обзе го страх. Знаеше, че не бива да спи на площада, но умората го беше надвила. Ами сега?

- Извинявайте, господин карабинер, няма да се повтори, аз трябва да се настаня в ето този... – недовърши изречението си и му подаде листчето с написаното върху него име на

хотела.

- Слушай младежо, тия ги разправяй на гълъбите по площада, сега ми дай документите си за проверка и, ако всичко по тях е наред, бързо се омитай оттук, преди да съм те арестувал.

- Ето, заповядайте – подаде му ги послушно.

- Да видим... Лучо Лучани... Ама че странно име... Адресна регистрация... Добре, всичко е наред с документите ти за самоличност. Какво правиш във Венеция? – Служителят на реда изобщо не схвана, че това е адресът на сиропиталището, както и не обърна внимание на годините му, за да го върне отново там, откъдето беше избягал.

- Дошъл съм по работа – отговори с решителен глас Лучо. – Трябва наистина да отседна в хотела, който е написан на листчето. Можете ли да ме упътите как да стигна до него?

- Да, ела с мен, ще те заведе, тук наблизо е.

- Благодаря ви, господин старшина.

- Тръгвай и не си хаби приказките в напразни благодарности, това ми е работата, по цял ден да се занимавам с такива като теб – продължи да си мърмори под носа униформеният.

Свърнаха в една уличка, по протежението на която, от край до край и от двете ѝ страни, имаше ресторанти със стърчащи пред тях голобради келнери, подканващи любопитните и изгладнели туристи да не се маят, а да опитат гозбите им. На десетина крачки вдясно отбиха в нещо като безистен. В дъното му се белееше табела с името на хотела.

- Стигнахме, младежо – каза карабинирът, козирува и си тръгна.

- Благодаря... – недовърши Лучо, а думата му увисна във въздуха, когато видя гърба на придружителя си, който вече напускаше мястото.

Момчето влезе във фойето на хотела. На рецепцията, забутана в най-тъмния ъгъл на помещението, някакъв

съсухрен и късоглед човек го погледна подозрително през дебелите стъкла на очилата си и го попита какво иска.

- Трябва ми стая.

- За колко нощувки?

- Като начало нека бъдат три, после ще видим – отговори му несигурният Лучо.

- Плащането е предварително – каза мъжът с очилата.

- Ето, заповядайте! – подаде бързешком банкнотите.

- Нямам да ви върна – оправда се вече по-любезно хотелиерът и промени интонацията на гласа си.

- Няма проблем, задръжте рестото – отговори недоволно момчето. – „Парите, с които разполагам са твърде малко, а този негодник си прибра изпросения бакшиш без никакви скрупули!“ – изруга наум.

Не искаше обаче веднага да изостря отношенията си с недотам любезния мъж пред себе си, от който по-късно мислеше да се снабди с полезна информация за града, а и къде би могъл да си потърси работа.

- Стая 213. На втория етаж.

- Благодаря.

Лучо взе малката си пътна чанта и се заизкачва по старите скърцащи стъпала. На етажа имаше осем врати, по четири от двете страни на коридора. Неговата се оказа най-близо до стълбището. Отключи и влезе. В носа го удари миризмата на спарен въздух, примесен с аромат на готвено. Остави багажа си на пода, огледа се и установи, че освен единично легло, тоалетка, два стола и една раздута от влагата масичка, в стаята му нямаше нищо друго. Обърна се и видя, че на гърба на вратата имаше закована метална закачалка, която трябваше да му служи за гардероб.

Свали си самото, изхлузи обувките, без да ги развързва, и си легна. Креватът сякаш се преви под тежестта му, а пружината жално изскърца. Лучо се усмихна, обърна се с

гръб към стената и затвори очи. Сънят обаче не идваше, сякаш беше останал там, на площад „Сан Марко”, за да се люби на гледката и многобройните туристи, които тъпчеха по него. Повъртя се известно време в леглото и стана. Не знаеше откъде да започне. Усети как напрежението се загнездва в стомаха му. Надяна пак овехтялото си демодирано сако, получено от даренията на милостиви люде, които милееха за сираците от сиропиталището, нахлузи разкривените си обувки, пак без да се наведе да ги развърже, и слезе на рецепцията.

Мъжът, който я обслужваше, беше отишъл нанякъде и той поседна на един от диваните, за да го изчака. Имаше достатъчно време да огледа обстановката. Стори му се мрачна, когато влезе в хотелчето, но сега вече му изглеждаше направо зловеща. Седеше на канапе с прокъсана и замърсена дамска, но изяществото на орнаментите по нея напомняше за отминалата слава на хотела. В началото на века може би е била последен писък на модата и с нея сигурно са облицовали креслата в къщите на богатшите от града, но днес изглеждаше като изтривалката пред дома на многолюдно семейство. Тапетите, в далечното минало от нежна коприна, прошита със златни нишки, сега бяха така наплюти от рояците мухи, които се въртяха около обвития с паяжини полилей от ковано желязо, че на Лучо му се прииска да се изправи и да се изхрани върху тях, за да довърши мерзкото творение на нахалните насекоми.

Унесен в безумните си мисли не обърна внимание, че човекът от рецепцията се е върнал. Стресна го ядосаният тон, с който онзи се обърна към него:

- Какво искаш? Защо не си стоиш в стаята?

- Извинете ме, но слязох да ви попитам дали можете да ме упътите къде да си потърся каквато й да е работа?

- Аз да не съм бюро справки. Махай се от очите ми...
Селяндур...

Лучо не му отвърна. Погледна го с отвращение и излезе навън. Пред входа няколко гълъба, добре охранени, гукаха доволно, след като току-що бяха изкълвали дневната си дажбица хляб, подхвърлен през прозореца от добронамерен обитател на съседната къща.

Скита се безцелно няколко часа. Попита в три-четири ресторанта дали не търсят миячи или чистачи, но навсякъде му отговаряха, че си имат персонал. Късно вечерта се върна отчаян и с натезало сърце. Прекоси фойайето на хотелчето и бързо се заизкачва по стълбите към стаята си. Страхуваше се лошият човек да не се заяде пак за нещо.

На третата сутрин плати на рецепцията за още три дни. Този път отброи сумата точно до чентезимите. Сприхавият хотелиер не заслужаваше бакшиша му. След като приключи, излезе, без дори да му каже довиждане.

На моста „Риалто” се спря, за да обърше потта от челото си. Денят беше задушен и въпреки покритото с облаци небе, не подухваше никакъв ветреца. Прибра кърпичката в джоба си. Завъртя глава, за да се огледа в коя пряка да свърне, и пред погледа му, от витрината на едно от дюкянчетата за сувенири, се изпречи малка обява. Успя да прочете само написаното с големи удебелени букви заглавие. Трябваше да се приближи, за да разбере цялото й съдържание. Нищо особено. В една от богаташките къщи търсеха общ работник. Беше посочен адрес, на който кандидатите трябваше да се явят на разговор.

Лучо въздъхна облекчено. Най-после се натъкна на обява за работа, за която можеше да кандидатства веднага. Задухата, която го мореше от сутринта, сега му се стори като топла майчина прегръдка. Реши незабавно да се отправи натам. Поразпита минувачите, които срещна по пътя си, как да намери въпросния адрес и безпроблемно стигна до палата, в който набираха персонал.

Огромна врата препречваше пътя му към величествената къща, чийто покрив стърчеше доста над обграждащия я висок каменен зид.

Почука. Докато чакаше, сърцето му се сви при мисълта, че някой може вече да го е изпреварил. Не чу кога малката врата, изрязана в по-голямата, се беше отворила и възрастният портиер вече го питаше какво иска.

- Идвам във връзка с обявата.

- Каква обява, момче? – заинати се старият.

- За общ работник – отвърна унило Лучо .

- А-а, така кажи! Влизай, късметлия си, защото от една седмица никой не е идвал да пита за работата. Следвай ме, сега ще те заведа при стопанина.

- Благодаря.

Прекосиха голям двор. Пред централния вход на палата Лучо се натъкна на приятна за очите гледка – пресъхнал фонтан, със скулптура на голо женско тяло, обвито в гъст бръшлян, който сякаш прикриваше срама на статуята.

Във вестибюла на палата се разминаха с една плаха камериерка. Лучо никога не беше пристъпвал прага на нито един богаташки дом и коленете му сякаш омекнаха от вълнението. Изкачиха се по мраморното стълбище, тръгнаха по дълъг коридор и някъде по средата се спряха пред красива дъбова врата.

Портиерът почука. Веднага след като гласът отвътре ги покани да влизат, той внимателно натисна дръжката на вратата, но подаде само главата си през нея и попита:

- Маркизе, вода един кандидат за общ работник. Ще го приемете ли?

- Да влиза.

Старчето портиер направи път на момчето и безшумно се отдалечи по коридора.

- Заповядайте – каза гласът, който идваше неизвестно

откъде.

Лучо направи две крачки и подметките на овехтелите му и пробити обувки потъгнаха в дебелия килим, разстлан пред огромно писалище, отрупано с книжа и малки бронзови фигурки на неопределени по род животни с рогца и островърхи изплезени езици.

Внезапно гласът, който го покани, прозвуча зад гърба му. Той се обърна и видя пред себе си мъж на около четиридесет години, достолепен, смугъл, с дълги къдрави коси и болезнено черни очи, със ситна паяжина от бръчици около тях. Облечен в тъмнокафяв халат със сатенени ревери. В добре поддържаните си ръце стискаше някаква книга.

- Сядай!

- Благодаря, господине.

- Работата е следната – започна без никакви встъпителни думи другият, – да поддържаш къщата, като следиш да няма нещо повредено, счупено или остаряло, което да се нуждае от ремонт. За работите, които не можеш да свършиш сам, ще ми докладваш, за да наредя да извикат майстор. Ще помагаш на градинаря при почистването на алеите и засаждането на нови растения. Шадраванът отвън е заприличал на руина, той също ще е твоя грижа. Започни най-напред с него. Ако в кухнята имат нужда от помощ, отиваш, но без да се пазариш. Същото се отнася и за всичко останало, за което те помолят прислужниците. Заплата ще получаваш всеки месец на трийсто число. Ясно ли е?

Пороят от думи, който заля Лучо, отключи в него смешната реакция на подплашен войник, който сбива крак и отговоря „Тъй вярно!“.

Богаташът добронамерено се засмя, а после продължи с плътния си предразполагащ глас:

- Спокойно, младежо. Тук да не е казарма...

- Извинете ме, господине – отвърна сконфузено Лучо.

- Наричай ме: маркизе.
 - Добре, господине, ох, извинете, маркизе.
 - Започваш веднага, ако нямаш възражения и искаш тази работа – прикани го стопанинът на къщата.
 - Съгласен съм, благодаря.
 - Хей, момче, забравих да те попитам на колко години си и къде живееш? – подметна нетактично работодателят му.
 - На осемнайсет, току-що навършени. Живея в едно хотелче... – увиснаха във въздуха думите му.
 - Изнасяй се оттам. Тук има пристройка за персонала. Едната стая е свободна. Искам те близо до себе си. Храната и подслона са ти подарък от маркиз Морозини. А-а, още нещо, затваряй си устата пред хората, каквото се случва в тази къща, навън не бива да излиза. Разбрано ли е?
 - Да, маркизе, ама може ли да се преместя след три дни, защото току-що предплатих за още три ношувки, а хотелиерът е изключително груб човек и няма да ми върне парите – помоли го смутено.
 - Да, но не закъснявай сутрин. Отивай сега да работиш. Започни да чистиш фонтана.
 - Добре, маркизе.
- Лучо се обърна и бързо излезе от кабинета. Все още не можеше да повярва на ушите си, че е получил работата. Дори фактът, че маркизът не спомена каква заплата ще му плаща, не го смути, тъй като за сметка на това му предложи безплатни подслон и храна, които на този етап му бяха жизнено необходими.
- Отвън на входа икономът вече го чакаше и веднага го заведе да облече работен гащеризон и куртка, а после му показа къде стои инвентарът, за да може да го ползва.
- На младия мъж дори не му остана време да вдигне глава към небето и да благодари на Бога за чудото, което направи, за да си намери толкова бързо работа.

Без да се мае, влезе в коритото на фонтана и най-напред започна да почиства дъното му. Статуята стърчеше над него и му правеше някаква анемична сянка, но появилият се вятър бе избутал облаците и слънцето печеше с такава сила, че тя не можеше да го спаси от жегата. Задухът и вълнението му се бяха сдружили и го поставяха на ужасно изпитание, превръщайки в ад първия му работен ден. Къпеше се в пот не само от горещината, но и от страх дали ще оправдае оказаното му доверие.

10.

Една нощ, докато стоеше на прага пред стаичката си и се опитваше да превърти ключа в ръждясалата брава, Лучо чу в съседното помещение как две от прислужничките си говореха за стария маркиз Морозини, който години наред тероризирал семейството си и прислугата със злия си нрав, а зловещият му глас кънтял из целия палат, когато бил в лошо настроение. Всевишният обаче се смилил над тях, чул клетвите им и тръснал тирана болен, като не след дълго той се споминал, а на неговото място дошъл зет му – благ и възпитан човек, който с всички се държал като с равни.

Най-накрая ключът в бравата се превърта и той успя да влезе в мрачната си и неугледна стаичка, служеща му за спалня. Трапезарията, банята и тоалетната бяха общи и се намираха в дъното на коридора. Сутрин наставаше истинска битка кой пръв да ги използва. Точно по тази причина Лучо ставаше час и половина по-рано от другите, за да се измие, изкъпе и избърсне рядката си, мека като мъх, младежка брада, без някой през това време да му чука по вратата и да го притеснява. В сиропиталището на манастира, където отрасна, се беше научил на дисциплина, ред и компромиси в съжителството си с много хора.

Запали лампата. Събу си обувките и седна на леглото. Не спираше да мисли за чутото. Започна да го гризе любопитство. Зададе си въпроса защо ли в тази огромна къща всички се разминаваха безшумно и безизразно като призраци? Гости не идваха. Влизаха и излизаха по разписание само учителите, преподаващи на младата госпожица, вероятно дъщерята на господарите. Маркизата, винаги облечена в черно, никога не се показваше навън без воала, който криеше лицето ѝ, и всеки ден дълго се разхождаше в градината, хванала под ръка съпруга си.

Лучо разтри слепоочията си и премигна един-два пъти срещу нацвъкнатата от мухите лампа, като че ли искаше да прогони барикадиралото се в съзнанието му напрежение, но усилието му се оказа ялово.

Глождеше го любопитството защо ли двете камериерки шушукаха с такава злоба за стария маркиз? „Ама и аз... какво съм седнал да мисля за неща, които не ме засягат?“ – присмя се сам на себе си, повдигна одеялото, намести се в леглото, зави се и притвори клепачи.

Работата, която вършеше като общ работник, се оказва много повече от тази, която си представяше, затова вечер се прибираше капнал от умора и почти веднага заспиваше. Не успяваше да изгледа дори един филм заедно с другите домашни помощници, които до късно седяха в столовата пред телевизора. За забавления не можеше и да си помисли, тъй като заплатата му се оказва толкова ниска, че му стигаше само за най-належащите нужди, както и да отдели малка сума за личен влог в Спестовната каса на Венеция. Сестра Лучия винаги го беше учила, че трябва да си заделя някакви пари, защото в живота никога не се знае какво може да изникне и ако внезапно остане без работа, да има средства, с които да се издържа, докато си намери друга. Започна да спестява обаче едва след като ѝ върна до последната лира парите, които му

бе дала в деня на неговото заминаване.

Дните му бяха изпълнени със сивота, а понякога и с безнадеждност. Униваше още повече, когато готвачката го изпращаше до близкото пазарче, за да купи свежи зеленчуци или подправки, и пътъм виждаше усмихнатите ведри лица на минувачите, чуваше закачливите подвиквания на продавачите от сергиите, наблюдаваше красиво облечените жени, които с огромна сериозност оглеждаха от всички страни стоката, а после със завидно търпение се пазаряха за отстъпка в цената ѝ. Целият този пъстър свят, глъчката примесена с непознатата реч на чужденците, които му се струваха повече от местните жители, го натъжаваха, защото си нямаше никого и се чувстваше сам като куче.

С останалите работници в палата не успя да се сближи. Още от самото начало те му показаха, че е по-добре всеки да си гледа задачите, а през свободното си време да прави каквото иска, без да се ангажира с приятелства. Необяснимата им резервираност още повече го потискаше и на моменти разпалваше любопитството му до такава степен, че една вечер тръгна нагоре по стълбището към последните етажи, за да ги разгледа. Внезапно обаче угасна токът и той се отказа, не искаше да рискува да се сблъска с някого в тъмното. Ако беше ден, можеше на прибежки, прикривайки се зад огромните кашпи с екзотични растения, да стигне и до покрива, разучавайки всяко кътче от огромния дом, но сега се налагаше да сложи край на авантюрата си.

Единственият хубав ден от работната му седмица бе срядата, тъй като тогава почистваше градината в най-отдалечената ѝ част, тази, която се оказваше и бряг на тъмните води на канала. Там се помещаваха малкият семеен параклис и една непретенциозна, боядисана в бледосин, клонящ към зеленикаво цвят, дървена беседка, в която госпожицата идваше често, за да си учи уроците на спокойствие. Първия

път, когато се засякоха, младежът дори не посмя да повдигне очи, за да я погледне. Но след около две седмици тя самата започна да вторачва меланхолично отнесеня си поглед в него, усмихваше му се срамежливо, а после си тръгваше. Това едва доловимо внимание от нейна страна се оказа началото на тяхното безсловесно общуване. Лучо забеляза, че изражението ѝ говореше повече от думите. Една вечер, преди да си легне и да заспи като труп, дълго се разглежда в огледалото и накрая си даде сметка, че очите им потресаващо си приличат.

Негласното очарование, което се беше настанило между тях, по нищо не наподобяваше онова типичното, пораждащо се между двама млади, напротив, бе някакво друго, нежно, братско, същото като това, което децата от многолюдните семейства изпитват помежду си.

А те дори не знаеха имената си. И никога не се запознаха. Просто една сутрин тя повече не се появи и старата дървена беседка осиротя. Необяснимо защо, но и душата на Лучо се наскърби от внезапното ѝ изчезване. До последния ден, в който работи в палата, никога повече не я видя.

Животът отново започна да тече постарому. Тъгата и отчаянието отпусаха желязната си хватка, само когато получеше поредното писмо от сестра Лучия. Четеше го и го препрочиташе, буква по буква, няколко пъти. После го сгъваше и поставяше като скъпоценна реликва в малко дървено сандъче, наподобяващо царска ракла в умален вид, затваряше го и мъжки сълзи къпеха скулите му. Чувстваше се като корабокрушенец, оцелял на остров, обитаван от канибали.

Времето минаваше, а той не можеше да забрави очите ѝ, разказали му за нейната самота. Сякаш част от него изчезна заедно с нея. А останалата пък потъна в мочурището на атавистичната му тъга. Отпадна дори физически. Започна

да се буди нощем. Мислеше с часове за нея. Накрая не се въздържа и описа тежнението си на сестра Лучия, като не се посвени да я попита знае ли кои са неговите родители и има ли братя или сестри? Завърши писмото с думите, че момичето, което е срещнал в градината на работодателя си, има същите очи като неговите. И преди да се подпише, допълни: „Инстинктивното усещане, че ми е сестра, не ме напуска и в този момент, докато ти пиша”.

Седмицата, след изпращането на писмото, му се стори безкрайна. Душата му, почти като тези на героите от приказките на братя Грим, тлееше като въглен от догадките, но мисълта и неистовото му желание и той да е като онова изоставено хлапе, което неволно открива сестра си в богатото семейство, наело го за ратай, осмисляше живота му.

Сестра Лучия продължи да му пише, но в писмата ѝ освен напътствия и благопожелания не намираше отговор на гложещия го въпрос.

Постепенно времето притъпи любопитството му. Минаха две години, през които работи усърдно и успя да спести прилична сума, за да може да си позволи собствена квартира. Време беше да си намери и друга работа, която да започва и да завършва в определен час, защото животът на *крепостен селянин* в палата на семейство Морозини адски му бе дотегнал.

В неделя излезе да се поразходи. Времето беше меко и приятно, въпреки високата влажност на въздуха. Науми си да стигне чак до тържището за риба, което се намираше в края на града. Краката му уверено го поведоха натам, но истинската причина да поеме в тази посока, не се коренеше в желанието му просто да се раздвижи, а заради прочетената в областния вестник от миналата седмица обява, че в един от складовете търсят снабдител. В карето се споменаваше, че работят и в неделя. Отдъхна си с облекчение, тъй като в този ден почиваше и можеше да излезе от палата, за да отиде на

събеседването.

Крачеше с уверена походка, а вятърът си играеше с немирния му перчем. Красивото телосложение и изразителното му лице правеха впечатление на жените, с които се разминаваше, и те нахално го заглеждаха. Сърцето му започна да пърха. Колко малко му трябваше на младия човек, за да се почувства щастлив, особено когато хормоните му неудържимо бушуват. Въпреки че водеше монашеско съществуване, природата си казваше своето.

„Какво ли е усещането да целунеш момиче?“ – помисли си, но веднага изгони еретичната мисъл от съзнанието си. Почти в същия момент, погледът му бе привлечен от внезапно изскочилия малчуган, който се опитваше всячески да не изпусне полуживата риба, извиваща се на всички страни в едната му ръка, а с другата стиснал самун хляб. Блъсна се в Лучо, зави в първата пресечка и се затича по нея с все сила, за да избяга от появилия се след него мъж с гумирана престилка, който тронаво се мъчеше да го догони, размахвайки голям сатър, ругаейки непрестанно:

- Ще те усмъртя, ако те хвана, хайванин с хайваните, мръсно копеленце, майка ти да е... – свърна и той в пресечката, по която избяга детето, затова Лучо не чу края на псувнята му.

Продължи напред още десетина крачки, умислен за бедното хлапе, което бе откраднало рибата, измъчвано от глада, и с която вечерта трябваше да нахрани цялото си семейство. В този квартал беше пълно с бедняци, безработни, инвалиди и пришълци от дълбоката венецианска провинция, всички те синове и дъщери на мизерията в регион Венето. И тъй като и дедите им не бяха имали пукната пара, за да се опитат поне да имигрират в Германия, Швейцария, Белгия или Южна Америка, бяха останали в града, но едва успяваха да изхранят домочадието си. Кражбите, продиктувани от недояждане, не бяха рядкост.

Спря пред огромна изцапана витрина с подредени пред нея дървени щайги, пълни с риба и морски дарове от недрата на лагуната. Погледна надраскания направо върху стената номер на склада и разбра, че е пристигнал.

Пресегна се да отвори стъклената врата, но в същия момент зад гърба му някой го попита:

- Желаете ли нещо, господине?

- Не, дошъл съм по обявата, май търсите снабдител – отвърна кротко Лучо.

- А-а, така ли, изчакайте да видя дали шефът е тук – каза появилият се изневиделица огромен мъж, който му заприлича на мечок. – Не влизайте вътре, в склада мирише ужасно, а и е по-студено отколкото на Северния полюс.

- Дадено – съгласи се Лучо и се усмихна на добряка пред себе си.

Не бяха минали и пет минути, когато собственикът на склада се появи. Покани го да подвият крак на скованата от три дъски пейка, на която магазинерът седяше да се припиचा на слънце, когато нямаше клиенти.

- Момче – започна без заобикалки, – така е, търся снабдител, защото работата не върви добре като стоим тук и чакаме клиентите да дойдат при нас, та затова ми трябват още двама души, които да разкарват стока по магазините и домовете на хората из целия град. Аха-а, чакай да не забравя преди това да те попитам, можеш ли да управляваш моторна лодка? Защото иначе как ще возиш рибата, тук с камиони не става – прихна да се смее на собствената си шега.

- Ами... не знам как се управлява моторна лодка, ама... ако другият, който ще назначите, я кара, аз ще нося, товара и вземам поръчките на клиентите...

- Чакай бе, момче – прекъсна го шефът, – аз търся двама души, които да могат да вършат едното и другото, за да се заместват, ако единият от тях се разболеє или му се наложи

да отсъства.

- Господине, вземете ме, няма да съжалявате, много бързо схващам, стига да има кой да ме научи да я карам тази моторница – примоли му се Лучо.

- Ти откъде си, бе, юнак? – попита го мъжът с все същата интонация и диалектен говор, от които се подразбираше, че е обикновен, простичък и неук човечец.

- От сиропиталището, онова най-близкото до града, което се намира на трийсетина километра отгук в континенталната част. Израснах в него, монахините ме отгледаха, а като навърших осемнайсет години, избягах, за да си търся работа. Взеха ме в къщата на маркиз Морозини, но много ми е додеяло теглото на общ работник, иска ми се да започна нещо по-различно, най-вече да мога да общувам с хора и да се движа. От години съм доброволен затворник в онзи палат, там работя, там ям, там спя. Почти не излизам навън.

Собственикът го погледна състрадателно, потупа го по коляното и каза:

- Добре! Реших, ще те взема, но при едно условие, до месец да се научиш да караш моторницата, а веднага след като навършиш двайсет и една години да вземеш свидетелство за управление. Разбрахме ли се? – Надигна се от грубо скованата пейка, подаде му ръка за довиждане и добави: - Започваш на първо число, дотогава остават, има-няма, петнайсетина дни, тъкмо да си уредиш напускането.

Лучо не повярна на ушите си. Първия път, когато си търсеше работа, видя голям зор, но днес сякаш Бог му помогна и само с едно питане приключи въпроса.

- Благодаря, господине – сведе глава в поклон, когато си стиснаха ръцете, след като пазарлъкът беше направен.

- Хайде, идвай сега в склада, за да ти дам да попълниш молбата за започване – окуражи го шефът и влезе в студеното помещение.

Лучо го последва. Човекът му се струваше много разбран. Дано това да бъде добър знак, че ще му потръгне на новата работа.

Вътре за втори път се видя с едрия мъжага, който го посрещна на идване. Пак му се усмихна и бързешком се отдалечи към намиращите се в дъното на склада хладилни камери, за да извади стока. Не биваше да кара клиентите си да го чакат. Те и бездруго нетърпеливо пристъпваха от крак на крак като пингвини и се гушеха в яките си заради полярния студ в магазина.

11.

През останалите петнайсет дни Лучо всеотдайно вършеше работата си в огромната къща и прилежащата ѝ градина, без никой да разбере, че в края на месеца напуска. Уведоми само иконома, който се навъси и разфуча като фурия, когато разбра, че най-прилежният от общите работници си отива. Опита се да го придума, като му обеща по-висока заплата, но Лучо не склони, тогава началникът му още повече се развилня, наричайки го „неблагодарник”, а после се врътна и влезе в къщата.

На следващия ден нищо не се случи, но на третия дойде личният камериер на маркиза и му каза, че го вика в кабинета си.

Лучо отиде да си измие ръцете, целите оплескани с калта от дъното на фонтана. Трети ден не успяваше да почисти коритото му, пълно с опадалите и вече изгнили листа от бръшляна, увит около стърчащата каменна статуя, нацвъкана от изпражненията на врачетата, които си бяха направили гнезда в него.

Камериерът с досада го изгледа и се подпря на най-близкото дърво в алеята, за да го изчака. Не минаха пет минути и

Лучо се върна. Двамата се насочиха към парадния вход.

Вътрешността на палата, както винаги, тънеше в мрак и тишина. В него не се долавяше никакво присъствие, сякаш прислужниците бяха безплътни. Качиха се по стълбите. Пред кабинета на маркиза спряха, като че ли някой им издаде команда да замръзнат на място. Камериерът се поколеба, пооправи дрехите си и плахо почука.

- Влез – прозвуча гласът отвътре.

И тук също цареше полумрак, само настолната лампа хвърляше мътни отблясъци по месинговите дръжки на мебелите. Тежки тъмни завеси покриваха прозорците в огромното помещение. Някакъв особен сладникав аромат се носеше из въздуха. Точно срещу вратата, зад огромно бюро с красиви дърворезби, седеше маркизът. Столът сякаш го бе погълнал и се виждаше само главата му.

- Младежо, разбрах че искаш да напуснеш къщата ни и да изоставиш работата си. Вярно ли е? – разнесе се приятният тембър на работодателя му.

- Да, време е вече да изляза навън и да видя свят – отговори Лучо и тонът му, без да иска, прозвуча доста нагло. Стресна се от смелостта, с която така неочаквано изгърси точно тези думи.

Мъжът зад бюрото дори не трепна:

- Така да бъде, приемам решението ти, всеки млад човек трябва да има възможност за развитие. Благодаря ти за усърдната работа – пресегна се и взе хартиения плик, намиращ се в дясната половина на писалището. – Ето, младежо, това е заплатата ти за този месец и премия за прослужено при нас време. Сега си свободен, отивай да си довършиш започнатото и въпреки че вече съм ти платил, се надявам все така старателно да работиш докрай.

Лучо се приближи и взе парите.

- Благодаря, маркизе, може да разчитате на мен.

Обърна се и излезе от кабинета. Чак отвън усети, че сърцето му биеше до пръсване, а кръвта нахлуваше с тътен в

главата му. Не очакваше такава развръзка. Всичко мина леко и безпроблемно, дори получи заплатата си предварително. Приглади непокорния си перчем и заслиза по стълбите. На изхода почти се сблъска с влизащата с гръм и трясък маркиза, а воалът, който винаги криеше лицето ѝ, се развяваше във всички посоки. Лучо долови уханието на парфюма ѝ и лек спазъм мина през стомаха му. В съзнанието му се съживи споменът за девойката от беседката, с която се бяха разбирали без думи. От нея винаги се разнасяше същият аромат. Обърна се и изгледа в гръб жената в черно. Същата походка, същите изправени рамене и горда осанка...

Излезе навън и тръгна към фонтана, а мислите му се преплитаха като конци в лапите на разбеснели се котки. Вместо да довърши започнатото, приседна оклюмал на циментовия бордюр. Самотното му сърце се късаше от горест. Картините от миналото започнаха да изскачат като диапозитиви в съзнанието му. Детството прекарано в сиропиталището. Топлите, но редки прегръдки на сестра Лучия. Зимните вечери в залата за четене и слушане на радио. Коледната елха, която всички деца заедно украсяваха, но под нея никога нямаше подаръци, защото парите стигаха само за храна и отопление. Новогодишната нощ, в която се опитваше да заспи, но не можеше, питайки се защо ли се е родил на този свят, след като му е отнето правото да има семейство. Края на учебната година, когато получаваше ученическия си бележник, в който се виждаха само шестици, но знаеше, че те не са му нужни, тъй като дете без родители и никакви средства не може да си позволи да се запише в университет. Лятото, което за нормалните малчугани беше най-красивият сезон за игри, забави и почивка с мама и татко на планина или море, за него беше само сезон без задължителни уроци, през който четеше каквото му харесва, седнал на сянка под някое голямо дърво. Привързаността му към сестра Лучия, която изразяваше, притичвайки ѝ се на помощ, винаги когато го повикаше, а той с огромна радост изприпкваше към нея, представяйки си, че това е майка му. Но най-скъпи му бяха дните прекарани във фермата на един добър човек и

съпругата му, които нямаха деца и през лятото за по няколко дни го вземаха в дома си. Обожаваше, когато престоят му при тях съвпаднаше със сенокоса, през целия ден задружно да събират ухайното сено, изсъхнало под жарките слънчеви лъчи, а вечер, грохнал от умора, сладостно да се унася в снежнобелите колосани чаршафи, които също ухаеха на прясно окосена трева.

Не беше забравил и пътешествията, така ги наричаше, с фиатчето на сестра Лучия до съседните села, в които живееха самотни възрастни хора. Монахините им носеха храна веднъж седмично, а следобедите помагаша при почистването на домовете им. Двете пътувания до Венеция – екскурзията с другарчетата от сиропиталището и втория път, когато оставиха фиатчето на паркинга, а после дълго се возиха с корабчето по Канал гранде...

Точно на това място мислите му се разбъркаха, защото споменът му се стори по-смътен от останалите, сякаш не го бе преживял, а сънувал. Изправи глава, поразклати я веднъж-дваж, от което косите му се разчорлиха, и пак я наведе, но миг преди горестно да я покрие с ръце, се сепна и бледо видение премина през съзнанието му: статуя на голо женско тяло, есен и гниещи листа по дъното на един фонтан. Скочи като ужилен. Това не беше илюзия, а спомен от втория и последен път във Венеция преди да избяга от сиропиталището. Разходи се напред-назад. Напрегна паметта си, която го отведе към студен есенен ден. Спомените му бавно започнаха да се завръщат: слязоха от корабчето малко преди площад „Сан Марко” в посока Академията за изящни изкуства и след десетина метра почукаха на една масивна врата. Сестра Лучия предварително го беше предупредила да не разпитва, да си мълчи и само да наблюдава. Озоваха се в огромна богаташка къща, която му заприлича на дворец, и дълго се изкачваха по тъмни извити стълби. Влязоха в стая, в която монахинята се срещна с момиченце, което нежно прегърна, а после и двете заплакаха, но в този момент се появи една строга госпожа, облечена в черно, а лицето ѝ беше забулено, която ги раздалечи една от друга, мърморейки, че това са

излишни сантименталности. Същата жена, която му се стори страшна като вещица, извика сестра Лучия навън, а той остана насаме с другото дете. То не пророни нито дума, само го поглъщаше с поглед, а в очите му се четеше ужас. Скоро монахинята се върна при тях и ги подкани да се сбогуват. Излязоха навън и заслизаха обратно по витите стълби. На един от ниските етажи се отбиха в голяма стая, приличаща на кабинет, в която ги очакваше красив мъж с брада, който набързо поздрави Лучия и веднага се наведе, за да го вземе в прегръдката си. Притисна го нежно и започна да му шепти нещо на непознат за него език. Гъстата му и твърда брада докосна нослето му и той започна да киха. Красивият мъж се разсмя и пак каза нещо неразбираемо. В този миг вратата се отвори и нахлу жената с воала. Доближи се до господина и го сгълча на висок глас, че вече е време сестра Лучия и сирачето да си тръгват. Тогава той ѝ отговори на чист италиански, без никакъв акцент:

- Що за човек си ти, Ада, имаш ли сърце? Нека останат още малко... И без това нашият син толкова ми липсва!

- Стига! – изкрещя му тя. Обърна се рязко към сестра Лучия и изсъска злостно: - Довиждане, сестро.

Лучо стисна здраво ръката на монахинята, а в гърлото му напираха въпроси, които спираха дъха му, танцуваха на върха на езика му и аха-а да се изплъзнат от устните му.

Чакаха около пет минути корабчето по линия 20, което щеше да ги отведе на паркинга, за да вземат колата си. Пътуването по обратния маршрут му се стори по-дълго от обичайното, а каналът му изглеждаше като заспал кит, който от време на време похъркваше. Ефектът с похъркването се получаваше, когато покрай тях профучаваше някоя моторница и разпенваше водите му. Ех, колко красиви бяха къщите, които се редяха от двете му страни. Изглеждаха като огромни, поникнали от дълбините цветя, които се оглеждаха в зеленясалите води.

Слязоха, повлечени от останалите пътници, на площадчето

и се насочиха към паркинга. Качиха се на колата и се върнаха в сиропиталището. Повече не видя странния град, изпълнен със сенки, вода и мъртва красота, до деня, в който се върна отново там, за да си търси работа. Като че ли от този момент нататък детските му спомени се бяха заличили.

- Лучо, как си, добре ли си, момче?

Стресна се, сякаш се върна от друг свят, нищо че през цялото време беше седял на бордюра, близо до фонтана. Едва успя да фокусира с размътения си поглед фигурата пред себе си. Оказа се, че е на готвачката.

- Да, добре съм, Терсила. Благодаря ти, че си се загрижила за мен! Просто ми се зави свят, нищо страшно не се е случило – отговори й Лучо и пак влезе в циментовото корито на фонтана. Започна да събира останалите по дъното му листа с такава ярост, като че те бяха виновни за болезнения спомен, който подсили още повече съмненията му за този дом, маркизата и прекрасното малко момиченце, за което бе сигурен, че е виждал в беседката, но вече пораснало.

Тинята се стичаше между пръстите му. Грабна настървено малката лопата, на която намиташе по-дребния боклук, и започна да я изгребва ядно. Навсякъде се разхвърчаха пръски. Една по-голяма се лепна върху искрящата от белота престилка на готвачката. Тя се засмя и промърмори ехидно, но така, че той да не може да я чуе:

- Май не ти се е завило свят току-така... Нещо изяжда душата ти, момко... дано обаче никога не узнаеш истината. – И запристъпва несигурно по алеята. Некадърните й помощници в кухнята, както винаги, имаха нужда от нея.

Неочаквано заръмва и не след дълго големи дъждовни капки заудряха по мраморните орнаменти на неработещия фонтан. На дъното му започна отново да се събира вода. Лучо хвърли ядосано лопатата и се свлече до статуята.

12.

Бяха минали години от последния му работен ден в дома на семейство Морозини. Днес тялото му се разтърсваше от конвулсии. Болката мъчително пронизваше гърдите му, а залепналите му устни едва-едва се помръдваха. Мълвеше в несвяст, но и да искаше, никой не можеше да го чуе. Живееше в мизерна мансарда, близо до железопътната гара „Санта Лучия”, в стара жилищна кооперация, превзета отвън и отвътре от мухъла. На последния етаж, на който се намираше малкият му апартамент със скосен таван и прозорче не по-голямо от корабен илюминатор, нямаше друг освен него. По-надолу обитаваха бедни работнически семейства, пенсионери, месари, съдържатели на долнопробни барове, рибари, посетители на клубове, които по цяла вечер крещяха и освен собствените си гласове не бяха в състояние да чуят дори Божия зов.

Вчера цял ден бе прекарвал проклетата риба под студения проливен дъжд и простудата го надви. Сега лежеше в старите си захабени чаршафи и неволно проклинаше съдбата, себе си, грешките на родителите си, които дори не познаваше, и собствените си неправилни решения, довели го в града, чиято прелест не можеше да му помогне да надвие угризенията и самотата си.

Треската му се усилваше. Заспиваше и пак се пробуждаше. Губеше съзнание, но когато идваше на себе си му се привиждаше обезобразеното ѝ озъбено лице. Плашеше го, протягайки измършавелите си ръце към него. Той се опитваше да се завърти, да се отдръпне от пръстите ѝ, които търсеха очите му. Стенеше полугласно, а старото метално легло скърцаше под тежестта му.

Отвън вятърът леко подухваше и brazдеше водата в канала.

От време на време преминаваше по някоя закъсняла лодка и се чуваше скрибуцането на веслата, триещи се в бордовете на дървения ѝ корпус. Нощният въздух, мастиленосин, се сливаше с цвета на лагуната.

Усети лютивина най-напред в едното, а после и в другото си око. Спомените от среднощните му кошмари бяха все още толкова ярки, че не успяваше да различи реалността от съня, затова си помисли, че тя най-сетне е успяла да го докопа и избобжда очите му. Изкрещя с всички сили:

- Неееееее! – и се събуди.

Немирен слънчев лъч се провираше през замазаното стъкло на прозорчето и пробягваше над клепачите му. Причината за дразненето в очите...

Понечи да стане, но още при първия си опит веднага се отказа. Силите му го бяха напуснали, а жаждата, която изпитваше от доста време, бе станала непоносима. Трябваше да направи нещо. Протегна ръка към килналото се на една страна и проядено от дървоядите нощно шкафче, за да достигне телефона. Успя. Набра с усилие номера и след няколко позвънявания чу:

- Рибен склад, номер... – произнесе полунеразбираемо гласът и после любезно попита, – какво ще обичате, моля?

- Диего, ти ли си?

- Ами кой освен мен може да е тук по това време? – потвърди сърдито. – Лучо, какво става, човече?

- Слушай, можеш ли да пуснеш кепенците за малко и да наминеш до вкъщи? – попита го без увъртания.

- Какви ги дрънкаш, бе, полудял ли си? Ако шефът се отбие и види, че съм затворил, ще ме одере жив – заоправдава се уплашено мъжът от другата страна на линията.

- Моля те – прошепна Лучо, – болен съм. Имам нужда от глътка вода, а не мога да стана от леглото. Направи нещо,

Диего – измърмори с глас, изпълнен с униние.

- Какво ти е? Вчера беше добре, здравата поработихме...

- ... и вероятно съм настинал... – не успя да довърши и той изречението.

- Ще направя каквото е по силите ми, но имай малко търпение – отвърна му Диего и прекъсна връзката.

Трескавият мъж остави вилката и отпусна главата си върху възглавницата. Косите му, подгизнали от потта, вече не успяваха да я попиват и тя се стичаше по слепоочията и широките скули, влизайки в очите му. Примижа и две горестни сълзи се търкулнаха по небръснатите му бузи. Слънцето все по-нахално проникваше през мръсното прозорче над леглото. Вдигна ръка и затули очи, но те не спираха да сълзят, макар че ослепителната светлина не беше вече причина за влагата в тях.

Не минаха и двацет минути, когато на вратата се почука, а миг след това нахълта Диего, висок, грубоват и несръчен като мечок, и се втурна към него, вайкайки се като жена, напук на мъжкарския си вид:

- Боже мой, добре си се подредил... Устните ти са се напукали до кръв... – обърна се и затършува из бюфета за чаша – ... сега ще ти наляя водичка...

- Благодаря ти, приятелю – продума едва-едва Лучо.

- Мълчи, не се насилвай – приближи се, повдигна го с големите си ръце, приличащи на мечешки лапи заради гъстите косми по тях, и му даде да пие.

От погълнатата студена вода болният изпита чувство на облекчение. Отпусна се отново на прокъсания дюшек и се опита да каже нещо, но едрият мъж го прекъсна:

- Знам, знам, не се тревожи, ще ти пусна един ден отпуска, за да не те изгонят от работа, ама преди да се върна в склада, ще ти дам да хапнеш нещо и лекарства за сваляне на температурата.

- Не съм гладен – възпротиви се с бързината на ленивец.
- Донесох ти топъл бульон от кръчмичката на партера, нали знаеш колко хубаво готвят. Не бива да пиеш хапчета на гладен стомах.

Диего изрови от чекмеджето на кухненския шкаф една полуърждясала, но добре измита лъжица, приближи стола си към леглото му и започна търпеливо да му куса с нея от питателната течност. В началото Лучо усети позиви за повръщане, предизвикани от храната, но после стомахът му се успокои и дори си помисли, че апетитът му се завръща. Изяде топлата чорбица, изпи аналгетика с малко вода и след минути заспа.

Колегата му излезе от мансардата на пръсти, за да не го събуди, и забързано пое към рибния склад. Беше оставил в него един от новоназначените общи работници да го замества. Молеше се началникът им да не е минал на проверка. Докато вървеше из тесните улички, дъждът отново заплющя по гумираната му престилка.

Градът изглеждаше като потънал във водата удавник, а в далечината камбанарията на площад „Сан Марко” наподобяваше вдигнатата му и зовяща за помощ ръка.

13.

Втори ден лежеше на разнебитеното си легло в окупираната от паяжини и мухъл мансарда, окъпан в пот, изгарящ от високата температура и отново сам като куче. Чувстваше се сякаш го бе помело торнадото⁷, което с разрушителната си сила беше нанесло не само материални щети във Венеция, но и довело до смъртта на двайсетината пътници, возещи се в преобърнатото от него корабче на компанията за градски транспорт *ACNIL*, плюс още други дванайсет жертви по

⁷ Трагедията се разиграва на 11 септември 1970 година. Бел. на авт.

крайбрежието на Кавалино.

Слава Богу, че Диего, добрякът, който го посрещна в деня, когато отиде по обявата, че търсят снабдител, се оказа повече от истински приятел и се зае да се погрижи за него.

Болният Лучо в просъница си спомни как в началото Диего произнасяше толкова смешно името му, удължавайки прекалено буквата „ч“, заради което то звучеше като Лучио, че колегите му бяха започнали да го вземат на подбив. Това накара приятелят му да спре да се обръща към него по име и само да му подсвирква добронамерено като на пале. А не след дълго се сдоби и с прякор, по вина на една от редовните им клиентки, богатата вдовица с повехнала красота, лек нрав и безцеремонен характер, която винаги когато идваше в склада, вместо да му каже Лучо, му подвикваше като на жиголо: „Белмондо⁸, хей, Белмондо! Къде си момчето ми? Казвал ли ти е някой, че си красив като целия свят?“. Миг след това се присламчваше и дискретно го целуваше по бузата, а той умираше от срам и не разбираше защо се е хванала за него като рачешка щипка. Беше прекалено млад и нищо не подозираше за отношенията между мъжете и жените извън нормите на религиозното си възпитание. С течение на времето всички започнаха да го наричат Белмондо.

Вдовицата, оказала се костелив орех, бе зачестила с неуспешните опити да го вкара в леглото си, като поръчваше направо по телефона, а продуктите трябваше да ѝ бъдат доставяни вкъщи. Лучо или Белмондо, волно-неволю, щеше да влезе в капана ѝ по принуда, тъй като точно той имаше задължението да разкарва рибата по домовете на клиентите.

Един ден, когато похотливата жена отново му досаждаше, му *падна пердето* и той грубо я отрязва: „Не си го и помисляй дори! За Бога, засрами се!“ – Врътна се и напусна дома ѝ, без дори да я изчака да му плати доставката. Твърде ядосан от

⁸ *Bel mondo*, от итал. – означава красив свят. Бел. на авт.

случилото се излезе навън и си го изкара на Диего, който го чакаше в моторницата. Развика се като луд да върви той да прибира парите от оная дърта пачавра.

Болката от разпъващия гърдите му гняв се разнесе и към главата му. Неопетнената му съвест не можеше да понесе арогантната похотливост на богаташката, надвишаваща дори тази на „проститутките на Красавеца”, за които във Венеция се разказваха легенди. Продължаваха да ги наричат така, въпреки че от години нямаше ни вест, ни кост от бившия им сводник, но въпреки това сред жителите на града името му се бе превърнало в нарицателно за похот и сластолюбие.

Обърна се с мъка на лявата си страна, с лице към стената, а докато се наместваше, си спомни и за по-близкия повтарящ се кошмар от тази нощ, който изпи и малкото останали му сили. Потръпна от отвращение, но не от съня, а от истинската случка, която се оказа причина за безчетните му нощни тегоби и внезапни пробуждания, прогизнал от пот и с думкащо сърце, което беше напът да се пръсне от уплаха. Затвори клепачи, не желаше повече да гледа пропитата с влага мазилка по стената... Разрида се от безсилие, а в главата му натрапчиво продължиха да се подмятат грозните картини от преживяното.

Била тъмна и студена нощ, когато в стаичката, която обитавал в палата на маркиз Морозини, една черна сянка се промъкнала и започнала да смъква завивките му. Полусънен, той си помислил, че някой от колегите му е влязъл и си прави шега с него, затова го помолил да престане, завил се презглава, но в същия миг мършава ръка с дълъг маникюр се мушнала и издрала бузата му. Лучо седнал в леглото и машинално се протегнал, за да запали нощната лампа. О, небеса, какво виждали очите му: маркиза Морозини стояла

пред него с неизменния си черен воал и кадифено наметало, което лежерно покривало тялото ѝ. Преди още той да извика от удивление, дамата с обигран жест отвързала сатенените панделки, придържачи пелерината около врата ѝ, и тя плавно се свлякла на пода. Под нея не носела дори бельо. Воалът покривал някъде до средата изящната ѝ гръд, а бедрата ѝ били съвършени като тези на статуята отвън във фонтана. Навела се, нежно затиснала с ръка устата му, за да не извика и събуди другите, и се вмъкнала безшумно като котка в тясното му легло. Започнала умело да го съблича. Докосвала го на определени места по тялото, за които той за пръв път си дал сметка колко са чувствителни, и това му доставяло неимоверно удоволствие. Забравил на мига за монахините и консервативното им възпитание и ѝ се отдал. Било му за пръв път, но тя отлично се справила с ролята си на учителка. Нощта отминала незабелязано и когато небето над лагуната едва-едва започнало да просветлява, маркизата станала, покрила се с наметалото си и изчезнала незабелязано, така както била дошла. До изгрев слънце Лучо не могъл да затвори очи. Лежал във влажното легло и не знаел дали да се наслаждава на случилото се или да се облече и да отиде да се хвърли с главата надолу в канала, но ароматът на женско тяло, който до тази нощ не бил вдишвал, се запечатал в съзнанието му и действал като опиум, засилвайки чувството му за самосъхранение и желанието му за живот.

Маркизата го посетила още няколко пъти през месеца. Не говорела, не сваляла воала си и странно как, но никога не се смъквал от главата ѝ, колкото и бурна да ставала любовната им игра, а пък и Лучо не държал да види лицето ѝ. Вече си били разменили ролите и любовникът бил той, а тя доволно му се отдавала.

Минали няколко месеца, през които вършел работата си механично, а съзнанието му, обсебено от тръпката на

очакването, се реело призрачно като мъгла над водопад.

В нощта преди празника на Все светии маркизата дошла, съблякла се и още докато се вмъквала в леглото му, започнала да го дращи и да се опитва за избодете очите му с дългите си остри нокти. Той не издържал и ядосано я попитал: „Какво ти става, нещо лошо ли ти сторих, та се държиш така с мен?“ Тогава за пръв път чул гласа ѝ, който бил дразнещо хаплив: „Глупако, знаеш ли, че съм бременна? Как можа да го направиш?“ – И затърсила пак очите му в мрака.

Младежът скочил от леглото и излязъл бос навън. Звездите в злокобната ноемврийска нощ светели със студения си блясък и сякаш се надсмивали над наивността му. Поседнал на стълбите, хванал се за главата – обичайната поза за човек, който е изправен пред неразрешим проблем – и неистово започнал да скубе косите си. Паниката, която го обзела, смразявала кръвта в жилите му, но не го зашеметявала, за да не осъзнава, че се е превърнал в послушен инструмент в ръцете на господарката си. А новината, че е бременна от него, още повече нажежавала положението му, защото така винаги щял да се превърне в обект на изнудванията ѝ.

На следващия ден случайно се срещнали в градината, близо до параклиса, но маркизата се направила, че не го забелязва, въпреки че около тях нямало никой. Обикновено в такива ситуации винаги го заговаряла, този път обаче го отминала, хвърляйки му само изпепеляващ поглед, който сякаш прогорил воала ѝ като мълния.

Минали още няколко седмици, но тя повече не се появила в ложето му. Изглежда злото било отминало, успокоил се и започнал да излиза в неделя из града, за да си търси нова работа. Вече било повече от наложително да се махне от дома на семейство Морозини.

Пред маркиза изложил версията, че иска да вижда свят и да общува с хора. Добре, че му повярвал и го освободил,

иначе щял да се окаже в двоен капан, от който трудно можел да се освободи.

Днес тази история му се струваше наистина само като кошмарен сън, въпреки че беше по-реална дори от него самия. Не беше чул маркизата да е родила, което донякъде го успокояваше, но кой ли можеше да му гарантира постъпките и решенията на тази ексцентрична жена, която всички отбягваха като призрак заради външния ѝ вид и за която се говореше, че на всекиго, който я срещнал през деня, неминуемо се случвала някаква беда.

Леглото продължаваше да поскърцва под тежестта му. Черен мъхнат паяк плетеше паяжината си точно над главата му и когато стана достатъчно дълга, се спусна по нея и се вмъкна под завивките му. Белмондо дори не разбра, защото отново бе потънал в нездрав сън.

В апартамента под неговата мансардата и днес имаше скандал. Гласът на съпруга насилник се извисяваше над стенанията на клетата му жена, докато я налагаше с колана си от груба волска кожа. Ясно се чуваха думите му, с които ѝ проповядваше как трябва да се държи една достойна католичка, а невръстните им деца, неволни свидетели на случващото се, пищяха кански около тях.

Привечер Диего отново го посети, донесе му храна и лекарства. Помогна му да се изправи, измие и нахрани. Поговориха си за това-онова и Белмондо пак се сви на кравай в леглото. Беше толкова изнемощял от продължителната висока температура, че дори десет минути не можеше да издържи седнал. Приятелят му грижливо го зави, загаси лампата, пожела му лека нощ и си тръгна.

Денят се беше предал и го водеха към тъмницата, а звездите, като надзиратели, следяха отгоре, за да не избяга.

14.

През пролетта на 1975 година градът осъмна с ужасна новина. На остров Джудека, на метри от мелницата „Стуки“, под един от кейовете, близо до дървените колове, които го крепяха, вълните поклащаха изплувалото тяло на удавник. Специалните екипи пристигнаха почти веднага и извадиха клетника. Оказа се, че от дългия престой във водата, тялото се беше полуразложило и подуло до неузнаваемост, като на места дори бе изгризано от морските обитатели и едва след аутопсията съдебните лекари щяха да се произнесат за възрастта на мъртвеца, както и кога и как точно е настъпила смъртта му.

За по-малко от час целият град вече говореше за случилото се. Журналистите се бяха скупчили около един клошар, който пръв беше забелязал трупа в оловносините води на канала, и не го оставяха на мира с тъпите си въпроси. Дриплъто си беше глътнал езика от изумление, без да си дава сметка, че вниманието, което му оказваха, беше целенасочено, за да могат лешоядите от пресата и телевизията да измъкнат колкото е възможно повече информация за открития от него труп, която после да доукрасят и с дни да раздуват до втръсване. И веднага щом се оповестеше името на удавника, щяха мигновено да забравят за миризливия бездомник с парцаливите дрехи и да се прехвърлят към опечалените роднини.

От месеци не се беше случвало подобно събитие и драскачите бяха изгладнели за новини, с които да запълнят черните си хроники.

В склада за риба, в който работеха Белмондо и Диего, клиентите се надпреварваха да коментират случката и да изказват предположения. Главната готвачка Терсила, от палата на маркиз Морозини, която току-що беше влязла в магазина,

за да избере лично рибата за височайшата трапеза, без много да му мисли се прекръсти, озърна се и каза с поверителен тон на Диего, с когото се познаваха от години:

- Това сигурно е дело на черния призрак, за когото преди доста време разправяха, че бродел из града и дори ходел по водите на Канал Гранде, но без да пропада в тях... Боже, Света Богородичке, какви страшни неща се случват в града ни, а туристите, без дори да подозират за тях, всеки ден се стичат на все по-големи тълпи, за да въздишат по романтиката му. Ама къде ли е пустата му романтика, питам се аз? Диего, да не забравиш да ми сложиш и трите кефала, които предварително съм поръчала, както и седем-осем лаврака, а и онова голямото парче риба тон – показва го с пръст сред останалите, нахвърляни в големите поцинковани корита зад тезгяха.

- Добре, Терсила, няма да забравя. Чакай да те питам нещо, как е възможно да вярваш на легенди, особено на тази, в която се разказва за някакъв черен призрак? Той да не е Исус, че да върви по водата? О, Боже мой, прости ми, че споменавам напразно името Господне! – Прекръсти се богобоязливо и продължи: - Нямаше човек, на когото да не е ясно, че тези измишльотини са плод на развнтеното въображение на някой луд или дрогиран – заключи Диего.

- Ох, не е така, скъпи, не е така... Ти нищо не знаеш...

- Какво трябва да знам, Терсила?

- В дома, в който съм главна готвачка, ех, вече съм забравила от колко години, то ден ли беше, два ли, сякаш откакто съм проходила все там работя, какви странни неща се случваха и какви ужасни звуци се чуваха нощем. След смъртта на господарката, Бог да я прости милата, обаче изведнъж затихнаха, после се подновиха с нова сила и пак започнах да ги чувам, но само допреди няколко дни. Сега отново е тихо като в гробища. Странно е, нали? – обърна цялото си лице

към Диего и търпеливо зачака отговора му, като през това време приглади оределите си и започнали да побеляват коси, прибори в малък кок на тила ѝ.

- Не думай, Терсила, че ще ти се смеят хората, ще си помислят, че си одъртяла и изкуфяла, ще спрат да те уважават не само в палата, но и извън него.

- Точно тези думи не очаквах да ги чуя от теб, Диего! – Отвърна му разочаровано и се обърна към момчето, което я съпровождаше, като ядосано му подвигна: - Ти, какво чакаш, бе, хайванино, товари в лодката и да тръгваме!

- Май ми се разсърди, а? – опита се да я омилостиви продавачът, но тя остана непреклонна. Дори не му каза довиждане.

Настроението на Диего се помрачи. През целия ден непрекъснато мислеше за спречкването им заради пустите мистерии, за които готвачката му разказа, че се случвали в знатния дом. Не издържа и в края на работния ден сподели тежненятия си с Лучо. Все пак той беше работил две години в семейство Морозини, познаваше лично Терсила и характера ѝ, поне можеше да му каже дали е злопамятна и тънкообидна. Ако отговорът на колегата му се окажеше отрицателен, това донякъде щеше да го успокои, защото беше редовна клиентка, правеше голям оборот, и Диего не искаше да я загубят само защото не си бе държал езика зад зъбите.

- Приятелю, не мога да те слушам, камо ли да отговарям на въпросите ти. Сложих точка на живота си в палата, в деня, в който започнах работа при вас. Не ми разказвай нищо, а и не ме разпитвай, защото няма как да ти бъда полезен с актуална информация. Единственото, което искам да ти кажа – замълча за миг, пое си въздух, защото усети, че се задушаваше от горчивите спомени, но се овладя и продължи с по-спокоен тон, – че там всички прислужници ходеха на пръсти и шепнеха, а маркизата никога не свалеше от главата

си тъмния воал и не казваше добра дума на никого. Личните камериери и камериерки се държаха също като глухонеми. Кошмар, братко, какво повече да ти разказвам... – наведе глава и с блуждаещ поглед започна да търси нещо, което и той самият не знаеше какво е.

- Ето, виждаш ли, ти също потвърждаваш, че има нещо гнило в този палат и обитателите му, а аз, негодник с негодниците, обидих Терсила, уж завоалирано, но се получи по възможно най-недодялания начин, сравнявайки я с изкукуругала бабичка. Тях, да му се не види, как ме е яд на мене си!

- Стига си се упреквам за глупости, до ден-два ще забрави и пак ще си говорите като стари приятели, когато дойде за следващото пазаруване. Макар че аз, честно да ти кажа, хич не я харесвах Терсила, все се навърташе около мен или изникваше като призрак пред очите ми винаги в най-неподходящите моменти: или когато бях ядосан, защото работата не ми вървеше, или когато мъката и носталгията ме обземаха и не желяех никой да ме закача, още по-малко пък да ме успокоява, камо ли да ми дава непоискани съвети. А тя все търсеше начин да ми каже някоя лицемерна дума, като че ли й бях подопечен – довърши Белмондо и влезе навътре в склада, за да пълни една от хладилните камери с току-що пристигналите прясно уловени раци и морски дарове от Адриатическо море.

Диего му изгледа гърба и излезе навън да се припича на слънце. Отпусна се тежко на грубо скованата пейка. Тази седмица беше дежурен продавач в магазина на дребно и единственото му задължение се състоеше в това да обслужва клиентите, а когато нямаше такива, можеше спокойно да стои навън и да се наслаждава на априлския ден. Пред очите му се ширна каналът. Днес цветът на водата имаше тюркоазено-синкави оттенъци. Вятърът разнасяше аромат на море,

готвено, риба и гниеши водорасли. Небето се беше прояснило. На отсрещния бряг, в жилищната сграда точно пред очите на Диего, от прозореца на един от апартаментите се развяваше пурпурно перде с дълги златни ресни, но изведнъж една ръка нервно се протегна и го прибра навътре.

Тромаво, по мечешки, магазинерът направи опит да се настани още по-удобно и блажено притвори очи. Налегна го дрямка. Тъкмо започваше да сънува, че е капитан на голям бял кораб, който пори вълните в екстратериториални води, и някой го побутна по рамото:

- Господине, магазинът отворен ли е?

- Да, да, заповядайте – скочи като ужилен Диего, влезе припряно вътре и застава зад щанда. – Какво ще обичате? – попита любезно мъжа, който стоеше пред него.

- Дайте ми килограм миди – отговори вяло другият.

Продавачът избра едри, чисти миди, за които беше сигурен, че са много месести, и ги отмери на кантара.

- Ето, заповядайте! – подаде му плика с покупката.

- Благодаря! Моля, задръжете рестото – каза, подавайки му една от смачканите банкноти, които извади от джоба си.

- Извинявайте, че ви питам, ама нещо умислен ми се виждате? – полюбопитства Диего. Постъпваше така с всеки нов клиент, който виждаше за пръв път, за да се сближи с него и да го спечели да стане постоянен. По този начин си увеличаваше процента върху оборота, който собственикът на рибния склад му даваше като поощрение за добрата му работа.

- Имате право – отвърна мъжът. – Не само съм умислен, но и дълбоко разстроен. Жена ми страда от тежко хронично заболяване, което периодично се изостря. Лекарят ѝ препоръча да се храни с миди и производни от рибата, като например масло от черен дроб на треска. Мидите ги намерих при вас, ама с маслото какво да правя? А тя е толкова млада...

знаете ли, ужасно страда, но аз още повече като я гледам как се мъчи и не мога да ѝ помогна. Боже мой, какво преживяваме двамата, само ние си знаем... – извади от джоба на протрития си панталон хартиена салфетка и неочаквано за сериозния вид, който имаше, изтри сълзите си.

Милостивото сърце на Диего се сви заради чуждата болка. Добродушно поклати глава, а после се обърна надясно и погледът му се зарея през омазаната витрина над канала. Направи се, че не е видял сълзите на човека пред себе си, не искаше да го притеснява допълнително.

- Аз съм Диего, приятно ми е – подаде му неочаквано мечешката си космата ръка и се усмихна.

- На мен също, аз съм Енрико – отвърна клиентът, учуден на приятелския му жест. – Честно казано не очаквах, че ще ми съобщите името си...

- Обичам да се запознавам с клиентите си, Енрико. Хайде да си говорим на ти, ако искаш.

- Разбира се, благодаря ти за любезността, Диего.

- Тук наблизко ли живееш или си дошъл чак от другия край на града, за да търсиш миди? – попита го Диего.

- Не, аз живея от другата страна на канала, точно срещу магазина.

- Значи почти сме съседни! – подвикна весело продавачът.

- Да, може да се каже – потвърди Енрико.

- Имам едно предложение – започна Диего, – ще те запиша в тейфтера със специфичните поръчки и ще кажа на шефа, ако може да ти вземе от маслото. Дай ми телефон, за да ти се обадя веднага щом пристигне или поне, ако науча нещо, да ти кажа как и откъде ще можеш сам да си го набавиш.

- Добре, много съм ти задължен – съгласи се Енрико. Бавно, с натъртвания върху цифрите, му издиктува домашния си телефон, но след това, замисляйки се, го попита: - Да ти оставя ли и служебен, защото през целия ден съм на работа и

там е по-сигурно да ме откриеш?

- Окей! Давай го!

- Работя в галерия „Морозини”, но дисциплината е като в казарма, затова те моля, като ми позвъниш, ако не мога да ти се обадя, не казвай кой си и за какво ме търсиш, защото за провеждане на частни разговори маркизата може да ме уволни – помоли го Енрико.

- Добре, нямай грижа. Чакай, чакай, ама ти да не работиш за Морозини.

- Да, в тяхната галерия.

- Днес готвачката им беше при мен и ми ги наговори едни, та чак ме достраша. Ти да си чувал някакви странни неща за тях? – попита го директно Диего.

- Чак странни не, но маркизата е ексцентрична, сприхава и зла жена. Питаш ли ме, освен че работя за нея, съм й зет – разприказва се клиентът.

- Зет на Морозини? Нейната дъщеря ти е съпруга? Не мога да повярвам. Как така тогава при всичките тези пари, с които разполагат, живеете в толкова краен квартал и в тази грозна, запусната сграда. Ей на, оттук виждам как мазилката ѝ се е напукала и колко е занемарена.

- Съпругата ми реши да заживеем в моето жилище, защото то се оказа като спасителен остров, избявнение за нея. Ти не знаеш тя колко злини е видяла от майка си...

- Ех, няма как да го знам – прекъсна го деликатно продавачът.

- Диего, трябва да тръгвам, защото Мария-Пиа ме чака у дома. Довиждане и ми се обади за маслото – кимна му с ръка и се отправи към изхода.

- Разбира се, можеш да разчиташ на мен, поздрави на госпожата, как каза че ѝ е името?

- Мария-Пиа, но все едно не съм ти го казал – отвърна му развеселеният Енрико и отвори вратата.

- Така де, шегувам се... До скоро, чао – подвикна след него Диего, но той беше вече излязъл навън и не го чу.

Насочи се към най-близкия мост, по който щеше да пресече канала и да се прибере вкъщи, за да приготви супата от миди, от която се надяваше, че любимата му съпруга ще сдобие поне малко сили. Априлският ветрец се усукваше около лицето му като котешка опашка и го гъделичкаше по бузите. Глициниите бяха нацъфтели и сладкият им аромат се разнасяше на талазите из града. Във всеки друг ден очарованието на пролетта щеше да го омае, но днес само унило се почеса по носа и ускори крачка, за да се добере по-бързо до дома си.

ЧАСТ ВТОРА

1.

Погледът на Елиза за последен път се спря върху фонтана, огрян от лъчите на студеното декемврийско слънце. Статуята на голото женско тяло стърчеше все така тъжно в средата му, а клонките на бръшляна сякаш се опитваха да прикрият голотата ѝ. Повдигна глава към палата и пипалата на ледените тръпки обходиха гърба ѝ, когато видя, че сестра ѝ я наблюдава от прозореца на третия етаж. Лицето ѝ, както винаги, бе скрито под черния воал.

Игуменката на манастира, в който отиваше, за да стане послушница, беше дошла лично да я отведе. Не се случваше всеки ден дъщерята на пряк потомък на един от дожовите на Венеция да поема по този път.

Все още в ушите ѝ обаче отекваше шума от затръшнатата зад гърба ѝ врата. „Какво странно семейство, сякаш се отърваха от момичето, което крачи до мен...” – мислеше си старата калугерка.

Побутна лекичко по гърба вперилата очи в бащиния си дом девойка и тръгна. Не се обърна да види дали ще я последва, защото чуваше стъпките ѝ по чакълестата алея.

Отиваха към остров Джудека в манастира с прилежащата към него църква „Санта Мария дела Презентационе”, наричан още „На старите моми”. Имаше някаква ирония в името му, което беше в пълно несъответствие с възрастта на бъдещата послушница.

Елиза беше само на шестнайсет години, но съдбата ѝ отреди никога да не познае сладостите на нормалния живот. Решението на баща ѝ се оказа окончателно, тъй като нямаше кой да му се противопостави. Едва петгодишна бе загубила майка си; най-голямата ѝ сестра отишла в манастир преди още тя да се роди и те двете дори не се познаваха, а другата ѝ сестра, която пък беше по-голяма от нея с десет и по-малка с пет години от първородната, винаги ходеше покрита с този смразяващ кръвта воал и рядко някой можеше да чуе гласа ѝ. В дома им винаги цареше мъртвешка тишина и дори прислужниците шепнеха, когато се налагаше да разговарят с господаря си. А той от сутрин до вечер стоеше залостен в кабинета си и никой не знаеше какво прави вътре.

Докато беше жива майка ѝ, излизаха да се разходят в градината, но и там се налагаше да си шушнат полугласно, защото по петите им, точно като копой, винаги ги следваше личният камериер на баща ѝ. Детските ѝ спомени бяха започнали да избледняват, но никога нямаше да забрави ужаса, който се четеше в очите на майка ѝ. Не можеше да изличи от съзнанието си и фигурата ѝ – висока, много слаба, но с огромен корем, очертаващ се под неизменната ѝ тъмносива рокля с висока дантелена яка, покриваща шията и половината от брадичката ѝ. Косите ѝ – пристегнати в кок, в които тук-там прозираха бели косъмчета, и винаги бледите ѝ леденостудени като на мъртвец ръце.

Елиза изпитваше страх от жената, която я бе родила, заради излъчването ѝ, но същевременно болезнено я обичаше и се страхуваше да не я загуби. Въпреки невръстните си години разбираше, че нещо с майка ѝ не е наред, виждайки я толкова слаба и немощна. Понякога я караше да се гонят, но, горката жена, едва направила две кръгчета, сядаше запъхтяна на най-близката скамейка, отпусайки тъжно бледите си ръце върху неимоверно подутия си корем. Елиза не осъзнаваше, че тя е в напреднала бременност и детското ѝ въображение играеше съществена роля, за да я принуди да си представи, че в утробата на майчиното ѝ тяло се е скрила лоша болест, която ден след ден изяжда и изпива силите му.

В някои от нощите невинаги успяваше веднага да заспи и тревожно се ослушваше дали пак няма да чуе стенания откъм спалнята на родителите си. Друг път пък се унасяше дълбоко, но сънят ѝ изведнъж се прекъсваше от виковете на майка ѝ, които я караха да настръхва и да трепери под завивките, докато се азори и шумовете заглъхнеха. След нощи като тези, баща ѝ, с кръвясали очи, все пак слизаше на закуска, но никоой не трябваше да се изпречва пред погледа му. Съпругата му обаче излизаше от стаята си чак към късния следобед и директно, с тихи стъпки, се отправяше към семейния параклис, намиращ се в другия край на градината, там, където водите на канала ближеха дърветата, захапали с дълбоките си корени брега.

Една нощ Елиза не издържа, слезе от леглото и с боси крачета, за да не вдига шум, се отпрати тихо по коридора към спалнята на родителите си. Отново се чуваха мъчителните, но сподавени писъци на майка ѝ, примесени със стенания и глухи въздишки. Когато стигна до вратата, я намери открената. За миг си помисли, че ако баща ѝ я свари тук, лошо ѝ се пише, но после се претраши и надникна през тънкия процеп. Детското ѝ сърчице щеше да се пръсне от картината, която се откри пред очите ѝ. Майка ѝ, чисто гола, с ръце, омотани с

въжето, което висеше от тавана, се полюляваше като суджук. Краката ѝ на косъм не допираха пода, а коремът ѝ стърчеше неестествено под наедрелите ѝ и опорени в него гърди. Баща ѝ държеше свещ в едната си ръка, а с другата се опитваше да я накара да разтвори краката си, за да пъкне пламъка между тях. След дълги еквилибристики успя и в този миг майка ѝ жално започна да стене, но когато замириса на изгоряло месо, изпищя, загуби съзнание и главата ѝ тежко се отпусна върху едното рамо.

Елиза на свой ред издържа стоически, за да не припадне пред тази ужасяваща гледка, и не на себе си се върна в леглото. На сутринта гувернантката я намери с четиридесет градуса температура, трепереща като лист и неспособна да говори.

След около месец майка ѝ почина вследствие преждевременно раждане в осмия месец. Не позволиха на Елиза да види нито нея, нито мъртвородената ѝ сестра.

В деня на погребението, по време на дългото им пътуването по канала към гробищния остров Сан Микеле, тя изпитваше противоестественото желание да се нахвърли върху ковчега на майка си и да ѝ поиска сметка защо така предателски я изоставя. Начело на скръбната процесия гребците равномерно движеха веслата на традиционната лодка катафалка, която превозваше двата луксозни сандъка от черен махагон и тя безшумно се плъзгаше по зеленикавата застояла вода. Върху този на майка ѝ имаше огромен венец от бели гладиоли, а върху детския – скромен букет от червени рози, смесени със ситни градински цветчета със снежнобели венчелистчета.

Елиза, по-голямата ѝ сестра и маркиз Морозини седяха в лодката, която се движеше непосредствено след катафалката гондола. От вечно кръвясалите очи на баща им се стичаха крокодилски сълзи.

Погребаха маркизата в семейната гробница, намираща се в края на католическия парцел, който граничеше с гръцко-

ортодоксалния, а бебето положиха в частта, предназначена само за некръстени деца. Остров Сан Микеле приличаше повече на парк, осеян със скулптурни композиции, отколкото на гробище. На връщане минаха през красивия готически двор на строения между 1469 и 1535 година манастир и един монах, чието внимание беше привлечено от непрестанно ридаещия им баща, любопитно се обърна след тях.

Дните се низеха един след друг, тишината в палата беше непробиваема, защото и нощем вече никой не я нарушаваше. Майка ѝ си беше отишла от дома им завинаги, спасявайки се от изтезанията, на които, незнайно защо, съпругът ѝ методично я беше подлагал.

И така до деня, в който Елиза навърши шестнайсет години. Рано сутринта маркизът я повика в кабинета си. Подаръкът му за рождения ѝ ден бяха следните безцеремонно произнесени думи:

- Дъще, приготви се, след два дни ще дойде игуменката от „Манастира на старите моми“, за да те отведе за послушница, а като му дойде времето, ще се подстрижеш за монахиня и ще дадеш обет за девство, доброволна бедност и послушание. Решението ми не търпи възражения! – изрече го, посочвайки ѝ с поглед вратата, за да напусне стаята му, преди още да е посямала да му отговори каквото и да е.

Докато тя излизаше, се чу зловещото изгръчване на чайка, която прелетя ниско и като по чудо не се удари в дървените капаци на отворения прозорец.

2.

Беше превила гръб и старателно засаждаше луковиците на лалетата в лехите на малката, но грижливо поддържана цветна градина на манастира, който незнайно откога беше

нейн дом, работно място и *светая светих* за изтерзаната ѝ душа. През всичките тези години прекарани в него, нито един представител на семейството ѝ не се сети да дойде да я види или поне да ѝ изпрати писмо, дори само няколко реда, за да я попита добре ли е и да ѝ разкаже как вървят нещата в родния ѝ дом. Баща ѝ беше изверг и от него не очакваше благородни постъпки, но сестра ѝ Ада, която не по-малко от нея бе страдала, защо ли и тя напълно я изостави? Имаше обаче логично обяснение за държанието ѝ. С Ада никога не са били близки, но не само заради разликата във възрастта, а най-вече по вина на затворения ѝ тежък характер. Не можеше да се пренебрегне и комплекса ѝ за малоценност заради обезобразеното ѝ лице, което се налагаше да крие дори от родителите и сестрите си. Всички тези обстоятелства упорито подхранваха дълбоката ѝ мизантропия.

Елиза се надигна и разтри кръста си с ръка. От миналата пролет болката, загнездила се точно в средата над опасната ѝ кост, с всеки изминал месец все по-силно ѝ напомняше за себе си. Имаше нощи, в които не мигваше от тъпото човъркане само в една и съща точка от тялото ѝ. В манастирската лечебница ѝ дадоха някаква билка, която да свари, прецеди и след това в отварата да напои една кърпа, която да наложи върху болния участък. Но не ѝ помогна, напротив, когато платното изстиваше и се превръщаше в студен компрес, болката ѝ се увеличаваше, ставаше почти нетърпима и обхващаше областта на корема, като лека-полека слизаше чак до яйчниците и веднъж вече настанила се в тях, сякаш започваше да ги изскубва – бавно и на пресекулки.

След вечерната литургия, миналата неделя, не издържа повече и го сподели с най-възрастната калугерка – ниска, слаба и миловидна женица, чието сбръчкано като кожата на спаружена круша лице беше озарено от някаква вътрешна светлина. Старицата не мисли дълго, а веднага я посъветва

да отиде, и то без да се мае, на лекар. За целта трябваше да поиска разрешение от игуменката.

Съветът на посестримата ѝ я накара да изпита страх от неизвестността, а мислите за някаква страшна и nelечима болест я обзеха с такава лудешка бързина, че още същата нощ, от притеснение, не успя да заспи чак до заранта. Тъпата и постоянна болка се оказа нищо в сравнение с ужаса в душата ѝ за предстоящата и скоротечна смърт.

Докато продължаваше да мачка болното място в кръста си, се насочи към малката бяла скамейка сред лехите, скована от неизвестен майстор, върху чиято облегалка беше изографисал чудно красиви дърворезби, пресъздаващи неясен библейски сюжет, а накрая боядисал с млечнобяла боя, за да може и до ден-дневен да остане в градината като неизменен аксесоар, допълващ красотата на цветните лехи и изящно оформените корони на дърветата.

Седна на едната си страна. Позата, в която застана, облекчи за миг физическото ѝ страдание. В ръцете си държеше все още пълната с цветни луковици хартиена кесия. Плъзна поглед по задебелите си ръце и ѝ домъчня за тях. Запита се наум: „Какво толкова лошо сторих, Господи, че ме наказваш така?“ – подпря се половинчато на облегалката, остави кафявия плик до себе си, потри ръце и ги мушна под престилката на расото си, за да скрие грозотата им от собствените си очи. Как ѝ се искаше в този миг да притвори клепачи и духът ѝ да отлети при този на майка ѝ. Откакто я загуби, никога не преставаха да мисли за нея. Все още отлично си спомняше аромата на дрехите ѝ. Представи си за пореден път как се разхождаха в парка около палата, в който живееха, и добрата ѝ майчица, въпреки напредналата си бременност, никога не ѝ отказваше да се погонят или да си поиграят на криеница... Сякаш и днес чуваше тежкото ѝ дишане... Изведнъж, само за

миг, всичко това бе изчезнало. Беше се стопило като свещица. Прекрасните мигове, прекарани с нея, се бяха превърнали в спомени. Майка ѝ и мъртвородената ѝ сестричка потънаха в огромните зейнали гробове, които ги погълнаха като изгладнели ламы, и никога повече не видяха скъпите им лица. В детството си не знаеше на кого да се сърди за случилото се – на бебето, убило майка ѝ, или на баща си, който беше най-големият виновник и допринесе за още по-скорошния ѝ край с изтезанията, на които я подлагаше и на които Елиза бе станала неволна свидетел.

Сега, вече разумна и зряла жена, плюеше съдбата и тайно къташе в сърцето си своята изконна мечта един ден да напусне манастира и със собствените си ръце да удуши баща си. Преди това обаче, ако се наложеше, щеше да прибегне дори до средновековни мъчения, само и само да успее да изтръгне признание от мерзавеца, посочвайки мотиви за злините, които бе сторил на съпругата си. През всичките тези нощи и дни, години наред, неизвестността разяждаше като червей душата на Елиза, но и до ден днешен не бе успяла да намери разумен отговор за поведението на родния си баща.

В краката ѝ нещо прошумоля и тя се сепна. Погледна надолу, повдигна полите на расото си и видя, че под пейката се беше шумгнала манастирската котка, която всички наричаха Игривка. Пресегна се да я погали, но тя мълниеносно се отдръпна и избяга през лехите, пречупвайки няколко цветни стръка. Елиза инстинктивно предугади, че дори животинката е усетила мрачното ѝ настроение. Това съответно пак я накара да се замисли за неизвестното си заболяване и страхът от смъртта я връхлетя за пореден път. Не се боеше за собствения си край, а за това дали болестта няма да е пречка за осъществяване на възжеланието ѝ да отмъсти собственоръчно на омразния си баща за загубата на майка ѝ. Точно затова, ден след ден, товареше тези ръце, страдаше, че

стават все по-груби, но едновременно се гордееше със силата им, защото в мига, в който трябваше да ѝ послужат, за да ликвидира стария, те нямаше да я предадат.

Надигна се с усилие от скамейката и отиде да довърши саденето на лалетата. Наблизо стърчеше окупираният от мъховете и лишеите манастирски дувар. Зелениясалата му повърхност изглеждаше като географска карта – участъците с ярко зелен мъх бяха равнините, тези със сивочерните лишеи – планините, а улеите, по които се бе стичала дъждовната вода – лъкатушните линии на реките и поточетата. „Какъв ли е животът отатък зида? Как ли се е променил градът, откакто влязох, всъщност не, откакто баща ми насила ме натика в манастира? И то не в какъв да е манастир, а точно в този, в който затварят уличниците, за да ги превъзпитават? А, аз, сираче, клетница, нито леконравна, нито пропаднала, нито престъпница, трябва да гния тук през всичките тези години, без дори да знам защо?“ – мислеше си Елиза, докато чевръсто мушкаше луковиците в рохкавата пръст. Слънцето се беше вдигнало нависоко, минаваше дванайсет на обяд. Трябваше да побърза, иначе щеше да остане без храна. На закъснелите в столовата не само, че не им се полагаше дори трошица хляб, ами след като другите се нахранеха, оставаха за наказание да изтъркат до блясък циментовия под и да измият чиниите.

Бодна и последната луковица. Изправи се с мъка и изпъшка. Гърбът вече непоносимо я болеше, а някакви дълги мръсни нокти се опитваха отново да изтръгнат вътрешностите от утробата ѝ.

Изтри с ръкав потта от челото си и бавно се насочи към магерницата с долепената до нея пристройка, в която се помещаваше столовата за хранене. Докато вървеше, усети в ноздрите си влажния и пропит с аромата на лагуната въздух. Сърцето ѝ за пръв път, откакто пристигна в манастира, потрепна радостно. Озари я щастливата мисъл, че най-после

щеше да излезе навън и пак да види града, хората, шарените му къщи, каналите, гондолите, които като дете си мислеше, че са луксозни плаващи ковчези. В този миг благодари на Господ, че ѝ е изпратил страданието, което щеше да я изведе навън, за да се опита да изпълни пъкления си план и да се наслади още веднъж на града, който след покойната си майка обичаше повече от всичко друго на света.

Преди да отиде да обядва, се огледа дали някой не я наблюдава и крадешком надигна взор към лазурното небе, по което не се забелязваше нито едно облаче. Стоя дълго вторачена в него, а погледът ѝ преливаше от красотата му. Представи си как любимата ѝ Венеция се оглежда в него. Бликналите от очите ѝ сълзи я принудиха да сведе глава и смирено да влезе в столовата, сливайки се отново с десетките други жени, приели същата съдба като нейната, да бъдат невести на най-благия от боговете на тази земя.

3.

Вървеше по малките калдъръмени улички с леко приведено от болката в кръста тяло и скрити в джобовете на расото си ръце. Оглеждаше се плахо наляво-надясно, повдигаше глава и попиваше с поглед вековните сгради с изящните им обсипани с цветя балкончета, вдишваше с пълни гърди аромата на токущо простряно пране, примесен с уханието на подправки, разнасящо се от кухничките, в които домакините приготвяха обяда за семействата си. Чувстваше се преродена. Усещането беше неповторимо и разбуни душата ѝ, изпадналата от години в летаргия.

Свърна към площад „Св. св. Джовани и Паоло“ и не след дълго се озова в основата на конната статуя на пълководеца от Бергамо Бартоломео Колеони. Настилката около паметника ѝ заприлича на овехтял килим. Сърцето ѝ се разлудува дори

повече от коня на капитана авантюрист, завещал богатството си на родния ѝ град, при мисълта колко близо се намира до бащиния си дом. Избелялата мазилка на сградите, боядисани в мръсносиво, червено, жълто и зелено, започна да се размива пред очите ѝ. Разтреперана, едва-едва пристъпи към желязната ограда около монумента, за да се подпре на нея. Опита се да се съсредоточи и да си спомни в коя от уличките наоколо се кипреше къщата с яркозелените стени и черни, със сребристо-метален обков, капаци на прозорците, в която се намираше кабинетът на доктор Дандоло – лекаря, обслужващ и „Манастира на старите моми”. След няколко минути вълнението ѝ постепенно стихна и тя уверено се отгласна от студения парапет на оградата, за да поеме по първата пряка вдясно към целта си.

Озова се на покрито с червеникави плочи площадче. Съзря красивата многоетажна сграда и се приближи до входа ѝ. Наведе се към домофонната уредба, примижа с късогледите си очи, за да види по-добре кой от шестте звънеца е този на доктора. След дълго виждане го откри и започна да го натиска. От надупчената окръжност под него се разнесе звънък женски глас:

- Кабинетът на доктор Дандоло, какво обичате, моля?

- Добър ден, аз съм сестра Рита, представи се с монашеското си име, идвам на преглед. Преди два дни си записах час по телефона – отговори, но при мисълта за доктора през тялото ѝ премина отново неприятна тръпка.

- Качвайте се, трети етаж, вратата вляво – изпя заучените си думи секретарката и прекъсна връзката.

Вратата зажува, ясен знак, че Елиза трябваше да я побутне, за да влезе. Заизкачва се с мъка по мраморните стъпала. Перилата им от черно ковано желязо контрастираха с безупречната белота на стените. На втория етаж монахинята спря, приведе се и тихичко изохка, но така че никой да не я

чуе. По челото ѝ избиха ситни капчици пот, но тя ги обърса с бялата си везана кърпичка, която бе избродирала още като послушница в часовете по ръчен труд в манастира.

Продължи нагоре, но без да бърза. На тясната площадка имаше само две врати. На тази вляво беше залепен бял лист, на който пишеше „Влизай без да звъниш!“. Удивителната в края на изречението, удебелена в средата, изглеждаше като бременна. Елиза се усмихна. Натисна излъсканата от употреба метална дръжка и се озова в малък коридор, от двете му страни бяха подредени семпли столове, а в дъното му се открояваше масивна кафява врата, на която пък висеше табела с надпис „Приемна“. Почука плахо и един глас отвътре я покани да влиза.

В стаята, чиито размери не бяха повече от три на четири метра, се ширеше огромно дъбово бюро, зад което седеше поддържана жена на средна възраст с галещ ухото глас.

- Заповядайте сестро, но се налага да изчакате за момент, защото докторът говори по телефона с пациентка. Настанявайте се – посочи ѝ едно от креслата.

- Благодаря ви, но предпочитам да остана права, при всяко сядане и ставане болката ми се увеличава – отвърна ѝ с тъга сестра Рита, името, което Елиза беше научила и приела едва в момента на пострижението си.

- Както желаете – каза любезно секретарката и продължи да записва нещо в дебелия книга пред себе си, подвързана с тъмнокафява естествена кожа.

Елиза направи крачка встрани и се доближи до прозореца. Пред очите ѝ се разкри омайваща гледка. Долу, в нозете на сградата, проблясваха водите на тесен змиевиден канал и точно в този момент по него преминаваше гондола, в чиято утроба двама влюбени се прегръщаха щастливо, а гондолиерът им пееше. Думите на протяжната му песен нахлуха през отворения прозорец. Затрогващият ѝ текст на

венециански диалект разказваше тривиалната историята на двама млади, които се обичали, но родителите им били против. Припевът, съвсем елементарен, но много мелодичен, веднага се запечата в съзнанието на Елиза, която продължаваше да ги наблюдава. Когато стигнаха до ниско дъгообразно мостче, гондолиерът майсторски завъртя веслото, преви се надве и гондолата се шумгна под съоръжението, а после се скри след завоя на канала.

Времето беше слънчево и топло за сезона, а априлският ветрец полюшваше бялото тюлено перде под носа на замислената Елиза. Гласът на жената от приемната я извади от унеса, в който бе изпаднала:

- Сестро Рита, заповядайте в кабинета на доктор Дандоло, той ви очаква.

- Благодаря – каза Елиза и сърцето ѝ отново се разлудува от притеснение.

Докторът, нисък на ръст, с приятна осанка, около петдесетте, не носеше бяла престилка над перфектно ушития си костюм. Снежнбялата му риза обаче излъчваше стерилност и сякаш я заместваше, а вратовръзката с тъмносиви флорални мотиви си подхождаше с антрацитените рамки на очилата, които му придаваха още по-сериозен вид. Седеше зад старинна, продълговата маса със струговани, ромбоидни крака, която му служеше за писалище. В единия ъгъл на кабинета имаше параван от епохата на последните венециански дожи, зад който, преди прегледа, пациентите се събличаха. Кушетката и бялото медицинско шкафче с най-необходимите инструменти довършваха спартанското му обзавеждане.

- Добър ден! – поздрави Елиза.

- Добър ден, сестро. Какви са оплакванията ви? – попита я лекарят.

- Боли ме кръстът. Точно в средата над опасната кост.

Когато болката се засили, обхваща и корема, тогава сякаш някакви дълги нокти се опитват да изтръгнат вътрешностите ми – отговори набързо Елиза.

- Идете зад паравана и се съблечете, трябва да ви прегледам.

Елиза тръгна с несигурна стъпка към него, а страните ѝ се покриха с руменина. За пръв път откакто се помнеше, трябваше да се разголи пред някого, макар че ролята на лекаря беше съвсем друга и той нямаше да я погледне с очите на мъж. Това обаче никак не я успокои и тя, колкото е възможно по-бавно, след като свали шапката и пребрадката, започна да изхлужва расото си. В този момент телефонът на доктора извънтя. Той отговори, а миг след това гласът му се преобрази до неузнаваемост:

- Добър ден, маркизо Морозини, радвам се да ви чуя. Как сте? Как е семейството ви?

Вероятно от другата страна на линията тонът не беше така любезен като неговия и Елиза, без да вижда лицето на медика, а само по тембъра на гласа му разбра, че нещо се е случило, тъй като той веднага започна да се оправдава с думите:

- Маркизо, не ви се обадох, защото Мария-Пиа е омъжена и за нея сега носи отговорност съпругът ѝ Енрико. Моля ви, не ми се сърдете, освен това гърчът ѝ не беше по-различен или по-тежък от останалите, които е получавала до този момент... – увисна ненадейно гласът му във въздуха.

Монахинята стоеше като истукана с расото в ръце и не можеше да повярва на ушите си, че той споменава името на сестра ѝ, въпреки че не проумяваше за каква Мария-Пиа става дума. Когато майка ѝ беше жива, разказваше за другата им сестра – по-голяма не само от нея, но и от Ада, – монахиня в манастир с прилежащо към него сиропиталище на около трийсетина километра от града, която се грижела за изоставени деца и сираци. Въпреки че не си спомняше добре светското ѝ име, в главата ѝ все пак се въртеше някакво, но то

не беше двойно. „Коя ли е тогава тази Мария-Пиа?“

Стъгна расото, поглади полите на дългата си бяла риза, която носеше под него, и плахо пристъпи иззад паравана.

- Легнете на кушетката, сестро – каза ѝ доктор Дандоло и докато тя се настаняваше, нагласи слушалките върху ушите си. Наведе се и старателно започна да преслушва гърдите ѝ. После я накара да седне, за да чуе и гърба ѝ. При ставането си тя пак изохка, но този път с цяло гърло и стонът ѝ се разнесе като ехо из лекарския кабинет. Медикът зашари с пръсти по болния участък от тялото ѝ, започна да го потупва, попритисна го, тя пак изохка, а той равнодушно констатира: - Вероятно е дископатия. Ще трябва да направите рентгенова снимка, изследвания и едва тогава ще мога да се произнеса за окончателната диагноза. Сега ви изписвам обезболяващи лекарства, ще ви дам направления за съответните специалисти, както и за лабораторни изследвания на кръв и урина. Помолете медицинската сестра в приемната да ги подпечата.

- Благодаря ви, докторе – отвърна му Елиза със смирението на човек, обречен на смърт.

- Когато направите всичко, което ви казах, ще дойдете отново при мен. Не забравяйте обаче да си запишете предварително час и за следващия преглед. Довиждане и приятен ден! – отпрати я някак припряно от кабинета си.

„С обаждането си сестра ми доста разклати нервите на доктора...“ – помисли си злорадо монахинята и излезе. Секретарката в приемната, която беше и медицинска сестра, докато подпечатваше направленията, ѝ пожела приятен ден. Елиза дори не отвърна на поздрава ѝ. Излезе в коридора, прекоси го, отнасяйки отново болката със себе си. Слизането ѝ надолу по стълбите обаче се оказа, че вече не е чак толкова болезнено. Озова се пак на павираното с червени плочи площадче. Сърцето ѝ вече не биеше така ускорено и страхът ѝ, че е неизлечимо болна, си беше отишъл веднага след като

докторът ѝ каза, че може би се касае за дископатия. Тя отлично знаеше, че от тази болест човек не умира, а само се мъчи.

Вятърът развя полите на расото ѝ. Промъкна се под тях и свежият му полъх докосна краката ѝ. Настръхна. Греховна мисъл премина през съзнанието ѝ: „Дали усещането щеше да е същото, ако ги погалеа мъжки ръце?“ Зърната на гърдите ѝ набъбнаха. Топъл спазъм премина през утробата ѝ. Докосна страните си. Облиза с език устни, преглътна и се помоли на Небесната царица да прости прегрешението ѝ.

Крачеше забързано към центъра. Игуменката ѝ разреши да отсъства от манастира през целия ден, затова трябваше да се възползва и да обиколи родния си град. Пък, ако ѝ останеше време, можеше да отиде и до дома си, намиращ се наблизко, но без да влиза вътре, а само да го зърне инкогнито, да постои пред огромната му входна врата, а ако някой от прислугата се покаже, бързо да се скрие зад близкия ъгъл, така че никой да не забележи присъствието ѝ. Но, ако видеше баща си, щеше да се затича, да го повали на земята и със собствените си ръце да го удуши. Повече от убедена, че силите ѝ ще стигнат, за да го направи. Той беше вече на преклонна възраст, а колко му трябва на един старец, за да му извадиш душата. Дори не се притесняваше, че болката в кръстта би могла да ѝ попречи.

Наближаваше църквата „Сан Дзакария“ и краката ѝ се разтрепериха. Спомените от миналото отново я връхлетяха.

Неделните дни, в които всички отивали на сутрешната литургия. Баща ѝ, майка ѝ, Ада и тя. Сядали на първия ред на банките вдясно, близо до обсипаната с дарове и цветя статуя на Света Богородица. Свещеникът дон Дамяно, който влизал в църквата, а лицето му винаги било умислено. По време на неделните си проповеди той често обръщал очи към тях и погледът му дълго се задържал върху покритото с тъмен воал лице на Ада. След светата меса пак всички заедно, следвани от иконома и личния камериер на баща ѝ, се връщали в палата,

където ги чакала подредената за обяд трапеза. Маркизът сядал начело на масата, а съпругата му в противоположния ѝ край. Разстоянието между тях било толкова голямо, че понякога се налагало да прошепват на прислужника това, което искали да си кажат, а той отивал да го предаде на другия.

Ада и Елиза сядали една до друга и се хранели мълчаливо. Срещу тях, от другата страна на масата, винаги имало подредени прибори и за сестра им, онази, която почти не познавали.

Веднъж Елиза дръзнала да попита баща си, защо след като тя е в манастир, прислужниците продължавали да сервират и за нея.

Лицето и шията на маркиза поморавяли. Той се обърнал и започнал да ѝ крещи назидателно, че сестра ѝ е станала невеста на Исус и заради постъпката си никога не бива да бъде забравяна в този дом. „Жените трябва да служат и най-добре служат, когато са отдадени на нашия всемогъщ Бог!“ – продължил да вика, ударил с юмрук пред себе си и тънкостенните чаши за вино, които сомелиерът все още не бил напълнил, се търкулнали по покривката.

След това, разгневен, напуснал залата за хранене, а през нощта пред очите ѝ се разиграла грозната сцена, в която държал свещта под разтворените насила крака на майка ѝ, увиснала като подут вързоп на ръцете си, овързани с въже, преметнато през застопорената на тавана в спалнята метална халка, а мирисът на тлееща плът и опърлени косми се разнасял не само в стаята, но и из целия коридор.

За случилото се, Елиза, която все още не била навършила пет години, хвърлила вината изцяло върху себе си. Крежката ѝ детска съвест подсказвала, че е трябвало да си замълчи по време на обяда...

След смъртта на майка ѝ, чувството за вина още повече я мъчело и независимо, че тогава била все още съвсем

невръстна, започнала да разсъждава като зряла жена, но с болен от преживяното през онази зловеща нощ мозък, заклевайки се, че ще отмъсти на маркиза за скъпата си загуба.

Беше стигнала на площад „Сан Марко”. Слънцето не жалеше сили и огряваше трапецовидното му тяло по най-великолепния начин, който прилягаше само на него. Едноименната базилика грееше във всичките си цветове, а от лъчите, падащи косо върху гърбовете на бронзовите коне над входа ѝ, се създаваше илюзията, че са им поникнали криле като на пегаси и всеки миг са готови да полетят.

4.

Премина през площада по диагонал. Един заплеснал се турист, с дръпнати очи и жълтеникава на цвят кожа, който се беше отлъчил от групата си и настойчиво търсеше с поглед знаменцето на екскурзоводката, без да гледа къде върви, се блъсна челно в Елиза. Вторачи се в нея учудено, свали шапката си и започна да ѝ се кланя, говорейки нечленоразделно. Тя се усмихна и великодушно го отмина. В дъното на площада ѝ се прииска да поседне на стълбите като групичката френски ученици, чиято учителка с досадно изражение и натрапващо се гърлено „р” им обясняваше нещо, а те дори не ѝ обръщаха внимание, докато отпиваха вода от пластмасовите си шишенца и сочеха нещо с пръсти към камбанарията, смеейки се на висок глас.

„Не мога с това расо да се плъсна на стълбите, ще направя ужасно впечатление” – помисли си, обърна се и закрачи отново в посока базиликата „Сан Марко”. Някъде по средата на площада спря и унесено се загледа в оркестъра, който свиреше на открито пред кафене „Флориан”. Дори започна да се поклаща в такт с музиката. Съзнанието ѝ беше

погъделичкано от еретичната мисъл да съблече омразната черна премяна пред смаяните погледи на туристите и да започне нов живот. „Но с какво, когато нямам пукната пара?“ – запита се наум и в този миг още повече ѝ се прииска да убие баща си.

Продължи напред, подмина базиликата и тръгна по клаустрофобично тясна уличка в посока църквата „Сан Дзакария“. В движение реши да потърси дон Дамяно, макар че не бе сигурна дали все още е там, можеше и да е умрял. Бяха минали четиринайсет години, откакто не го беше виждала. Помоли се да е жив и здрав, защото имаше належаща нужда да си поговори с някого. „Дали ще ме познае?“.

Чуваше как стъпките ѝ отекват по настилката, а сърцето ѝ, в унисон с тях, подскачаше радостно в гърдите ѝ. Цялата плувна в пот от вълнение.

Малко преди да излезе на площадчето пред църквата, се спря пред витрината на миниатюрно магазинче за шапки. Красотата на формата, изяществото на тъканите, от които бяха изработени, и разнообразните им цветове привлякоха погледа ѝ. Долепи нос до стъклото на витрината като малко дете. Вътре в дюкянчето една възрастна жена седеше пред крачната си шевна машина и шиеше поредната капела – произведение на изкуството. Беше така вгълбена в работата си, че дори не забеляза надничачката през витрината на ателието монахиня. Ниско над покривите прелетяха ято гларуси и пронизителните им крясъци изтръгнаха Елиза от вцепенението ѝ. Тя пооправи монашеската си шапка и стегнатата пребрадка под нея и продължи към църквата.

Прекрачи прага ѝ с трепет. Спомни си, че за последно дойде да се помоли на шестнайстия си рожден ден, час след като баща ѝ я повика при себе си, уведомявайки я за решението си да я изпрати в манастир.

В предверието коленичи и се прекръсти. Преди да се

отправи към банките, натопи пръсти в мраморния купел със светената вода и ги допря до челото си.

Седна уморено на първия ред и се загледа в олтара. Зад себе си чуваше гласовете на неколцина туристи, които уж шепнешком обсъждаха оживено архитектурните достойнства на трикорабната църква със сводести тавани, чиято внушителна фасада с множество прозорци и най-вече стоящия над тях голям извит фронтон, върху който, най-отгоре, се възвисяваше статуята на свети Дзакария, наистина предизвикваше възхищение.

В срещуположния край, превила гръб, седеше млада около двайсет и пет годишна жена. Главата ѝ беше ниско наклонена към гърдите, така че не можеше да се види лицето ѝ.

Внезапно се чу пронизително изскърцване и от една тясна странична вратичка излезе свещеникът, който въпреки достолепната си възраст имаше здраво телосложение и изпънат гръб, като на младеж. Елиза надигна глава и впери поглед в него. Не ѝ трябваше много време, за да разбере, че е дон Дамяно. Да, остарял, но не до такава степен, че от бръчки да не може да разпознае физиономията му. Не се замисли нито за миг, изправи се чевръсто и го пресрещна.

- Дон Дамяно – повика го, а ехото в църквата повтори името му.

- Да, сестро – отвърна ѝ с кротък глас божият служител.

- Дон Дамяно, не ме ли познахте? Аз съм Елиза Морозини... – запита го с умолителна нотка в гласа монахинята.

- Елиза Морозини? Ах, да, най-малката дъщеря на маркиз Морозини! Дъще, ела да те прегърна! – повика я с умиление. Нежно, почти от разстояние, и бързо, за да не го видят богомолците, я помилва, а после дълго се визира в очите ѝ, шептейки разтревожено: - Какво те води насам, Елиза? Нали беше дала обет да не напускаш манастирските предели, поне така ми каза сестра ти Ада?

- Отче, по изключение съм тук, игуменката ми разреши да изляза, защото ходих на преглед при доктор Дандоло.

Когато произнесе фамилията на лекаря, младата жена, която се молеше в другия край на редицата от банки, повдигна глава и погледна към тях. Елиза и дон Дамяно не забелязаха нищо и продължиха да си говорят.

- Болна ли си, дъще? Прости ми, че не се обръщам към теб със „сестро“, но вие израснахте пред очите ми и сега ми е трудно да ви възприема в новите ви роли.

- Нищо обезпокоително. Докторът предположи, че ме мъчи дископатия. Изпраща ме на рентгенова снимка и изследвания, а после окончателно ще ми постави диагноза – отговори му почти по детски Елиза.

- Колко се радвам да те видя, станала си вече зряла жена, а аз старец с побелели коси, но, слава Богу, умът ми все още е бистър – усмихна ѝ се закачливо дон Дамяно и продължи, – имаш ли връзка със семейството си?

- Не, отче, и затова се отбих при вас, за да разбера как са? През всичките тези четиринайсет години никой от тях не ме потърси, дори едно писмо не ми написаха. Все едно съм умряла – изтри с обратното на ръката си предателската сълза, която се търкулна по бузата ѝ.

- Не плачи, Елиза. Надали са те забравили, но баща ти, преди да умре, бил толкова грохнал от старост, че се налагало да го хранят като бебе, горкият човек, не можел да държи лъжица, камо ли химикалка. А Ада ... – В този момент към тях се приближи младата жена и прекъсна безцеремонно отчето:

- Добър ден, дон Дамяно.

Той я погледна с неприязън, но веднага щом я разпозна, мазно ѝ се усмихна и рече:

- Добър ден, а-а, Мария-Пиа, ти тук ли си била, дъще? Защо не се обади по-рано, дете мое?

- Дойдох да се помоля. Имах нужда да остана насаме със

себе си, затова не ви потърсих, но неволно дочух фамилията на мама, после името и на семейния ни лекар, накрая вече нарочно ви подслушах и подразбрах, че тази жена е сестра на маркизата, нали? Как при това положение да не ви се обадя? – заобяснява уж несприинудено, но със зли нотки в гласа Мария-Пиа.

- Коя си ти? – намеси се в този момент и Елиза?

- Спокойно, деца мои, елате да идем в кабинета ми, за да не ни слушат другите богомолци какво си говорим.

Минаха през тясната вратичка, излязоха от храма и се упътиха към жилището на дон Дамяно.

Покани ги да се настанят удобно в малкото холче, което му служеше и за канцелария, като междувремежно им предложи сок и минерална вода. След това седна в любимото си кожено кресло, разположено встрани от писалището, в компанията на висок дървен лампион с красив абажур, изработен от пъстроцветна дамаска. През нея се процеждаше мека светлина, под която свещеникът с часове четеше книгите, които маниакално обичаше. Внезапно озарен от странно и почти неадекватно решение, той се обърна към тях с думите:

- Деца мои, днес ще ви разкрия кои сте, въпреки че майка ти, Мария-Пиа, винаги е крила от теб подробностите, свързани с кръвните ти роднини.

Младата жена го гледаше със зяпнала уста, а сестра Рита, или Елиза, започна пак обилно да се поти под дебелилото, широко расо, което в този миг чувстваше като стегната черупка около себе си.

- Мария-Пиа, запознай се с по-малката сестра на майка ти, казва се Елиза... – започна отчето, но Мария-Пиа го прекъсна, без да мисли при тези обстоятелства за доброто си възпитание.

- Защо по-малката, нима има и по-голяма?

- Да, по-голямата ѝ сестра се казва Лучия и е монахиня в

един манастир на около трийсетина километра оттук, в който има и сиропиталище.

Погледът ѝ се премрежи, а тялото ѝ започна да трепери. Успя обаче набързо да се овладее, знаеше какво ще последва, ако не го направи: нов епилептичен припадък за нея и неистова уплаха за свещеника и монахинята. Енрико, както винаги, щеше да изпадне в потрес, а за капак, ако маркизата научеше, това вече щеше да е краят ѝ. Мария-Пиа не можеше да я понеса, особено когато нахлуваше в семейното им жилище и започваше да ги хока с мъжа ѝ, сякаш бяха нейните прислужници.

Дон Дамяно дори не разбра за неразположението ѝ и продължи, обръщайки се този път към Елиза:

- Това е дъщерята на Ада.

- Отче, как е станало? Да не би да намекувате, че съм била сляпа и не съм видяла, че Ада е бременна?

- Нищо подобно, Елиза. Просто сестра ти е била достатъчно дискретна и умело е прикривала бременността си. Не е имала никакви затруднения да го прави, използвайки за целта воала, с който открай време покрива главата си. Било е достатъчно само да каже на шивачката си, че иска нов, който да е още по-разкроен и да стига до бедрата ѝ.

- Не може да бъде! – повиши тон Елиза. – Отче Дамяно, но тя никога не излизаше навън, нямаше приятелки, да не говорим за приятели, тогава от кого е детето? А, да, може би и тя е заченала непорочно! – каза го, а думите ѝ, изпълнени със сарказъм, изхвърчаха като змии от устата ѝ. После се прекръсти, стана ядосано от стола и нервно започна да се разхожда из кабинета на свещеника, а дългите поли на расото се оплитаха в краката ѝ.

- Успокой се, дъще! – помоли я бащински старият човек.

- Кажете ми, кой е бащата на Мария-Пиа? – попита го и се върна да седне.

- Не мога, Елиза. Достатъчно е, че ви запознах и сега поне знаете коя каква се пада на другата. Останалото е тайна, която само Ада, ако реши, може да разбули.

Мария-Пиа се размърда на стола. Лицето ѝ беше преbledняло като това на статуетката на Дева Мария, поставена върху настолната масичка, близо до креслото на свещеника.

- Отче, имам само един въпрос, всъщност предположение, което ви моля да потвърдите или да отречете.

- Слушам те, Мария-Пиа – отвърна ѝ несигурно дон Дамяно.

- Монахинята Лучия, която ме отгледа до шестата ми година в сиропиталището, ли е по-голямата сестра на мама?

- Да, дъще.

- Ето защо няколко дни след като ме отведе в дома на маркизата, ни се обади, че е в болница и ходихме да я видим... Мъката, че ме е загубила... – опита се да продължи с догадките си Мария-Пиа.

- Спри, не е нужно да измъчваш съзнанието си. Каквото ѝ да се е случило, то вече е отминало, остави го да си отиде от теб, така както младостта си отива от всички ни – направи несполучлив опит да мъдрува свещеникът, после скочи на крака без никаква трудност, въпреки възрастта си. Надигнаха се и двете жени, с които събеседваше.

- Дано Ада не ме упрекне за стореното... Боже, каква беше тази случайност, която ви събра на едно място... И то не на какво да е място, а в църквата, в която съм ви кръстил и сте получили първото си причастие... – мърмореше си под носа свещеникът, а после пак приседна в коженото кресло и подпря главата си с ръка. Видимо беше разстроен.

Елиза се приведе над него:

- Отче Дамяно, не се тревожете, ще си остане между нас, нали Мария-Пиа?

- Да, сестро – отвърна младата жена, обърна се рязко и излезе от стаята, без дори да се сбогува с тях.

Божият наместник отново се изправи на крака, но още преди да е изрекъл и дума, Елиза го изпревари и му подхвърли с половин уста:

- Благодаря ви за искреността, отче. Довиждане, надявам се скоро пак да се видим! – натърти на думата искреност, а второто ѝ изречение прозвуча почти като заплаха.

С бързи стъпки напусна и тя канцеларията, а старецът се отправи към огромния прозорец, който заемаше почти цялата част на една от стените и дълго гледа през него кацналите на съседния покрив гларуси, които лениво пощеха перата си.

5.

Мария-Пия вървеше с тежки стъпки към дома си. Раменете ѝ сякаш бяха увиснали под тежестта на ниско наведената ѝ и пълна с лоши мисли глава.

Случайностите я правеха слаба, объркваха душата ѝ, която пърхаше като ранена птица и искаше да се избави от тялото. Все по-често я налягаха мисли за самоубийство. Чувстваше с цялата си отговорност на мислещ човек, че не може и най-вече не иска да живее повече с петната от миналото, които не ѝ принадлежаха, но мърсяха и нейното съществуване на тази грешна земя.

„Ще нараня с постъпката си единствения човек, който ме обича, а Енрико не го заслужава...”

Взираше се в каменните плочи под краката си и дори не обръщаше внимание на минувачите, които я блъскаха или тя се удряше в тях. Точно по тази причина от време на време някой грубиян извисяваше глас зад гърба ѝ, пращайки я по дяволите. Ругатнята му беше като ангелско песнопение за ушите ѝ в сравнение с думите, които чу в църквата. Беше ѝ

трудно да осмисли истината, която толкова късно и ненавреме я застигаше. Не можеше да повярва, че сестра Лучия, която все още продължаваше да обича, дори повече от родната си майка, може да ѝ е сестра. Тази блага и уравновесена жена беше пълен антипод на Ада Морозини. Започна да се терзае дали маркизата я е поискала обратно при себе си, подтикната от майчинска обич, или само за да причини болка на Лучия?

Денят беше ветровит. Облаците с последни сили се опитваха да се задържат в небето над града, но свирката на вятъра ги строи един след друг, после наду бузи и с всичка сила ги издуха в посока Местре. За малко да отвее и нея. Беше толкова слаба, че хората я мислеха за болна. И не грешаха. Болестта ѝ ден след ден я изпиваше.

Свърна в една от преките. Малко преди да стигне до моста, водещ към жилищната сграда, в която живееше, почувства, че ѝ прилошава. Внезапно се преви надве, като отсечена тръстика, и повърна. Добре че мястото беше почти безлюдно и оттам преминаваха съвсем малко хора, които я заобикаляха с отвращение, без дори да я попитат какво ѝ е. Направи крачка назад и се облегна на стената на най-близката къща. Дишаше дълбоко и от силния прилив на въздух в белия дроб пак ѝ се повдигна и повърна отново. Свлече се и седна на калдъръмената настилка. Върху гърба ѝ остана широка червена ивица от мазилката. Започна да плаче. Потърси кърпичка, за да попие потта от челото си, но в джоба ѝ дрънкаха само няколко дребни монети. Тогава повдигна крайчето на жилетката и обърса лицето си. Пристъпът вече отшумяваше. Подпря се с двете си ръце на земята и с мъка се изправи, все така придържайки гърба си близо до стената, за да ѝ е опора, ако отново ѝ прилошее и тръгне да се строполява. Огледа се наоколо и изпита парещ срам. Навсякъде беше омърсила с жлъчта, която излезе от стомаха ѝ. Грозни пръски бяха накацали по обувките и подгъва на дългата ѝ права пола.

Опита да се позабърше, но напразно, защото само замаза лекетата и от тях се разнесе неопикуема смрад. Това я накара да наведе още по-ниско глава и почти инкогнито да стигне до дома си.

Отключи входната врата, влезе в коридора и Мърканчо незабавно скочи отгоре ѝ. Бедният котарак дори не подозираше, че стопанката му няма настроение за игри.

- Миличък, остави ме на мира, не усещаш ли колко отвратително мириша – промълви и пак се разплака.

Остави ключовете си върху единствената скъпа мебел в апартамента, елегантното бароково шкафче до закачалката, което майка ѝ беше подарила за сватбата, и директно се упъти към банята. След нея върху теракотените плочки оставаха мръсни следи от обувките ѝ, които също бяха изцапани. Съблече дрехите си и остана по бельо. Преди да свали и него, се погледна в огледалото и изпита отвращение от себе си. Пъхна се под душа и започна старателно да търка всяка една точка от тялото си. Настървението ѝ я плашеше, защото на места протри кожата си до такава степен, че тя започна да кърви. От парата и топлата вода усети, че отново ѝ се гади. След миг повърна.

„Боже, какво ми става? Не ми прилича на обичайните епилептични кризи, защото само повръщам, но не припадам?“ Пряко сили си наложи да не се задълбочава в разгадаването на неясния засега проблем. Изплакна добре косите си и излезе изпод душа освежена, а силите ѝ лека-полека се възвръщаха. Протегна ръка и откочи от закачалката на вратата пухкавата снежнобяла хавлия, която Енрико ѝ беше подарил миналата Коледа. Облече я и силно пристегна колана около крехката си талия. Босонога, прекоси коридора, влезе в хола и се отпусна в любимото си кресло срещу прозореца, от който се виждаше късче небе и стърчащите от другата страна на канала сгради. Подгъна нозете си във фотьойла и ги покри с халата. Огледа

се за Мърканчо, но не го видя и започна да го вика:

- Мъркане, Мърканчо, съкровище, къде си, котенцето ми, ела при мама...

Косматата топка, с най-навирените мустачки на света, бързо изтопурка по плочките в коридора и с красив скок се приземи в скута ѝ. Тя я грабна и зацелува по муцунката, но изглежда я погъделичка, защото започна да прави смешни гримаси и леко я одраска по ръката. Остави я на мира. Животинчето сякаш точно това беше чакало, намести се върху коленете ѝ и замърка доволно. Мария-Пиа притвори очи и неусетно задряма.

Енрико ги завари точно в тази поза. Той си идваше през обедната почивка, уж за да обядват заедно, но истинската причина да прегрупа всеки ден от галерията до къщи беше неистовата му тревога за нея.

Наведе се и нежно я целуна по чипото носле. Тя отвори очи и сънено го погледна. Пресегна се и като малко момиченце обви ръце около шията му:

- Енрико, ти си дойде... – прошепна му по детски в ухото.

- Обичам те, любов моя, как си днес? – попита я и тръгна към кухнята, за да сложи водата за спагетите да завира.

- Не искам да те тревожа, но цял предиобед повръщам.

- Зле ли ти е, скъпа? – провикна се обезпокоено откъм кухнята мъжът ѝ.

- Не знам, но ми се гади и повърнах като стар пияница на улицата, дори все още не съм сложила омазаните си дрехи в пералнята.

Енрико припряно се върна в хола. Гледаше я странно.

- Защо ме гледаш така? – попита го Мария-Пиа.

- Това не са пристъпи от болестта ти, касае се за нещо ново – опита се да ѝ обясни Енрико.

- Какво ново? Не ми казвай, че съм лепнала някоя зараза? – извика почти панически тя.

- Скъпа моя и невинна съпруго, знаеш ли, че не се повръща само от болести? – усмихна ѝ се Енрико и сладък спазъм премина през слабините му, когато си помисли от какво друго може да повръща една жена.

- А от какво? – Попита и веднага след това изпищя: - О-о-о, не, не може да бъде...

- Кое не може да бъде?

- Намекваш, че може да съм бременна ли?

- А защо не? Имаш ли съпруг, който те обича и люби, когато си добре?

- Да!

- Тогава защо ти се струва толкова учудващо? – отвърна щастливият Енрико и обсипа лицето ѝ с целувки.

- Чакай, чакай – изтръгна се от него. – Енрико, даваш ли си сметка, че този казус не сме го обсъждали с доктор Дандоло... Ами болестта ми?

- Мария-Пиия, не мисли сега за нея.

- Как да не мисля?

- Така, остави се на течението, наслаждавай се на предположението – успокой я мъжът ѝ.

- Вярно е, че от миналия месец нямам цикъл, но съм свикнала да не обръщам внимание на тази подробност, аномалия, с която си живея открай време заради припадъците – сподели равнодушно.

- Мила, но сега вече не си девойка, а жена, която спи в леглото с мъж! – ядоса ѝ се Енрико.

- Да, така е – отговори примиренчески.

Съпругът ѝ остави печката включена и изскочи на пожар от дома им, защото беше забравил да купи спагети. Добре че съвсем наблизко, в съседния вход, имаше бакалия и докато водата завреше, той щеше вече да се е върнал.

Мария-Пиия стана от креслото и отиде в спалнята да

се облече. Преди да отвори вратата на гардероба, дълго се оглежда в огледалото над тоалетката. Взираше се в корема си и фиксираше пъпа, сякаш от него трябваше да изскочи кукувичка, като от стенен часовник, за да ѝ каже: „Бременна си!“

Никога не се беше замисляла дали иска да има деца, дори от мъж, когото обича. Започнаха да я побиват студени тръпки, но не от хладния въздух в стаята, а от страха, който покълваше в тялото ѝ. Почувства се като заключено в тясна клетка животно, захвърлено във водите на пълноводна река, миг преди затворът му да потъне заедно с него.

Стресна се от шума в коридора. Енрико нахълта с гръм и трясък, като размахваше в ръка пакета със спагетите.

- Хайде, мила, след осем минути обядът ще е готов! – подкани я да се приготвя по-експедитивно.

-Добре де, ще побързам! – възпротиви се тя.

- Да, да, няма значение, хайде... – отговори ѝ несвързано и се скри в кухнята.

След десет минути Мария-Пиа влезе при него. Насили се да му направи добро впечатление, да го заблуди, че нищо не се е случило, че е спокойна...

В това време мъжът ѝ вече заливаше спагетите със соса от домати и пресен босилек. Като я видя, остави димящото ястие върху огнеупорната дъска на масата и нежно я прегърна, после изведнъж рязко се отдръпна от нея, започна да подскача и да пее на висок глас арията на Фигаро. Миг след това я грабна и понесе на ръце из апартамента. Съседите им сигурно си мислеха, че е полудял или се е напил по никое време.

Дълбоко в душата си Мария-Пиа не изпитваше никаква радост. Мислите препускаха като диви коне из главата ѝ. Този предиобед, на връщане към къщи, се стремеше към самоубийство, а сега, няколко часа по-късно, вече трябваше да отвори съзнанието си за създанието, което предстоеше

евентуално да роди. Една потенциална самоубийца *принудена* да носи новия живот в изпепелената си утроба.

Когато еуфорията на Енрико попремина, той я настани на един от столовете около кухненската маса и сервира обяда. Без дори да го погледне, започна мълчешком да се храни.

- Какво става, защо си глътна езика, скъпа? – попита я закачливо.

- Нищо, просто ми се зави свят отново, ти ме подмята като детска играчка, без да си даваш сметка за състоянието ми – отговори му кисело.

- Извини ме, съкровище, но страшно ме зарадва с тази новина – прозвуча все по-въодушевено гласът му, а през това време ръката му сръчно продължи да навива спагетите около вилицата.

- Не се пали толкова, едва след гинекологичния преглед ще знаем дали наистина съм бременна. Сега ме извини, отивам да си легна, не ми е добре – уведоми го с леден тон Мария-Пиа.

- Добре, мила, да знаеш, че ще разтребя масата и ще измия съдовете. Когато съм готов, преди да тръгна за работа, ще дойда да те целуна за довиждане.

Тя не каза нищо. Затътри чехлите си към спалнята и в този миг ѝ се искаше да е умряла.

6.

Днес трябваше да отиде на преглед. Беше си записала час при гинеколога. Докато се суетеше между банята и спалнята, чудейки се какво да си облече, заедно с тези мисли в главата ѝ се въртяха и други – прости и банални, болезнени и изпълващи я с неудовлетворение, но същевременно наелектризирани с някаква неопикуема тръпка за едно дългоочаквано, ново

начало...

Мария-Пиа никога не беше обичала Енрико. Омъжи се за него, за да се отърве от зловнатата си майка. Стори й се свестен човек и реши да рискува. Той обаче така и не го разбра. Живееше си с мисълта, че тя и до ден днешен е влюбена в него, без да долавя фалша в отношенията им, привидната й нежност, преданост и смирение.

Болестта й с всяка изминала година все повече се изостряше и тя просто се нуждаеше от грижи, но за съжаление Енрико тълкуваше нейната безпомощност като проява на обич.

Той въобще не си задаваше въпроси. Работеше, печелеше не много, но достатъчно, за да преживяват, прибираше се къщи и веднага се захващаше с домакинството, а когато тя с дни лежеше като парцалена кукла в спалнята, освен че въртеше цялата къща, изпълняваше ролята и на болногледач, без да се оплаче или да поиска помощ от знатната й майка. През останалото време, когато съпругата му се чувстваше добре, сияеше и никога не я разпитваше как и с кого прекарва времето си къщи или навън. Живееше в някакъв свой нереален свят, доволен от брака си и малкото, което беше постигнал. Дори в нощите, когато се любеха, се стараяше методично да изпълни съпругеските си задължения, импотентен обаче да долови досадните нотки в привидно страстните й стонове.

Гордеше се, че тя се нуждае от грижите му и подчиняваше живота си на тази нейна необходимост, без да намери време поне да се опита да надникне в душата й.

А тя жадуваше за някаква промяна, тръпка, разнообразие, дори скандал, за да усети, че е жива. Горестно се молеше поне веднъж Енрико да й каже не, да й се опълчи за нещо. Но... Той не беше способен на подобни изяви.

Душата й ден след ден угасваше. Започна да се мрази, но не й стигаше куража да му го каже, да поиска желаната

промяна или просто да му признае, че никога не го е обичала и е с него само защото е добър човек и толкова.

До този момент се беше влюбвала само веднъж, когато все още живееше в къщата на майка си. Момчето, по което хлътна и то съвсем по-детски, платонически, работеше при тях като общ работник. Видя го за пръв път в градината един ден, докато седеше в беседката и наблюдаваше канала, по който безшумно се плъзгаха гондолите.

После се омъжи за Енрико и се премести в дома му. Почти беше забравила за тази история до деня, в който, докато миеше чашката от току-що изпитото кафе, не зърна през прозореца на кухнята лицето на младия мъж, който управляваше моторница за разнос на стоки. Миг преди да загуби съзнание от вълнението, което я обзе, си спомни за момъка от градината в палата. Когато дойде на себе си, вече нямаше и помен от него, а каналът все така лениво влачеше водите си.

Дните се низеха един след друг и споменът постепенно се изличи от съзнанието ѝ. Запълваше усещането си за празнота с книгите. Четеше ненаситно както през деня, така и нощем, докато будуваше, борейки се с безсънието си.

Преди около пет месеца, след като изпрати съпруга си на работа, разтреби спалнята и си изпи кафето (въпреки че докторът ѝ го беше забранил завинаги), затътри с усилие пантофите си към хола. Настани се в любимото си кресло и посегна към книгата на масичката, но се сети, че вечерта затвори последната страница от романа, който купи миналата седмица. Тази сутрин вече нямаше нищо ново за четене. Реши да излезе, за да отиде до книжарницата. Мисълта, че се е появила някаква определена цел в битието ѝ, я оживи и изпълни с приятен възторг, тъй като обичайните ѝ излизания винаги бяха по принуда, пак по препоръка на доктора.

Потътри отново чехлите си, но в обратна посока към

спалнята. Мърканчо се оплиташе в краката ѝ и дразнещо мяучеше, изнервен, защото тази сутрин стопанката му не искаше, както обикновено, да го вземе в скута си.

- Мъркане, престани, ах, ти, коте непослушно, трябва да излизам, мойто момче, като се върна после цял ден ще те гушкам – нареждаше му с престорено строгия си глас, от който обаче лъхаше такава гальовност, че котаракът още повече напираше. Докато му говореше, отвори една от вратите на омразния ѝ четирикрилен гардероб от светло дърво, купен на старо от едно семейство, което живееше наблизко.

„Какво да си облека?“ – запита се наум, но не се чуди дълго. Сложи си тъмна права пола и класическа бяла, силно вталена шемизета. Огледа се в огледалото на гърба на гардеробната врата и се одобри. Обърна се и вече с по-сигурни стъпки се доближи до тоалетката, отрупана с козметика и парфюми, които непрекъснато получаваше от мъжа си по разни поводи, но твърде рядко използваше. Днес обаче беше сигурна, че ще си сложи малко грим и ще начерви устните си. Някакъв странен импулс я подтикваше да го направи, така, просто заради самата себе си. Ръцете ѝ плавно движеха четчиците и за около пет минути лицето ѝ се преобрази – очите ѝ заблестяха, цветът на ирисите стана по-наситен, благодарение на умело поставените сенки върху клепачите, а устните ѝ изглеждаха примамливо от тънкия слой перлено червило в прасковен цвят и придаваха завършен вид на макияжа ѝ. Пак се огледа и въздъхна. Въздишка на одобрение, но пропита с тъга. Симпатията, която изпита към себе си, не заличи усещането ѝ за самота и убедеността, че физическата ѝ привлекателност няма да бъде оценена от никого. Сложи си по две капчици парфюм зад ушите, после от вътрешната страна на китките и върху слепоочията, хвърли последен поглед към огледалото и напусна спалнята.

Влезе в кухнята, за да затвори прозореца, който гледаше към

канала, и да провери дали е изключила газта. В коридора даде последни напътствия на Мърканчо, пресегна се, взе чантата си от шкафчето под закачалката и излезе с разтуптяно сърце. Превъртя два пъти ключа, натисна бравата, за да е сигурна, че я е заключила, и изприпка по стълбите към масивната входна врата, която днес беше леко открехната и затова не се наложи да се бори с тежестта ѝ, за да я отвори.

Навън я посрещна закачливото слънце и тя примижа от удоволствие. Запъти се към книжарницата, която се намираше между площад „Сан Марко” и моста „Риалто”. Трябваше доста да повърви преди да стигне до нея, но времето беше хубаво и си заслужаваше да се разходи. Не ѝ допаднаше идеята да се чувства натъпкана като сардина в препълненото с пътници корабче по редовната линия.

Собственикът на книжарницата, както обикновено, седеше на касата, а дъщеря му обикаляше между лавиците, за да консултира клиентите.

Мария-Пиа ги поздрави и без да се мае повече, се насочи към раздела с преводна литература. Красивите гръбчета на книгите привлякоха погледа ѝ и тя зашари с него по заглавията и имената на авторите. Не бяха минали десет минути, откакто влезе в книжарницата, а вече държеше в ръцете си четири романа. Преди да се отправи към касата, се спря пред стелаж с пътеводители и географски карти. Затърси с поглед изданията за Лондон. Най-отдолу, старателно подредени на последната лавица, примамваха читателите с шарените си корици, със снимки от своите привлекателни дестинации. Мария-Пиа се наведе, за да извади това, което я интересуваше, но едната ѝ ръка беше вече заета, а с другата не успяваше да измъкне *томчето!* от осемстотин страници двустранно хромирана хартия, богато илюстрирано с цветни фотографии. Тежеше като тухла. Наложил се да повика дъщерята на книжаря, която вече я бе забелязала и идваше към нея, за да ѝ помогне да го

издърпа от етажерката.

Плати на касата, сбогува се вяло и тръгна да излиза с обемистия книжен пакет. При отварянето на вратата каченото над нея звънче силно издрънча. Обърна се машинално, за да види дали всички я гледат, но за нейно най-голямо учудване, клиентите продължаваха задълбочено да си избират книги или разсеяно да ги прелистват и не бяха обърнали никакво внимание на излизането ѝ, с изключение на един висок, светлокестеняв мъж с огромни зелени очи, които се вираха в нея. Погледите им се срещнаха и в този миг Мария-Пиа усети леко прималяване. Засрамена, наведе глава и си тръгна. На тясната венецианска уличка, приютила книжния магазин, тълпата от туристи я повлече и тя забързано продължи напред, рискуваше, ако спреше, да я повалят и стъпчат. Пое си дъх едва когато стигна до малкото площадче, непосредствено преди моста „Риалто“. Реши да поседне на една от тъмнозелените скамейки, прилепили гърбове до разноцветните сгради. Почувства се странно. „Всъщност няма нищо необяснимо в това, очите на този мъж ме плениха с красотата си... Толкова продължително се вираха в мен, че нямаше как да не ги забележа... Сигурно съм изглеждала смешна, нарамила непосилния си товар...“ – помисли си Мария-Пиа, а накъсаното ѝ от вълнението дишане постепенно се уравниваше.

Поседя около половин час и после тръгна към дома си. Беше време за обяд. Не ѝ се искаше Енрико да се прибере преди нея, защото пак щеше да изпадне в параноя. Той все най-лошото си мислеше, като с това никак не ѝ помагаше, а само ѝ досаждаше и още повече я караше да се чувства депресирана и безволева.

И този ден отмина безметежно, както всички останали. Животът ѝ, като стара улегнала в дълбокото си корито река, течеше все постарому. След около седмица отново излезе от

дома си, този път, за да отиде до шивачката. Ателието ѝ се намираше в първата пряка след площада пред железопътната гара „Санта Лучия”.

Времето беше студено и пръскаше противен дребен дъждец, който влизаше безмилостно право в очите ѝ. Те започнаха да преливат и тя заприлича на *разплаканата Барбарина*, но не с фенер в ръка, *за да търси карфицата, която графът ѝ е дал да предаде на Сузана, а тя е изпуснала*⁹, а с чадър, който държеше и с двете си ръце, тъй като силният вятър го подмяташе като продраните платна на някоя полупробита рибарска гемия.

Шивачката ѝ бе определила час за проба в шест вечерта, а вече приближаваше седем без четвърт. Мария-Пиа не обичаше да закъснява и се затича през площада. Някъде по средата чадърът отново се заизвива във всички посоки и за миг се препречи пред очите ѝ, тя загуби контрол над него... и, ах!, блъсна се с все сила в някакъв човек. Засуети се, докато се опитваше да заобиколи внезапно изникналото препятствие, но какво да види... пред нея стоеше мъжът със зелените очи от книжарницата. Телата им бяха толкова близо едно до друго, че усети топлината, излъчваща се от неговото.

- Извинете, господине – каза плахо Мария-Пиа.

- Няма за какво, госпожо – отвърна ѝ уверено и се отдръпна на почтено разстояние.

- За всичко са виновни силният вятър и този глупав чадър, който дори не ме крие от дъжда, а само ми се пречка – добави вече с по-спокоен тон.

- Ама... ние май сме се виждали някъде, нали?

- Да, да, ето че и вие си спомнихте. В една книжарница, преди около седмица. – Потвърди непринудено и без много-много да му мисли, протегна ръката си към него и се

⁹ „Сватбата на Фигаро”, либрето Лоренцо Да Понте - „Книга за операта” от Любомир Сагаев, изд. „Музика”, С., 1983 г. Бел. на авт.

представи: – Приятно ми е, казвам се Мария-Пиа.

Мъжът с изумрудения поглед се усмихна, стисна крепко ръката ѝ в своята длан и на свой ред каза:

- Енрико, приятно ми е.

В този миг тя като ужилена я издърпа рязко от неговата и отривисто го попита:

- Как се казвате? Моля, повторете, че не разбрах.

- Енрико.

- Ах, не... – погледна го умопително, а после главата ѝ внезапно клюмна.

- Добре ли сте, госпожо? Нещо лошо ли казах, засегнах ли ви?

- Не, не, всичко е наред – отвърна му вече по-ведро.

- Мария-Пиа, мога ли да ви предложа чаша кафе, чай или горещ шоколад, толкова е студено, неприятно е да продължаваме разговора си тук на открито, хайде да се подслоним в кафенето зад ъгъла?

- Каните ме на кафе?! – попита го озадачено.

- Да, защо не? – отговори ѝ с въпрос Енрико и смело я хвана под ръка, като добави: – Стига с тези формалности, хайде да си говорим на ти!

- Добре! – дори не се поколеба, давайки едновременно положителен отговор и на двете му предложения. А когато ръката му пак потърси нейната и тя усети топлата ѝ длан, в стомаха ѝ затрептя същата отмала, като в книжарницата. Сякаш дълго беше търсила тази близост.

Заведението беше пълно с клиенти, но никой не им обърна внимание, когато влязоха. Намериха си местенце в най-отдалечения му ъгъл. Настаниха се и Енрико веднага я попита какво да поръча. Без да се замисля, почти по войнишки, му отговори:

- Само кафе с много захар. – (Забраненият плод е най-сладък.)

Случайно появилият се мъж в живота ѝ се отдалечи към бара, защото заведението беше на самообслужване, а тя унесено подпря главата си с ръка и се замисли: „Боже мой, бях тръгнала към шивачката, горката жена, карам я да ме чака...”

- Ето ме, заповядай, с каква захар го искаш? – стресна я гласът на Енрико.

- Кафява.

Изпиха кафето си на две глътки, още докато пареше. Оставиха малките порцеланови чашки върху чинийките и докато ги побутваха настрани, очите им се срещнаха. Отмалата започна отново да пълзи в стомаха на Мария-Пиа. Без да се замисли, спонтанно, си даде сметка, че този мъж я възбужда и го желае физически. Привличаше я неудържимо зеленото в неговите ириси.

Може би той изпитваше същото, защото без да я пита, плъзна отново ръката си към нейната и нежно я погали. Наведе се и за миг лицата им придобиха призрачно изражение, а после се доближиха дотолкова, че устните им да се срещнат. Сърцето ѝ щеше да се пръсне. Тя стисна силно ръката му и впи устните си в неговите. Стори ѝ се, че ще загуби съзнание от негата, разливаща се в тялото ѝ. Забрави за съпруга си, за себе си, за хората, които можеха да я видят и да я разпознаят. Прегърна го и се разплака.

- Какво ти е?

- Нищо, добре съм, много съм добре, за пръв път, откакто съм се родила, се чувствам толкова добре – каза и обърса с ръкав сълзите си. – Сега трябва да тръгвам.

- Почакай, остани още малко!

- Не, не бива. Всичко, което се случи между нас е само едно мимолетно изживяване, за което трябва да забравим и двамата.

- Не! Не можеш да ми сториш това! – извика Енрико и

от съседната маса двамата събеседници, които оживено разговаряха, надвесени над чашите си с бира, любопитно ги погледнаха.

- Чуваш ли се какво говориш, та ние дори не се познаваме!?
– попита го раздразената жена.

- Откакто те видях, не съм спирал да мисля за теб, ходих дори в книжарницата, за да питам дали не знаят къде живееш, но не получих информация. Изпаднах в безтегловност от мъка. Но днес Бог ми помогна да те срещна отново. Това не е случайно, не може да е случайно! Влюбих се в теб от пръв поглед, не си отивай Мария-Пиа, този път не, умолявам те!
– прошепна ѝ и стисна главата си с ръце в знак на отчаяние.

- Кой си ти, защо се появяваш в живота ми в най-неподходящия момент? Защо все на мен ми се случват всичките тези объркани ситуации? – Мария-Пиа се надигна бързо от стола, погледна го, но вече без никакъв плам в очите и каза: – Трябва да тръгвам, не търпи отлагане! – Но преди да му обърне гръб, побутна към ръката му касовата бележка. В последния момент беше решила да напише телефонния си номер върху нея. Излезе, без дори да се сбогува.

Навън продължаваше да вали като из ведро.

Не бяха минали и два дни от ненадейната им среща, когато в ранния следобед звънна телефонът. Беше той. Гласът му звучеше горестно. Без предисловия и дълги обяснения я помоли да се видят. Тя прие. Срещнаха се на същото място. Изпиха кафето си и той каза:

- Моля те, ела с мен.
- Къде? – попита тя.
- Вкъщи, живея наблизко.
- Добре.

В този ден дори и малкото разменени помежду им думи бяха много. Телата им нямаха нужда от приказки. Любиха се дълго. Заспиваха за кратко, изтощени от отмалата и чувството, което се зараждаше в душите им. На мръкване тя го целуна нежно по слепоочието, стана, облече се и безмълвно излезе от жилището му.

В разхвърляното легло, сред смачканите и напоени с аромата на любовта им чаршафи, Енрико остана да лежи като в несвяст и да тъгува, че вече си е отишла. Знаеше само един-единствен факт за нея: че я обича и той му беше достатъчен.

А тя щеше да се върне отново...

Всички тези близки спомени глождеха съзнанието ѝ, докато се обличаше, за да отиде на гинекологичния преглед и да си изясни бременна ли е или не. Тайно се надяваше да не е, иначе това щеше да е краят на брака ѝ.

7.

Ада Морозини седеше на бюрото си и прелистваше някакъв пожълтял ръкопис, когато прислужницата плахо почука на вратата и едва след като чу „Влез!“, се доближи, като разярена гъска, с протегната напред шия, до господарката си и я уведоми, че зет ѝ я търси по телефона.

- Да, добре, ще се обадя – отвърна ѝ троснато маркизата и аристократично доближи слушалката до покритото си с черния копринен шифон ухо. – Енрико, слушам те.

- Маркизо, трябва да ви съобщя нещо ужасно... Когато се прибрах на обяд, не заварих Мария-Пиа у дома. Не се притесних, защото ми беше казала, че има час при лекаря. Но сега току-що се връщам от галерията, а нея все още я няма. Влязох в спалнята и видях, че е изпразнила гардероба

си... маркизо ... – затрепери гласът му.

- Успокой се, Енрико, остави ме да осмисля новината – отговори му хладнокръвно Ада, изправи се и се заразхожда нервно из будоара си.

- Добре, маркизо, но аз какво да правя през това време, да отида ли в полицията, за да я обявя за изчезнала?

- Не, просто се огледай внимателно и виж дали не ти е оставила бележка!

- Добре, по-късно пак ще се обадя.

Енрико се заозърта като обезумял за скъпоценното листче, на което *любимата му* може би беше написала къде е.

Търсенето му продължи повече от половин час, но се оказа безуспешно. Накрая реши да отиде в кухнята и да си налее вода. В мига, в който протегна ръката си към хладилника, видя на шкафчето до него малко листче, изписано с дребния, но четлив почерк на съпругата му:

„Скъпи Енрико,

Не те моля за прошка, а за разбиране. Отивам си, но не защото не беше добър съпруг или не ме обичаше, а защото аз никога не успях да те обикна и не мога да продължавам да живея в лъжа. Благодаря ти за всичко, което направи. В сърцето ми винаги ще има място и за теб...

Моля те, не ме търси! Дори и да ме откриеш, няма да се върна!

Днес гинеколожката потвърди бременността ми, но... ти не си бащата на моето дете.

Сбогом,

Мария-Пиа”

Гледаше и не можеше да повярва на очите си. Препрочете написаното пет пъти и накрая се разрида от безсилие. Седна на теракотения под. Тялото му се тресеше, а мускулите му потрепваха конвулсивно. Не знаеше какво е най-правилното нещо, което да стори в този миг. Не изпитваше ревност, а само

разяждаща болка, че го е предала по-толкова елементарен начин. Прекара нощта в тази поза. Не пи, не яде, не спа. Плака като дете – неутешим и безпаметен заради силния емоционален шок. Не се обади и на майка ѝ. Вече нямаше смисъл да търси помощ. На сутринта телефонният звън го изтръгна от каталепсията¹⁰ му. Изправи се с мъка върху нозете си и едва тогава осъзна, че се е схванал и всички кости го болят. Вдигна слушалката, а от другата страна на линията Ада сякаш излая:

- Енрико, какво стана, прибра ли се Мария-Пиа, защо не ми се обади?

Опитът ѝ да го смъмри, обаче, се оказа неуспешен, защото той безцеремонно я прекъсна:

- Не се правете на разтревожена, ако ви интересуваше какво е станало, щяхте да се обадите още снощи! – Опъна ѝ се и продължи: – Оставила ми е бележка, в която пише да не я търся, защото ме напуска и няма да се върне. А-а, още нещо, маркизо, дъщеря ви също така ме уведомява, че е бременна, но не от мен! Това са всичките новини, не мисля, че има за какво друго да се чуваме. Аз ще уважа желанието ѝ, а пък и наистина нямам никакво намерение да я търся, още повече пък да я виждам. Тя се подигра с чувствата ми и грижите, които полагах за нея. Сбогом, маркизо Морозини. Проклети да сте всички! – тръшна вилката с все сила и влезе в семейната спалня. Грабна първата изпредила се пред очите му вещ и я запокити без посока. И така, докато стаята не заприлича на минно поле. Изтощен, легна в неоправеното легло, затвори очи и се умълча. Яростта му се видоизмени в злоба, която бавно започна да отравя душата му. Беше наясно или чисто

¹⁰ Болестно състояние, настъпващо вследствие на силен емоционален шок, характеризиращо се с моментна загуба на чувствителността и волевата свиваемост на мускулите. Тялото на болния придобива въсърчна гъвкавост и запазва положенията, които му се придават, без видима умора. По време на каталептичен сън пациентът може да изглежда като мъртъв. Бел. на авт.

и просто се заблуждаваше, че не я желае повече. Жадуваше само за отмъщение.

Животът продължаваше. Енрико ставаше сутрин, приготвяше се машинално и отиваше в галерията (маркиза Морозини, въпреки арогантното му поведение по телефона, не се обиди и не го уволни, прояви разбиране към него, а и от *кумова срама*, заради грозната постъпка на дъщеря си, пожела да го обещети, оставяйки го на работа), поздравяваше любезно колегите си и през целия ден изпълняваше задълженията си, но без да общува с никого. На обяд вече не му се налагаше да препуска към дома си, както правеше преди, за да е близо до Мария-Пиа и да я обгрижва. Излизаше от галерията и отиваше в близкото кафене, разположено в сутерена на стара рушаща се сграда на три етажа, намираща се на тясна затънтена уличка, която гледаше към един от многобройните канали с извит мост над него. Там никой не го безпокоеше, нито се опитваше да го заговаря. Сервитьорът мълчаливо му донасяше поръчката и безшумно се отдалечаваше. Енрико изчиташе сутрешния вестник, преглеждаше старателно обявите за работа, след което го захвърляше настрани, обръщаше се с гръб към залата и през витрината унесено следеше с поглед преминаващите плавателни съдове. Щом почивката му свършеше, пак се връщаше в галерията и така до вечерта.

Ден след ден, неусетно минаха няколко месеца. Една сутрин реши да се отбие в рибния склад и да предупреди, че отказва поръчката, която преди време беше направил. Диего седеше на пейката пред входа и разсеяно се почесваше по тила, но като го видя, въпреки килограмите си, скочи чевръсто и със закачливи нотки в гласа го поздрави:

- Здравсти, как я караш? Все още не е пристигнала твоята стока...

Енрико, който от месеци беше забравил доброто си възпитание, нервно го прекъсна:

- Много важно, Диего, аз и без това идвам да я откажа, за какъв дявол ми е притрябвала.

- Човече, как така не ти трябва? – Погледна го с ококорени очи и уплашено го попита: – Да не се е случило нещо лошо със съпругата ти?

- Нищо лошо не й се е случило, просто един ден ме напусна, без никакви обяснения, само с една бележка, в която отгоре на всичкото ми пишеше, че е бременна от друг! – отвърна злостно Енрико.

- Пресвета Дево, как е възможно, съжалявам много... – прошепна магазинерът и гузно наведе глава, като че ли той беше спал с жена му.

- Спокойно, да не ти пука, почти свикнах с мисълта, че си тръгна от мен, но не мога да й простя изневярата... Ех, ако бях узнал преди това, щях да взема мерки, сега вече е късно, а и не ми трябва повече, да си стои при онзи, който й е направил детето! – изсъска Енрико, а от добрината му не беше останала и следа.

- Съжалявам, човече, но не се предавай, трябва да продължиш напред, млад си, ще си намериш някоя друга женица, която ще те обикне, и пак ще си свиеш гнезденце – опита се да го успокоява Диего.

- Как не, изобщо не ми говори за жени, нито искам да ги чувам, нито искам да ги виждам повече, ще си живея сам като вълк единак, но поне ще знам, че никоя повече няма да ми качва рога.

Докато разговаряха, от магазина излезе Белмондо. В ръцете си държеше изписаните листове с поръчките, които днес трябваше да разкара по домовете на клиентите. Енрико, като го видя, замлъкна и се взря уплашено в лицето му. Физиономията на този мъж ужасно му напомни за тази на

Мария-Пиа и през стомаха му премина лек спазъм. Отвори уста, а-ха да изрече нещо, но се отказа и си тръгна.

Повървя без посока из тесните преплетени улички и накрая излезе на едно от многобройните миниатюрни площадчета. Седна на прясно боядисаната в зелено пейка и прекара ръка, за да обърше солената пот от челото си, която влизаше в очите му и ги подлютяваше. Не беше горещо, но се потеше от нерви. Заради стреса, който преживяваше, тялото му се стопи и ако не беше коланът, увисналите му панталони падаха дори закопчани. Платът над коленете се бе издул от дългото носене, без да ги глади. Обувките му плачеха за боя, а от захабената яка и навитите ръкави на ризата се виждаше, че тя не е прана, откакто Мария-Пиа го беше напуснала. Изглеждаше нечистоплътен и дори започваше да понамирисва. Колегите му от галерията избягваха да се заседяват близо до него, а клиентите се подсмиваха ехидно и го мислеха за някакъв малоумен, който е назначен по милост за общ работник. Енрико обаче не забелязваше нищо. Като че ли духът му се бе отделил от миризливото тяло и витаеше като призрак.

Както си седеше, изведнъж пред очите му изникна Мария-Пиа. Носеше голяма пазарска чанта, от която се подаваха шарените опаковки на продуктите. Първоначално гледката го вцепени, защото, докато бяха заедно, той никога не ѝ позволяваше да носи тежко. След като се окопоти, реши да я извика, но веднага се отказа. Бившата му жена премина през площадчето и изобщо не обърна внимание на седналия мъж. Той обаче я проследи с поглед, стори му се спокойна и ведра, дори забеляза, че е облечена твърде елегантно, а косите ѝ бяха прибрани на тила в стилин кок. Една сълза предателски се отрони от окото му и се търкулна по небръснатата му буза. Замахна и нервно я обърса. Стана с неохота от пейката и закрачи в противоположна на посоката, в която се изгуби Мария-Пиа.

От този момент нататък прие случилото се. Прибра се вкъщи, изкъпа се, избърсна се, подреди дома си, изхвърли вещите, които му напомняха за нея, и се захвана, за пръв път откакто тя го напусна, да си приготви нещо за хапване. Няколко пъти по навик се обърна да извика Мърканчо, за да му прави компания в кухнята, но с болка си спомни, че на тръгване от дома им Мария-Пиа беше взела само дрехите си и котарака. Живот... Важното е, че Енрико вече беше наясно със себе си и знаеше, че по неговия път не крачат самоубийци, но дори и да беше така, той не би тръгнал с тях... Или поне на този етап.

8.

Любовта им с всеки изминал ден все повече се разпалваше. Епилептичните кризи, за които Мария-Пиа дори не беше споменала, си бяха отишли, а тя все повече се разхубавяваше от бременността. Със сигурност обаче за това най-голям принос имаше новият Енрико...

Откакто се премести при него, не се обаждаше на майка си и се зарече да не го прави никога повече. Така или иначе беше грешница, един грях повече или по-малко нямаше да промени положението ѝ.

Лятото беше към своя край и те използваша последните слънчеви дни от него, за да се разхождат дълго по плажа на Лидо, хванати за ръце, винаги увлечени в разговор. Тя все още не го беше попитала кой е, нито кои са родителите му, нито как печели парите си, които не беше забелязала да му липсват, нито има ли роднини? Не! Нищо не искаше да знае. Обичаше го и толкова. Но никога не го изричаше на глас.

Бебето беше започнало да мърда и той с часове лежеше върху ситния пясък до нея с долепено до корема ѝ ухо. Всичко изглеждаше нереално. Дори те двамата...

Една вечер, на връщане от Лидо, лодката им се размина с товарен катер и Мария-Пиа едва в последния момент разпозна лицето на мъжа в него. Беше същото като това, което видя от прозореца на кухнята в деня на последния си припадък. Усети отново слабост. Започна да й прилошава. Този мъж вълнуваше съзнанието й по някакъв странен начин, но не го сподели и с новия Енрико. Не искаше да помрачава настроението му или да предизвиква ревността му, но се зарече на следващия ден да излезе от къщи под някакъв предлог и да пообиколи рибния пазар, с надеждата пак да срещне човека от лодката.

Това не се случи. През нощта започна да се мята и бълнува. Температурата й се покачи до четиридесет градуса, направи гърч и загуби съзнание. Когато дойде на себе си, не можа да повярва на очите си: над нея се бяха привели маркизата и двама възрастни мъже с бели престилки. Зад тях, в сянка, с унесен поглед я наблюдаваше Енрико – съпругът й, а до него кършеше ръце Енрико – бащата на детето й.

Опита се да стане, но усещането за оловни тежести, привързани към кръста и корема й, я задържаше в леглото. Завъртя яростно глава, понечи да извика, но само глух стон се отрони от напуканите й устни. Насили се и при втория опит успя все пак със сетни сили да попита:

- Как е детето ми?

- Лежи и не се напъвай! – парира я с леден тон майка й, без да повдигне дори крайчето на воала си, за я вижда по-добре.

- Енрико...

Двамата съименници и съперници, като навити на пружина, се спуснаха към нея.

Лекарите ги погледнаха строго с лека насмешка и те се отдръпнаха, като в забавен каданс.

- Мария-Пиа, добрата новина е, че дойде на себе си, тъй като положението ти този път наистина беше критично, но има и една лоша: наложи се да прекратим бременността, за

да спасим живота ти, който висеше на косъм – произнесоха се лаконично докторите.

- Нееее! – простена Мария-Пиа и пак загуби съзнание.

Сложиха ѝ кислородна маска и усилиха системата, включена в лявата ѝ ръка.

- Нека да я оставим на спокойствие – каза единият от двамата лекари, – този припадък вече е по-лек и няма нищо общо с епилепсията, получи го вследствие силното нервно напрежение. Сестра, трябва неотлъчно да стоите до леглото ѝ и при най-малката промяна искам да ме извикате. Маркизо, с ваше разрешение - кимна и излезе.

Веднага след това другият му колега любезно подсказа на близките ѝ, че свиждането е приключило и те безшумно напуснаха болничната стая.

Съпругът на Мария-Пиа приседна отмалаял на един от столовете отвън. Маркизата го погледна косо, положи театрално ръка върху главата му, за да го утеши, но етюдът ѝ нещо не се получи. После, без да каже накъде отива, тръгна сама по дългия, боядисан в резедаво коридор, а шумът от токчетата ѝ се забиваше като ръждив гвоздей в главата на другия Енрико, който премигна с досада и клепачите му скриха последните останали искрици в изумрудените му ириси. „Дано да сънувам?“ – говореше си налудничаво сам със себе си, като се опитваше да проясни разсъдъка си, но тревогата се оказваше по-силна от желанието му. Приседна на съседния стол до съименника си. Някаква заблудена муха нахално се навираше в лицето му, бръмчеше около него и сякаш му се присмиваше за ролята, в която се намира. Никаква провокация обаче не можеше да събуди яростта му. Вцепенението бе парализирало почти всички центрове в мозъка му. Само един от тях продължаваше да работи и непрекъснато му пращаше сигнали, че обича до полуда жената, затворена в стаята зад

гърба му, и за нея е готов да пожертва дори самия себе си, само и само да я има отново. Загуби детето си, но нейната загуба не би могъл да понесе. Предчувстваше, че ако с Мария-Пиа се случеше непоправимото, той също щеше да си отиде от този свят. Протегна ръка и докосна по коляното съпруга ѝ. Енрико подскочи като ужилен и се обърна към него. Втрещено го изгледа, а после с цялата си омраза процеди през зъби:

- Какво искаш, демоне? Открадна жена ми, сега се опитваш да обсебиш и мен ли?

- Прости ми, ако можеш... Обикнах я от пръв поглед. Беше по-силно от мен. Аз съм виновен.

- Млъкни! Не мога да те слушам, мразя те! Ти я уби с тази бременност! Тя не ти ли беше казала за пристъпите си, за епилепсията, която бавно и мъчително изпива силите ѝ?

- Не! Нищо не ми е казвала. Винаги я виждах жизнена, изпълнена със светлина и желание за промяна. А и ме обича! Приеми го! Опитай се да ѝ простиш. Ако Бог е милостив и тя се оправи, нека я оставим сама да реши с кого иска да бъде – заувещава го примиренчески зеленоокият мъж.

- Ох, не-е... – изпъшка измаменият съпруг и занарежда молитви към Божията майка, за да го отърве от този ужас. Той също продължаваше да обича Мария-Пиа повече от всичко тленно на този свят, но никой не го разбираше.

Пред тях по коридора преминаваха напред-назад санитарии, лекари, медицински сестри, понякога и някой болен с несигурни стъпки тръгваше, изпълнен с надежда, че скоро ще може да стига до изхода, през който ще напусне болницата и никога повече да не се върне в нея.

През отворените прозорци нахлуваше неестествено топъл за началото на септември въздух, смесен с миризмата на дезинфектанти и почистващи препарати. Птиците цвърчаха какофонично, защото знаят объркваше и техните инстинкти. Някъде в далечината се чуваше музика – някой свиреше на

пиано, в този момент към него се присъедини и друг с цигулка, чиито трели сърцераздирателно пронизаха натежалия като угнил плод предиобед.

Мария-Пиа отвори очи и различи пред себе си медицинската сестра със снежнобяла касинка и очила с дебели рогови рамки, която седеше на стола пред леглото ѝ и четеше вестник.

- Сестра, моля ви, помогнете ми да стана – прошепна ѝ.

- А, събуди ли се! Как си? Да повикам ли доктора?

- Не! Искам само да стана.

- Не можеш да се изправяш, докато той не разреши.

- По дяволите всички лекари! – промълви огорчено болната. Ръцете ѝ неволно потръпнаха, пръстите ѝ се свиха в юмрук, сякаш се готвеше да го използва, ако не удовлетворят искането ѝ. С мъка завъртя главата си към прозореца, но остра режеща болка прониза тила ѝ, а силната светлина опари очите ѝ. Съзнанието ѝ започна да се прояснява и тя си спомни, че е загубила детето. Сърцето ѝ прескочи един път, но после продължи отново да тупти равномерно. Имаше ли смисъл да живее? Да, нали не е сама на този свят, има Енрико. И не само него, но и съпруга си, който ѝ посвети част от живота си, а тя го предаде, заради *едната обич*. И ето, наказанието ѝ не се забави. Сега щеше да се крие в тъмните ъгли на всекидневното си и като изгонена от глутницата вълчица да ближе раните си, но те още повече шяха да кървят при спомена за проваления ѝ живот. Как щеше да успокои съвестта си? Как щеше да понася мисълта за изгубената си рожба? Как щеше да съжителства с двамата мъже с едно и също име, които не можеше да изостави, защото беше слабохарактерна? В ушите ѝ внезапно зазвуча музика. Привидя ѝ се образа на красивия мъж в будоара на майка ѝ. Леко и призрачно се спусна над нея и лицето на сестра Лучия, а от стаята с многото легла в сиропиталището се промъкна и немирният слънчев лъч, който

толкова пъти като дете се опитваше да улови и да задържи в ръцете си, за да го сподели със своите приятелки. Но, уви, светлината не беше на нейна страна. Ето и сега, лежеше полумъртва в тази малка, бяла стая, а до нея като бяла врана седеше медицинската сестра и не ѝ позволяваше да стане... Духът на Мария-Пиа уморено притихваше, въпреки че преди това със сетни сили се беше борил и пърхал, за да успее да излети и да достигне до големия палат, в чийто парк, в онази малка бяла беседка, беше срещнал за пръв път красивото момчешко лице, огледален образ на нейното. Протегна ръка, сякаш просеше. Видението замъгли очите ѝ, обезсили дланта ѝ и тя тупна върху белия чаршаф.

- Ела, ела да ме видиш...

- Каза ли нещо? – попита я сестрата и продължи невъзмутимо да прелиства вестника.

Въпросът ѝ остана без отговор. Мария-Пиа вече беше там, в другото измерение, в което я водеше подсъзнанието ѝ и в което виждаше селски къщи с играещи пред тях деца, майки, простиращи бяло пране, и малката бяла кола, която се движеше по междуградския път, за да я отведе завинаги в обятията на нейната майка, която никога не я беше обичала, но искаше да я притежава, уж за да ѝ даде по-добро бъдеще, което тя обаче щеше да натроши на парчета, за да намери себе си или да се погуби.

Камбаните на близката църква забиха тържествено. Беше обяд... Средата... Кръстопътят...

9.

В края на месец ноември немирният вятър, като Казанова, успяваше да се промъкне във всяко ъгълче, през изгнилите черчевета на прозорците, дори под изтривалките пред вратите. Беше късна есен. Листата на почти всички дървета бяха

окапали, а надвисналите оловночерни облаци предвещаваха дъждовни утрини. Мария-Пиа се събуждаше с все една и съща натрапчива мисъл, която я подтикваше да отиде при сестра Лучия, но въпреки това непрекъснато отлагаше пътуването си. В началото, след като излезе от болницата, се чувстваше немощна, след това се наложи да се устройва отново в къщата на майка си (още докато лежеше болна, взе решение да не се връща повече нито при единия от двамата мъже в живота ѝ), но накрая си даде сметка, че това са само глупави извинения, завоалиращи страха ѝ да се изправи очи в очи пред сестра Лучия.

Не можеше повече да отлага.

На другия ден, неделя, се приготви и без да се обади на никого тръгна, но, за беда, на изхода пътят ѝ се пресече с този на съпруга на маркизата, който се връщаше от сутрешната си разходка.

- Добро утро! – поздрави го сърдечно и понечи да го отмине.

- Добро утро, Мария-Пиа, накъде си се запътила? – попита я с дяволита усмивка брадатият мъж.

- Излизам! – тросна му се неочаквано.

- Приятна разходка, скъпа, по настроението ти разбирам, че Ада не трябва да узнае за излизането. Можеш да разчиташ на мен...

- Благодаря ти, много си любезен – промълви засрамено и се самоупрекна за лошото си отношение към добрия човек, който търпеше през всичките тези години майка ѝ. Всеки път, когато Мария-Пиа ги сварваше заедно, в очите му се четеше огромната любов, която изпитва към нея.

Фонтанът на двора жужеше приятно, а водните струйки къпеха безсрамно разсъблеченото тяло на статуята. Градинарят все още не го беше зазимил. Мария-Пиа потръпна от гледката. Усети студ, дори за миг си представи,

че това е нейното тяло, а тя го наблюдава от страни. Замря от ужас. За сетен път си помисли, че раздвояването ѝ се дължи на някаква неизвестна душевна болест, която бавно, но с настървение я унищожаваше. Събра сили и излезе на улицата. Тълпата отвън я понесе и бързо забрави видението си. Стигна до мястото, на което Джино, мъжът, който управляваше семейната моторница, убиваше времето си в празни приказки с гондолиерите в почивка и чакаше да го повикат. Помоли го да я откара до пиацале „Рома”, откъдето взе автобуса, с който се стигаше до манастира на сестра Лучия.

Спареният въздух в раздрънкания рейс ѝ подежда още по-потискащо. Пътниците, предимно селяни от околностите на Венеция, се надвикваха, обсъждайки на цветистия си диалект роднини, приятели, лошата реколта, бройката на изядените от белката кокошки... Мария-Пиа се чувстваше като извънземно сред тях. Те също я стрелкаха с поглед, а старицата, която седеше до нея, не спираше да си мърмори нещо под носа и всеки път, когато премлясваше с уста, преглъщайки слюнката си, впиваше сълзящите си очи в нейните, като че ли се опитваше да проникне зад тях.

Автобусът напредваше към първата спирка след града, който остана в далечината.

Мария-Пиа затвори очи и се сгуши до прозореца, като че ли искаше да се отдели от всички. Самотна и сред хора, така тя самата определяше себе си. Замисли се отново и пак се превърна в пленница на миналото си. Майка ѝ до ден днешен не ѝ бе казала кой е нейният баща и защо я е изоставила в сиропиталището. Една от малкото свои истории, за които ѝ бе говорила, и то в редките моменти на пълно преобразяване, когато маркиза Морозини излизаше като змия от кожата си и ставаше просто Ада, беше за срещата ѝ с Красавец. Очите ѝ помътняваха, когато унесено и в захлас шептеше прякора, който му бе измислила, след като я спасил от улицата и

клошарското ѝ битие.

После се оженили, той заместил дядо ѝ, като поел голяма част от ангажиментите, свързани с поддръжката на палата, постоянния обслужващ персонал и хората, наемани отвън за внезапно възникналите по-сериозни повреди. Красавецът, както маркизата го наричаше и до ден днешен, приел фамилията ѝ, ставайки маркиз Морозини. Заедно с нея приел като свое дете и дъщеря ѝ. Разхождал я, четял ѝ приказки за лека нощ и нежно я целувал по челцето в нощите, когато изгаряла от температура, но тя никога не го нарекла татко, въпреки че продължавала да го обича посвоему и си позволявала да капризничи само пред него. Единствено този мистериозен мъж, заместил достойно липсващия ѝ биологичен баща, се просълзил на сватбената ѝ церемония в църквата, когато я предал в ръцете на бъдещия ѝ съпруг Енрико.

И до ден днешен усмивката не слизаше от лицето му. Дори подчинените му се възхищаваха, а майка ѝ близо до него се преобразяваше и гласът ѝ ставаше с една октава по-нисък.

„Ех, животът ми, и допреди да се омъжа за Енрико – помисли си с носталгия Мария-Пиа, – е преминавал безметежно, като изключим пристъпите, които се отключиха през пубертета ми”.

Размърда се на седалката и отново впери поглед през прозореца. Чувството за празнина обаче не я напускаше. Мислите ѝ пак я отведоха в миналото, потръпна при спомена за срещата с напетия градинар, развълнувал моминското ѝ сърце. Никога не бе предполагала, че от кухненския прозорец на семейното им жилище пак ще го зърне и толкова ще се впечатли, че да загуби съзнание. Защо ли красивото му лице продължаваше да я преследва? Защо ли се хвърли в прегръдките на първия срещнат, в случая зеленоокия Енрико? Защо изостави съпруга си, който я обичаше и се грижеше всеотдайно за нея? Не, не беше глупава, по-скоро импулсивна

и комплексирана от студената си авторитарна майка, затова и често се държеше като безмозъчна марионетка в ръцете на коварната съдба. Днес вече не изпитваше нищо към бащата на детето си, което дори не видя бял свят. Въпреки напразните му усилия да я върне при себе си, тя остана непреклонна. По същия начин постъпи и със съпруга си. Не се събраха, но и не се разведоха, въпреки че се бяха оженили през 1971, една година след като в Италия вече бяха разрешени разводите, но тъй като църковния им брак можеше да го анулира само Свещената римска рота, а тя нямаше сили да се бори с нея, и понеже не обичаше половинчатите работи, реши да остави нещата такива, каквито бяха.

Душата ѝ беше тъмна и празна като усойна пещера, в която гложещата я неизвестност бе надвиснала над нея като сталактит. Днес се запъти към сестра Лучия, за да потърси отговор на въпросите, които я измъчваха още от ранното ѝ детство. Срещата ѝ с монахинята Рита, която се оказа сестра на майка ѝ, в църквата при дон Дамяно, изигра ролята на мощен катализатор, за да се реши на тази стъпка. Какво ли още трябваше да узнае и то случайно? Никога не видя и дядо си, за когото маркизата често споменаваше с огромна неприязън пред Красавеца. Веднъж Мария-Пиа беше попитала може ли да го посети, но тя набързо бе смутолевила, че е много болен и не бива да го безпокоят. Все неизвестности, сред които живееше, откакто се беше родила. Ден след ден, нощ след нощ, година след година. Вече беше жена, а миналото, останало отдавна зад гърба ѝ, продължаваше да е заключената врата, която ѝ бе забранено да отваря. Чувстваше се като в средновековен лес, в който въпросите, на които не намираще отговори, я дебнеха като светещите очи на кръвожаден вълк, скрит зад някое дърво.

Шофьорът внезапно наби спирачки и Мария-Пиа удари главата си в страничното стъкло. Жената със зелена

забрадка и кошница в скута, която седеше в срещуположния край, подскочи и заби чело в гърба на седалката пред себе си. Критичната ситуация я изтръгна за миг от мислите ѝ, но тя дори инстинктивно не се изплаши. Чувството за самосъхранение я беше напуснало още в деня на раждането ѝ. „Какво толкова се е случило, че са се разкрякали като пуяци?“ – каза си наум и пак затвори очи, за да се върне в измисления си свят. Предстоеше ѝ още път, преди да пристигне при монахинята.

10.

Красавец проследи Мария-Пиа. През всичките тези години търпеливо чакаше момента, в който тя ще поиска да узнае истината, а за да я узнае, щеше да се наложи да отиде при сестра Лучия. Днес това вече се случваше. Пастрокт ѝ трябваше да постъпи не съвсем искрено, за да присъства на разговора им, но нямаше друг избор. Налагаше се воалът да бъде раздран, независимо какво лице щеше да се покаже под него...

Изчака в колата, докато доведената му дъщеря слизаше от автобуса. В момента, в който тръгна към първата пряка вдясно, водеща към сиропиталището, запали двигателя и бавно подкара след нея. Времето беше студено и мрачно, а капките на ситния дъжд се забиваха като хиляди добре наострени пириончета в лицето на Мария-Пиа. Тя завърза шала си като забрадка и пъкна зиморничаво ръце в джобовете на шлифера. Нямаше навик да се оглежда дали някой не я следи и затова не ѝ направи впечатление, че малката спортна кола зад нея я следваше още от автогарата.

Унило се заизкачва по стръмната уличка, която свършваше пред масивната манастирска врата. Свилото се в стомаха ѝ тънко, но много отровно змийче се размърда при мисълта, че

Лучия може да я отпрати, без да й каже истината.

Стигна и потропа на вратата. От малкото, изрязано в нея, прозорче се показа главата на една млада монахиня. Мария-Пиа се усмихна, защото й заприлича на онези костенурки сувенири с клатещите се глави, които беше виждала да се продават на пазара в посока железопътната гара.

- Какво обичате? – попита я студено калугерката.
- Мога ли да видя сестра Лучия? – прошепна Мария-Пиа.
- Изчакайте тук – каза *главата* и изчезна в дупката.

През това време Красавеца се опитваше незабелязано да паркира. Нервно навиваше волана и се ядосваше на глас, че мястото не е достатъчно.

Не след дълго монахинята отново се показва през отвора във вратата и произнесе механично:

- Момиче, влизай. Сестра Лучия те очаква в приемната.
- Благодаря – отвърна Мария-Пиа и чевръсто прекрачи високия праг на огромния дървен портал. В същия този момент усети, че някой я дръпна за лакътя и тя уплашено се обърна назад.

- Мария-Пиа – повика я Красавеца, – почакай, искам да дойда с теб, моля те.

- Ти? По дяволите, какво правиш тук? Боже мой, значи си ме проследил! – изкрещя разгневено в лицето му.

- Така е, след малко всичко ще ти обясня, но сега ми позволи да вляза с теб.

- Влизай, щом толкова искаш! – сопна се заварената му дъщеря.

Листата на дърветата в двора на сиропиталището шумоляха настойчиво. Стъпките на двамата новодошли отекваха по каменната пътечка, водеща към приемната, и ято врабци, подплашени от шума, излетяха стремително от самотно стърчащия вляво от нея нисък вечнозелен храст, в който се бяха сгушили на топло. Плясъкът на малките им криле на

свой ред уплаши Мария-Пиа и тя инстинктивно се сгуши в Красавеца. Та той ѝ беше повече от баща. Ръцете му нежно я прегърнаха. Наведе глава и с брадата си я погъделичка по челото. Тя го погледна и виновно му се усмихна.

Влязоха в помещението, в което Лучия ги чакаше, заварвайки я изправена пред един от многото прозорци. При шума от отварянето на вратата се обърна и се взря в тях с отнесен, но дружелюбен поглед. Мария-Пиа се затича и я прегърна. Миг, в който и двете си спомниха щастливите години, прекарани заедно.

Красавеца се наслади на сцената, търпеливо ги изчака и чак след това подаде ръка на монахинята с думите:

- Прости ми, че нарушавам покоя ти с внезапното си появяване, но вече не издържам. Годишите минават, Ада с всеки изминал ден все повече се отдалечава от реалността, а аз не мога да чакам до сетния си дъх, когато вече ще е късно, за да открия сина си. Трябва да му се порадвам поне малко преди да умра, но не е само моето егоистично чувство, което ме води при теб, а защото е редно Мария-Пиа най-накрая да научи истината. Докога ще я крием тази пуста истина, сестро Лучия?! Докога? – озърна се наляво-надясно и потърси с поглед стол или местенце, където да седне. Трепереше като лист. За пръв път, откакто се помнеше, се почувства отпаднал не само психически, но и физически.

Калугерката го хвана под ръка и го настани на разкривеното скърцащо кресло от миналия век, което стоеше пред бюрото ѝ. Встречена, Мария-Пиа наблюдаваше неразбиращо сцената, а в очите ѝ затрепкаха злостни пламъчета.

- Сестро Лучия, за каква тайна говорите? Знаеш ли, днес дойдох при теб точно с тази цел, за да разбере кой е баща ми, защо маркизата ме е изоставила, а после пак ме е прибрала в палата си? Няма да те питам обаче каква е връзката между вас двете и сестра Рита, защото я знам...

- Какво знаеш? – прекъсна я с хладен тон монахинята.

- Съдбата ме срещна преди доста време в църквата „Сан Дзакария” със сестра Рита, която беше дошла да се види с дон Дамяно. Сляпата случайност ме беше отвела там точно в този момент и без да искам подочух нещо от разговора им. Не се въздържах и се намесих, тогава свещеникът ни покани в канцеларията си и изплю камъчето, но по-голямата част от „пустата истина”, както я нарича Красавеца, я остави в ръцете на маркизата. Тя обаче почти никога не разговаря с мен като майка – отговори сприваво племенницата ѝ.

- Мария-Пиа, дете мое, успокой се, ела и седни близо до Красавеца – подкани я кротко с майчинска нежност Лучия. Приблужи се, погали я по косата, хвана я за ръка и я отведе до второто кресло пред писалището. Когато всички се настаниха, сестра Лучия, с пуританско изражение, зае мястото си, изпитателно погледна Мария-Пиа и Красавеца, казвайки им: - Тайната е тежка и затова през всичките тези години се опитвах да я крия колкото е възможно по-надълбоко в размирната си душа, но поведението на Ада спомагаше тя да изпъква дори в очите на незрящите. До този момент животът на цялата ни фамилия преминава през кръговете на ада заради това, че баща ни не съумя да даде прошка на нещастната си сбъркала жена, каквато е... – замълча за миг, но не за да си поеме въздух, а за да изчака буцата в гърлото ѝ да понамалее и пак продължи: - ... моята покойна майка и твоя баба, Мария-Пиа. - Сестра Лучия наведе глава, за да прикрие руменината обагрила страните ѝ. От срам или от ненавист, само тя си знаеше. Разтърка слепоочията си и продължи: - Мария-Пиа готова ли си да научиш истината?

- Да! – прозвуча като клетва положителният отговор от устата на племенницата ѝ.

Красавеца потриваше започналата си да побелява брада и унесено слушаше. Беше загубил собственото си семейство,

защото то не му харесваше и доброволно го бе загърбил, но новото, в което бе попаднал, не го превъзхождаше с нищо, дори беше още по-зле, а в покварата му се бяха удавили не една и две души... Въпреки това, след като се ожени за Ада, то стана неговото истинско семейство, онова, на което държеше. Винаги обаче настояваше пред нея, че тайните трябва един път завинаги да бъдат разбулени и истината да излезе наяве.

- Дъще – прошепна сестра Лучия, – знам колко си наранена, наясно съм със здравословните ти проблеми, с проваления ти брак, с погубената ти любов и скърбя заедно с теб за рожбата, която наскоро си загубила, но след всички перипетии и мъчения, които си преживяла, смятам че поне малко ще ти олекне, ако научиш проклетата истина...

- Може би...

В този момент вратата на приемната се отвори и една послушница свенливо се извини на Лучия за безпокойството, казвайки ѝ, че отвън на входа я търси някакъв млад мъж.

Монахинята учудено я попита кой е, но девойката не успя да ѝ даде задоволителен отговор. Тогава тя я помоли да го покани при тях.

- Извинете ме, но при мен постоянно има върволица от хора, които идват с надеждата да чуят, че най-после могат да осиновят някое от нашите *гълъбчета*.

След смъртта на старата игуменка, Лучия беше наследила поста ѝ, а оттогава дните ѝ, изпълнени с куп административни задължения, свързани както с манастира, така ѝ с прилежащото към него сиропиталище, бяха станали безкрайни. Не ѝ оставаше никакво време за почивка и често се преуморяваше пряко сили.

След не повече от две минути отново някой почука.

- Влез! – извика сестра Лучия.

Вратата плахо се откряна и пред тях в цял ръст застана Лучо.

Мария-Пиа изпищя и се свлече от стола. Красавец се засуети около нея в неведение относно реакцията ѝ, като междувременно през главата му премина мисълта, че познава отнякъде този младеж, но за беда не можеше да си спомни откъде. Само игуменката запази хладнокръвие, защото страшното все още не беше дошло, и покани Лучо да седне.

Той обаче, притеснен от разигралата се пред очите му сцена, непохватно се спусна към Красавец, за да му помогне да отнесат строполилата се на пода Мария-Пиа върху овехтелия диван, разположен в най-тъмния ъгъл на помещението.

Напръскаха я с вода и не след дълго тя дойде на себе си. Този път беше успяла да избегне гърча. Понадигна се, хващайки ръката на Красавец, и рече на другия:

- Ти си мъжът, който караше лодката с рибата под прозореца на моята кухня... Ти си онзи, заради когото сърцето ми тръпнеше, докато седях в беседката в края на градината... – Но не успя да продължи, само отпусна уморено главата си назад и притвори очи. Гръдният ѝ кош се повдигаше неритмично, а гърлото ѝ се свиваше от спазмите, предхождащи плача.

Лучо се наведе над нея и погали ръката ѝ. Сърцето му биеше до пръсване, слепоочията му пулсираха, а с другата си ръка силно стисна дървения орнамент върху облегалката на дивана, който изпращя и се отчупи.

- Сестро Лучия, какво става тук?

- По-скоро аз би трябвало да те попитам на какво дължа внезапното ти посещение? – прекъсна го ядосано.

- Днес имам свободен ден и реших да те навестя. Много ми беше домъчняло за теб, знаеш, че нямам семейство, а ти си най-близкият човек, при когото мога да прекарам няколко часа на спокойствие.

- Сядай! – отвърна му със суров тон, вперила очи в Мария-Пиа. Искаше да разбере дали е на себе си или блънува. Погледите им се срещнаха. Нямаше никакво съмнение, че бе в

пълно съзнание. – Боже мой, ама че ден, без да съм ви канила, как така всички едновременно се сетихте за мен. Доброто възпитание, което до днес претендирах, че съм ви дала, поне до шестата година на Мария-Пиа и до осемнайстата на Лучо, май напълно е изхвърчало от главите ви и затова се изтърсват, без дори да сте ме предупредили...

- Не се сърди, Лучия – успокой я Красавеца, – случайността е добър съучастник при разрешаването на заплетени истории като нашите.

- Имаш право, зетко. Деца, успокоихте ли се? Ако е така, преди да продължа, нека най-напред ви запозная. Мария-Пиа, това е Лучо, твоят природен брат, Лучо, това е Мария-Пиа, твоята по-голяма сестра. Още неизрекла докрай изречението си и Красавеца подскочи върху стола, сякаш през тялото му беше преминал ток, после обви главата си с ръце, като че ли искаше да се предпази от нещо, и застана на висок глас. Сега пък той изглеждаше като самоубиец, миг преди да скочи от последния етаж на небостъргач. Наложил се и на него да му обърнат внимание, но той започнал да буйства и неудържимо да протяга дългите си ръце към Лучо, като викаше с все сила:

- Прости ми, сине! Прости ми...

Лучо не знаеше вече на кой свят се намира. Седеше и не смееше да се помръдне. Думите на Лучия, затвърдиха изконните му подозрения, че има сестра, но повече го озадачаваше поведението на възрастния мъж, който се мяташе като тялото на заклана кокошка, което търси главата си, продължавайки да му иска прошка. Гласът му наподобяваше гласа на някого... Не, трябва да се сети, толкова му е познат този тембър... „Да, да! Разбира се, че това е маркизът, при когото се трудих няколко години като общ работник. О, небеса, сред какви хора съм попаднал?“ – не можеше да повярва Лучо.

В приемната се чуваше досадното бръмчеше на една

оцеляла от лятото муха, която кръжеше като обезумяла около полилея, след това се стрелкаше мълниеносно към голия прозорец и при сблъсъка със стъклото тежко снижаваше полета си към пода, но веднага отново излиташе с надеждата, че ще успее да премине и да се спаси. Без да си дава сметка, че навън я чакаше явна смърт заради студа, а тук, ако се мушнеш на някое закътано местенце, щеше да доживее до другата пролет. „Глупава, свободолюбива муха!“ – помисли си изнервеният Лучо и махна с досада, за да я прогони, защото нахалното насекомо кацна на носа му.

Неусетно бяха минали около десетина минути, през които разгорещените им духове бавно започваха да се успокояват.

Възцарилото се мълчание, нарушавано само от неспирното бръмчене на мухата, ги върна към действителността.

Първа проговори сестра Лучия:

- Вече няма връщане назад. Съжалявам, че Ада и Елиза не са тук, но и това ще стане...

- Елиза? – прекъсна я Лучо.

- Да, Елиза, така се казва сестрата на маркизата и на Лучия – отвърна му с неочаквано бодър глас Мария-Пиа.

- Чакайте, чакайте, това е истинска главоблъсканица – възпротиви се Лучо. – Нищо не разбирам.

- Спокойно, момчето ми, сега ще ти обясня – каза му Лучия и впери поглед в Красавеца, сякаш искаше да получи позволение от него, за да заговори.

Той я разбра и кимна с глава утвърдително.

- Деца – започна игуменката, – маркизата, както я нарича Мария-Пиа, е вашата биологична майка. Лучо, мъжът, който седи пред теб и те моли за прошка, ти е баща. Ти си плод на голямата му любов с Ада, която продължава и до днес. Стани и го прегърни. Недей да му се сърдиш, че през всичките тези години не те е потърсил, защото това не е вярно. Когато беше малък, те водех в палата, а той ти посвещаваше цялото

си, макар и малко свободно време, което Ада му оставяше. Носеше те на ръце, говореше ти на своя майчин език. Не знам дали си спомняш нещо оттогава?

- Мислех си, че съм сънувал, а то било истина – прошепна Лучо, стана и театрално прегърна възрастния човек пред себе си.

Красавеца го целуна по челото, после наведе глава и с премерен жест извади пръстена от кутрето си, като му го подаде с думите:

- Вземи, сине, от днес ти си маркиз Морозини, аз най-после ще мога да се оттегля в заслужена почивка, за да имам повече време за майка ти, която ...

- Но защо носиш фамилията на така наречената ми *майка*? – прекъсна го Лучо и споменът за дългите нокти на маркизата, впиващи се младото му мускулесто тяло, гърчещо се от похот над нейното, преобърна вътрешностите му.

- Приех я, когато се оженихме, в знак на обич и благодарност към Ада. Приеми я и ти, сине.

Младият мъж стоеше със зяпнала уста и вече съвсем нищо не разбираше. Изпитваше само отвращение. Въпреки това зададе втори въпрос:

- А твоето име? Твоята фамилия?

- Вече съм ги забравил... – недовърши Красавеца.

- Стига, момчето ми, има време да научиш всички подробности! – сгълча го монахинята.

Мария-Пиа, която се беше съвзела напълно, седеше смирено върху силно избелялата дамска на дивана.

Лучо направи няколко крачки към нея, като отдалече ѝ заговори:

- Радвам се, че имам сестра, надявам се един ден тя да ме обикне...

- Да те обикна... Та аз винаги съм те обичала... но, за съжаление, не като брат... - изправи се рязко, зави ѝ се свят и

за малко пак да се строполи, но събра сили и с твърда стъпка се добра до вратата, отвори я и излезе, без да се обърне.

Отвън времето още повече се бе смрачило, въпреки че вече не валеше, но за сметка на това пък студът се усилваше. „Утре може да завали и сняг...“ – помисли си Мария-Пиа и закричи по алеята, която водеше към спалните на сиропиталището. Капаците на прозорците им все така висяха, овехтели и небоядисвани с години. „Дали и сега сирачетата виждат слънчевите зайчета, които влизаха през процепите им по мое време?“. Заобиколи и отиде в задния двор. Погледът ѝ се спря върху ширналото се пране. Перачката не беше успяла да го събере преди да завали и то добре се беше наквасило. „Вятърът и студът обаче ще свършат работата си докрай и ще изсушат... прането, но няма да разсеят обърканата ми глава...“.

През всичките тези години, откакто се бе пръкнала на бял свят, винаги таеше в себе си желанието за някаква авантюра. Не можеше да си обясни същността ѝ, но я желаше повече от собственото си добро. Болестта ѝ винаги е била пречка, но не толкова съществена, колкото хората, които я заобикаляха и не ѝ позволяваха да развие желанието си до степен, в която да е в състояние да го осъществи. Приемаха мълчанието ѝ като черта от характера. Без дори да подозират, че благодарение на него тя бе съхранила малкото останали ѝ сили. Един ден, кой знае кога, щеше да го направи. Чувстваше се като в пашкул – на тъмно и на сигурно, ала затворничка. Потръпна, но не се запъти към топлата приемна, а продължи към края на двора, в който си беше играла с другите деца. Там някъде до мрежата, която го ограждаше, беше погребала едно врабче, което намери безжизнено няколко дни преди сестра Лучия да я отведе завинаги оттук. Опита се да си спомни къде почива птичето, което днес олицетворяваше нейния сив и безсмислен живот. Сякаш с него беше погребала и шанса си за друг по-

съдържателен, но не ѝ безметежен като настоящия. Не! Не беше права. Проигра възможността си да го има. Съдбата ѝ изпрати Енрико – при спомена за зелените му очи, нещо трепна под лъжичката ѝ – но тя се подигра с него, както преди това беше направила и със съпруга си.

Заваля отново. Надигна очи към небето за прошка, но от него не се виждаше дори късче. Облаците, които бяха толкова много и така скупчени един върху друг, ѝ заприличаха на титаните, борещи се с олимпийците. Едрите им и тежки капки започнаха да потъват в гъстата ѝ коса, побиха я отново тръпки, замириса ѝ на кръв, на истинска кръв. Не съществуваха безкръвни битки.

Хвана се за ръждясалата мрежа. Стисна я, докато от пръстите ѝ не потече собствената ѝ кръв. Чак тогава почувства колко ѝ е студено. Беше излязла, без дори да наметне шлифера си. Тялото ѝ роптаеше и както винаги я вкарваше в правия път. Отдръпна ръцете си от телената ограда, чиито квадратчета ясно и до кръв се бяха очертали върху нежните ѝ пръсти. Поднесе ги към устните си и ги облиза. Вкусът на желязо предизвика спазъм в стомаха ѝ. Беше време да се върне при другите.

Когато влезе в канцеларията, сестра Лучия току-що довършваше разказа си за живота на Ада и Красавеца и раждането на Лучо. Но с това въпросителните между тримата не се бяха изчерпали.

- Сестро Лучия – попита я Лучо, – защо според теб майка ми повече не е искала да ме вижда, след като са си били дали дума с Красавеца, че ще се върнат да ме приберат?

- Не знам, детето ми, на този въпрос може само тя да ти отговори. Така ли е, зетко? – обърна се към Красавеца.

- Така е, дори аз не успях да изтръгна смислено обяснение от нея през всичките тези години, но прекалено много я

обичам, за да я наранявам с прекомерните си въпроси. Знам само, че тя винаги е водила двойствен живот. Изчезваше със седмици и после пак се появяваше. Крачеше като сомнамбул из палата, след което идваха кризите... Има и една документална подробност, но не я приемайте като аргумент, с който искам да оневиня поведението ѝ. Игуменката каза на Ада, че може да роди в манастира само при едно условие, ако подпише, че оставя детето под нейно попечителство до навършване на пълнолетието му... Маркизата се страхуваше да започнем дело за връщане на родителските си права, защото на бял свят щеше да изскочи онази част от живота ѝ, която тя ревниво криеше. Не искаше никой да знае за вагабонтския ѝ период и връзката ѝ с най-известния сводник във Венеция, който сега седи пред вас и ви моли за прошка. Тя, клетата, и до ден днешен си мисли, че хората не се досещат, кой съм аз...

- *Татко* – изкълчи езика си Лучо, – мога ли да те наричам така?

- Разбира се, благодаря ти, сине – съгласи се с горест в гласа Красавеца.

- *Татко*, разбрах, че когато сте се намерили с *мама*, тя е била просякиня, избягала от дома си, а ти нелегално пребиваващ в страната чужденец, със занятие – сводник. Как така успяхте да заживеете в родния ѝ дом?

- Нищо мистериозно нямаше в завръщането, бих казал само една обикновена банална история на поредното *сдобряване* между баща и дъщеря.

- Разкажи ми подробностите! – подтикна го ехидно Лучо.

- Знаех си, че един ден ще дойде моментът, в който ще трябва да се изповядам пред теб.

- Не заемай страдалчески пози, моля те. На път си да ме ядосаш, *татко*! Защото, ако някой истински е страдал, това съм бил само аз и никой друг. Добре че поне до осемнайстата ми година Лучия, без да знам, че е сестра на моята майка,

ми даде добро възпитание, нежност и кураж, че мога да продължа напред, дори и винаги да съм живял с мисълта, че съм дърво без корени. А после? Самотата! Страховете за оцеляването. Мизерията! Боледуванията, без да имам някой, който да ми подаде дори чаша вода, всъщност, не, не съм прав, водата, супата и аналгина ми ги даваше Диего, моят колега и единствен приятел, сърцат човек, който до ден днешен за мен си остава повече от брат. А вие? Къде бяхте вие през цялото това време? Любов! Любовта е навсякъде, не само под чаршафите!!! – избухна в ярост Лучо.

- Виждам, че доста са се разгорещили страстите, явно истината не е само една и не е там някъде по средата – обади се язвително Мария-Пиа.

- Може и така да е – сопна й се Лучо, – какво знаеш ти? И с какво право се намесваш? Не ти ли стига, че собственият ми баща се е грижил за теб, вместо за мен, а аз израснах като сирак. Точно ти ли, дете не знаеш кой е баща ти, защото прекрасната ни *майка*, се е сношавала дори с гондолиерите и разносвачите на мляко.

- Млъкни, не ти позволявам да говориш така за майка ти! – избухна Красавец.

- А, ти, който я защитаваш и си нейн съпруг, знаеш ли кой е бащата на Мария-Пиа?

- Да.

- Да! И го казваш с такова спокойствие?! – изръмжа Лучо.

- Ще промени ли нещо вълнението ми?

- Примиренството ти ме отвращава, пък и какво да очаквам от мъж, приел фамилията на съпругата си... Защото я обича... Ха-ха-ха!

- Лучо, когато бях на твоите години и аз си мислех, че ще променя света, но се оказа, че светът промени мен. Толкова, че да докосна дъното, а след него, уви, няма нищо... Дълга на Ада връщането си към нормалния живот. Тя ме спаси от

затвора, даде ми дом, благородно име и син.

- *Син!!!* Какъв син съм ти аз, след като не си успял да надвиеш една жена, която освен всичко е биологичната му майка, за да го прибереш при себе си? Ти си само една марионетка в ръцете ѝ. Мижитурка, смешник, който дори е отгледал копелето ѝ, вместо собственото си дете!

- Лучо, престани – намеси се сестра Лучия, – грях е да наричаш така сестра ти. Да, полусестра, но все пак в жилите ви тече обща кръв, тази на вашата майка.

- И какво от това! – не спираше да упорства Лучо, а очите му трескаво проблясваха, сякаш зад очните му ябълки дяволът започваше да подклажда огъня под котела с катрана.

- Успокой се, моля те – напътстваше го кротко игуменката.

- Остави го, сега плюе змии и гущери по мой адрес, но преди години, когато работеше в дома ни, ме гледаше като хипнотизиран и точеше лиги по мен от сутрин до вечер... Двуличник като всички мъже по тази земя – не се сдържа Мария-Пиа.

- Деца, престанете! – призова ги Красавеца.

- Ако престанем, какво ще ни предложиш в замяна? Как ще продължи животът ни отгук нататък? – полюбопитства Лучо.

- Както и досега! – апострофира го Мария-Пиа.

- Не! – каза Красавеца. – Лучо се връща в палата, но вече като мой син и един от наследниците на маркиз Морозини.

- Няма да стане, *татко!* Никой не може да отнеме свободата ми.

- Но аз не искам да ти я отнемам, напротив, така ще имаш много повече свобода, ще спреш да работиш за другите и ще отидеш да учиш в университет. Няма да ти липсва нищо.

- Да, разбира се, най-вече милата ми *майчица* и тинята, която изривах от затлечения ви фонтан! Вървете на майната си и двамата! – изруга младият мъж.

- Красавецо, не избързвай, остави го сам да реши – намеси се със сериозни нотки в гласа монахинята.

- Права си, Лучия... – съгласи се набързо и отчаяно се заопитва да стане от стола, на който седеше повече от час и вече усещаше от мравучкането по пръстите, че краката му започват да изтръпват.

- Чакай, къде тръгна? – надвеси се над него Мария-Пиа. Никъде няма да ходиш, докато не кажеш кой е баща ми?! – настоя пламенно, а горещият ѝ дъх опари лицето му.

- Ако ти кажа кой е, не знам дали след това няма да съжаляваш, че си го узнала.

- Казвай, нищо вече не може да ме учуди в това проклето *смейство*.

Красавеца погледна Лучия, но тя му направи знак, че сам трябва да реши как да постъпи.

Настана неловко мълчание. Дъждът се усили отново и едрите му капки шибаха по стъклата на прозорците като оловни топчета. В този момент Мария-Пиа си помисли, че титаните няма да удържат и ще загубят битката. Това беше знак, че най-после е дошло времето за промяна и новото начало чука на вратата.

- Хррррр – прокашля се Красавеца и без да му мисли много изплю камъчето.

Доведената му дъщеря зяпна от учудване, а после лицето ѝ засия от радост. Тайно се надяваше да чуе точно това име. Приблужи се изпълнена с трепет и го попита:

- Благодаря ти, татко! Защо през всичките тези години си го крил от мен?

- Почакай, Мария-Пиа, не бързай със заключенията. Аз не съм ти баща. Не съм единственият мъж с това фамилно име. Радостта изписана върху лицето ѝ внезапно се видоизмени в грозна и уродлива гримаса. Подскочи като ужилена, обърна се към Лучия за помощ, но тя стоеше безмълвна, а угасналите

й очи безизразно я наблюдаваха.

- Не! Не може да бъде! Маркизата е била любовница на дядо ми?!

- Не! Не си го и помисляй, не хвърляй веднага вината върху нея, моля те! – опита се да я спре Красавеца.

- След като съм негова дъщеря, значи майка ми е мърсувала със собствения си баща, как иначе да го тълкувам?

В този момент хладнокръвието на сестра Лучия се изчерпа и тя живо се намеси. За да е по-убедителна, дори се наведе към Мария-Пиа, а пребрадката ѝ леко се наклони встрани. По челото ѝ избиха капчици пот и монашеското ѝ було бавно започна да се навлажнява.

- Дъще, майка ти е мъченица още от рождението си. Нашият баща беше себичен, перверзен, луд човек. За всички нещастия, случили се в семейството ни, можем да виним само него. Той претендираше, че е добър християнин, но не само, че не прости греха на съпругата си, а обрече на мъчения и дъщерите си. Дано да гори в пъкъл!!! – Клетвата се прокрадна между зъбите ѝ и тя я изрече още преди мозъкът ѝ да е дал разрешение за това.

- Какво е станало, разкажи ни? – извикаха в един глас и тримата.

За пръв път този ден Лучия ги видя единни и забравили за дразгите помежду си. Тя се изправи и отиде към прозореца. Стъпките ѝ бяха толкова плавни, че сякаш не докосваше пода. В някакъв свещен унес наблюдаваше дъжда, а устните ѝ бавно, почти незабележимо се движеха. Никой не знаеше дали шептяха молитви или проклетия, но изведнъж лицето ѝ се проясни, бръчките около очите ѝ се изгладиха и тя се обърна към тях с думите:

- Историята е дълга. Ще ми отнеме повече от час, за да ви я разкажа в детайли...

Двамата мъже и Мария-Пиа не посмяха да я прекъснат, за

да ѝ потвърдят, че са съгласни да я изслушат, тъй като се бояха да не я изтръгнат от унеса и тя да се откаже от решението си да им я разкаже. Бяха вперили очите си в нея като в ангел, който току-що е долетял от небесните селения, носейки им *благата* вест.

Отвън под дъжда се чуваха младите гласове на двете послушници. Перачката ги беше довела със себе си, за да ѝ помогнат да събере подгизналото пране, което не само нямаше да изсъхне след сутрешното си накисване, но ставаше все по-мокро и рискуваше просторът да се скъса под тежестта му. Надеждата за студа и вятъра, които щяха да го изсушат, се беше изпарила, като тази на сестра Лучия, че доброто винаги побеждава.

11.

След срещата им с Лучия животът в палата продължи по обичайния начин. Ада дори не разбра за неделното им пътуване. Нямаше и кой да ѝ каже. Всички я щадяха, преценявайки психическото ѝ състояние. Напоследък все по-често я виждаха да броди като призрак из къщата, из градината, застоявайки се дълго върху брега на минаващия покрай нея канал. Беше занемарена, смачкана, лунатична. Изглеждаше така сякаш спи с дрехите си и никога не се преоблича. Сприхавостта ѝ беше станала пословична и дори собственият ѝ съпруг не дръзваше да я заговори. Красавецът знаеше, че когато тя реши, тогава ще му сподели какво измъчва душата ѝ.

Той също беше потиснат, печеше се на бавен огън как да ѝ съобщи, че случайно е срещнал сина им в манастира при сестра Лучия и много държи той да се върне при тях, за да заживеят, най-накрая, като истинско семейство.

Мария-Пиа прие относително спокойно умело прикриваната през всичките тези години тайна, но успя за ден-два да се съвземе и пак се зае с делата в галерията. Майка ѝ я беше назначила за управител, след като напусна двамата Енриковци и реши да се върне в палата.

Служителите в изложбената зала си отдъхнаха, когато разбраха, че началникът им се е сменил и няма вече да си леят куршум от страх след всяко неочаквано появяване на маркизата. Само един от тях се сви в ъгъла и дълго седя на пода с длани притиснати към слепоочията. Болката му не преминаваше, защото той продължаваше да обича Мария-Пиа, но поне когато не я виждаше, силата ѝ намаляваше. С появата ѝ всички спомени щяха отново да забушуват в душата му и не беше сигурен дали ще издържи на напрежението или отново ще се пропие и занемари. Живот...

Седмица след посещението им сестра Лучия седеше в кабинета си и разсеяно прелистваше някакви книжа, но мислите ѝ бяха заети със случилото се. Не можеше да се примири. Горест, примесена с желание за мъст, зрееше в главата ѝ. Напоследък все по-често мислеше и за Елиза. Доктор Дандоло ѝ се беше обадил, за да ѝ каже, че страда от остра форма на дископатия, която може изведнъж да се влоши и да я прикове завинаги на легло. Операцията не даваше надежди, напротив, ако се окажеше неуспешна, със сигурност Елиза щеше да остане в инвалидна количка за цял живот. „Кой ще се погрижи за бедната ми сестра? – питаше се Лучия. – Дали децата на сестра ми ще я приберат при себе си? Ние с Ада, така или иначе, сме обречени... дано поне тя има късмет...”

Стресна се от лекото почукване по прозореца. Погледна и видя, че едно твърде рошаво врабче се опитваше да клъвне засъхналата върху стъклото капка боя, мислейки я за насекомо. Упоритостта му я развесели за миг, но след

примиренческата мисъл, която прекоси съзнанието ѝ, че животът все пак продължава, а миналото е само един свършен факт, впоследствие я подразни. Монашеските ѝ одежди не можеха да я ограничат да разсъждава като свободен човек.

Остави документите и стана от бюрото. Отиде до високия шкаф, в който, най-отзад зад трудовете на Тома Аквински, криеше малка бутилка с ликьор от сладко коренче. Без да търси чаша, отпи две големи глътки. Течността опари гърлото и стопли хранопровода ѝ. След това прибра чевръсто шишенцето и сконфузена се обърна назад, за да се убеди, че никой не я е видял.

С натежали от тревогата крака отиде и седна на бароковия диван, единствената скъпа мебел в канцеларията ѝ, останала от предишната игуменка, която пък я бе получила като подарък от някакъв благородник, дошъл чак от Саленто¹¹, за да си осинови дете от тяхното сиропиталище.

Свали монашеското си було и развърза пребрадката под него. Косите ѝ немирно се разпиляха по раменете. Бяха започнали да се прошарват, но както в младостта ѝ все така си оставаха остри и здрави на пипане. Погали ги. Още от дете харесваше косата си. Пазеше я и се грижеше добре за нея. Ужасът дойде, когато баща ѝ я уведоми, че е решил да я изпрати в манастир, за да приеме монашеското пострижение. Тя толкова се изплаши от думата *пострижение*, че му се възпротиви: „Никога няма да се подстрижа!“ Не можеше да забрави онзи момент, в който той, въпреки суровия си нрав, избухна в смях, отвърщайки ѝ: „Ти не се уплаши за живота, който те очаква в манастира, а че ще загубиш косата си. Ама че глупачка съм отгледал!“ – продължи да се смее гръмогласно, без да спира да ѝ се подиграва.

По време на послушничеството, въпреки безбройните

¹¹ Историческо-географска област, която обхваща точно „тока на италианския ботуш“. Бел. на авт.

пъти, в които бе обмисляла бягството си от манастира, тъй като денят за пострижението ѝ наближаваше, не се осмели да осъществи плановете си, защото осъзна, че повече се боеше от живота на улицата, студа, глада и най-вече от лошите хора, от които не знаеше какво може да очаква.

В заветния ден сърцето ѝ дори не трепна. Беше се примирила и се предаде.

Годините минаха бързо и косата ѝ отново порасна, дори по-дълга от предишната, но нанесената ѝ психическа травма остана за цял живот. Лучия се отличаваше от другите монахини не само с мълчаливия си и затворен характер, но с доброто си сърце и огромната си любов към сирачетата, които отглеждаха. В тях виждаше себе си. Опитваше се да им дари ласките, които никога не бе получавала. Обгрижваше ги като свои деца, онези, които баща ѝ отне, обричайки я на безбрачие.

Стресна се от звъна на телефона върху бюрото. Апаратът сърдито подскачаше върху левия му горен ъгъл и аха-а-а да падне на пода, когато тя се пресегна и вдигна слушалката.

- Ало.

- Търся игуменката на манастира – прозвуча настоятелно гласът от другата страна на линията.

- Аз съм – отговори делово Лучия.

- Казвам се сестра Нерейде и съм от манастира „На старите моми” – представи се жената.

- Какво обичате?

- Обаждам се във връзка със сестра ви...

- Какво се е случило? – прекъсна я невъздържано, заради внезапно обзелата я тревога.

- Преди малко линейката я откара в болницата. Намерихме я навреме. Взела е всичките си болкоуспокояващи наведнъж, но лекарите потвърдиха, че е във от опасност.

- О, небеса! – изстена Лучия. – Веднага тръгвам!

- Не се притеснявайте, лошото отмина – успокой я другата игуменка и прекъсна връзката.

Лучия се заразхожда нервно из кабинета си. Сега само това ѝ липсваше. Ясно е, че Елиза е постъпила неразумно, но защо?!

Нямаше време да се помайва. Излезе забързано от канцеларията. На двора срещна сестра Маргарита и ѝ каза да предаде на заместничката ѝ, че се налага да отсъства, но не знае за колко време, затова трябва да поеме задълженията ѝ.

Докато разговаряха, силен вятър се изви и почти я разбули, подпъхвайки се под пребрадката ѝ, като издърпа един немирен кичур от посребрените ѝ коси, който изскочи навън и започна да я гъделичка по шията. Тя го прибра с настървение и стегна още по-силно монашеското си було. Потръпна от студа, сещайки се, че бе краят на ноември, а тя тръгваше, без да си е взела връхна дреха. Върна се. В гардероба вонеше непоносимо на нафталин и палтото ѝ също се бе вмирисало. Дръпна го с неприязън от закачалката и от нея плавно се свлече един пъстър шал. Беше го забравила, но ето, той сам изскочи пред очите ѝ. Усети слабост в стомаха. Наведе се да го вземе и нежно го доближи до лицето си. Вдиша аромата му. Все още продължаваше да мирише на майка ѝ или само си въобразяваше. Беше единственият материален спомен, останал ѝ от нея. Понечи да го върне на мястото му, но внезапно спря, замисли се и го сложи в джоба на расото си.

Излезе с натежало сърце от канцеларията, като здраво стискаше меката тъкан между пръстите на лявата си ръка. Надяваше се шалчето да донесе късмет на сестра ѝ и тя да оздравее по-бързо.

Изкара от гаража фиатчето и потегли, както го беше правила безброй пъти, щеше да го направи и днес, и утре, и така докато я имаше. Беше отдала живота си на другите, в началото не по свое желание, но сега знаеше, че това е

единствената ѝ цел, заради която си заслужаваше да живее. Преди дни написа отговор на писмото на Лучо, в което той настойчиво я молеше да се откаже от обета си и да се върне към светския живот, за да заживеят като майка и син под един покрив, но тя категорично му отказа. Направи го, за да го освободи от синовния му дълг, който той изпитваше към нея, но и за да го подтикне да се върне в дома на истинските си родители. Надяваше се с това свое решение да му повлияе. Той заслужаваше по-добър живот от този на разносвач на риба. Още от първите си години в училище се отличаваше с будна мисъл и стремеж за кратко време да научава много. Винаги беше мечтала племенникът ѝ да отиде да учи в университет.

Второстепенният път, по който се движеше, беше асфалтиран, но заради дупките по него изглеждаше като огромно, окаляно и сплескано парче швейцарско сирене ементал. Някои от тях бяха толкова дълбоки, че в образувалите се локви се въдеха жаби, които обаче заради късната есен днес не подскачаха пред колата ѝ, а бяха заспали сладко зимния си сън. Напролет пак щяха да се раздвижат по шосето и да продължат да отвличат вниманието на шофьорите.

Погледна през страничното стъкло и забеляза, че из дворовете на селските къщи не се виждаше жива душа. Всички се бяха изпокрили на топло. Зимата приближаваше. Животни, растения и човеци търсеха начини за оцеляване. Само сестра ѝ беше решила, че моментът е подходящ, за да сложи край на живота си.

Лучия стисна здраво волана и мускулите на лицето ѝ нервно започнаха да потрепват, изскърца със зъби и изруга по мъжки слабохарактерната си сестра. Напористият вятър яростно фучеше и докарваше дебели тумбести облаци от север, които бавно напредваха, а когато най-пъргавите от тях достигнаха хълма, острите ръбове на върхарите му започнаха

да разпарят надиплените им коремни и от тях се заизлива леден пороен дъжд, който покри като матов найлон предното стъкло на фиатчето и ограничи видимостта до минимум.

ЧАСТ ТРЕТА

1.

Палермо – в навечерието на Коледа, 1976 година

Приглушеното осветление в просторната спалня я правеше да изглежда неголяма и претрупана с мебели, чиито мъртви сенки създаваха този ефект на стесняване. Тежките брокатени завеси не покриваха изцяло двукрилните прозорци и през тях се прокрадваше вечерната тъма, плътна и дебела като наметка.

В легло с масивни крака, струговани под формата на лъвски лапи, лежеше мъж над осемдесетте, с наклонена на една страна глава, незрящ поглед и полуотворена като за молитва уста. Косите му бяха снежнобели, гъсти и въпреки напреднала си възраст не бе загубил нито косъм от тях за сметка на цвета им.

В едната си ръка стискаше медальон от злато, а в другата – пожълтяла от времето снимка.

До леглото му млада жена с изящен профил и разпилени по гърба коси четеше книга, седнала на ниско кресло. Беше облечена спортно. Под панталона ѝ се очертаваха дългите ѝ, стройни крака, обути в ниски обувки с връзки. Държеше в ръцете си красиво подвързан и надписан със златни букви том. Вече трудно се виждаха книги, за които някой така добре

да се е погрижил, за да се съхранят колкото е възможно по-дълго през годините. Погледът ѝ се движеше по редовете, но при всяко по-тежко вдишване или издишване на възрастния мъж, тя отклоняваше взора си от текста и се навеждаше да го погледне и оправи завивката му.

В средата на нощта старецът отвори очи и прошепна:

- Дъще...

- Да, дядо, тук съм.

- Моля те, донеси ми албума със скиците – изхриптя старческият му глас.

- Разбира се, дядо, само момент, трябва да го потърся в библиотеката. Ей сега идвам – отговори внучката и пъргаво излезе от спалнята. Лицето ѝ беше ведро, а в гласа ѝ не се долавяше никаква нотка на яд, че посред нощ я караше да се рови из лавиците на огромната библиотека, помещаваща се в салона на втория етаж от къщата им.

От няколко дни съзнанието на болния човек се беше прояснило. Разпозна дъщерята на покойния си син, поиска да види скиците си, опита се да ги разлисти и дори в пресъхналите му от месеци очи се оформиха две огромни сълзи, когато погледът му се спря на една от тях и дълго се опитваше да я фокусира. После повдигна първо едната, а след нея и другата си ръка, за се убеди със собствените си твърде отслабнали очи, че снимката и медальонът все още са в тях.

Сърцето му горестно трепна, когато за кой ли път различи върху черно-бялата фотография образа на млада жена с вдигната на кок коса, прилепнала по тялото ѝ рокля с висока яка, която покриваше изящната ѝ лебедова шия, приседнала срамежливо на крайчеца на бароков диван, държейки в скута си момиченце. Полът му се разпознаваше само по дрешките, с които беше нагиздено, тъй като главата му бе покрита с някаква странна шапка с воал отпред и лицето му не се

виждаше. Доближи пожълтялата и деформирана снимка до устните си и я целуна. С мъка повдигна и другата си ръка, в която стискаше медальона, за да я положи върху гърдите си на мястото, на което все още туптеше изтощеното му от старост сърце. Дишаше тежко и на пресекулки. Знаеше, че дните му са преброени. Не биваше да си мълчи повече. Трябваше да разкаже на внучката си историята на тези два предмета, които в последните няколко денонощия не изпускаше от ръцете си, въпреки че тя не го беше питала за тях.

Наближаваше Коледа, но времето в Палермо беше меко и по-скоро приличаше на пролетно. От морето подухваше лек ветрец и разклащаше клоните на вечнозелените дървета в двора на къщата им в стил късен сецесион. Джулия излезе да се разходи из градината. Усещаше тялото си като чуждо. Седмици наред не си доспиваше. Дори когато медицинската сестра идваше да я смени, не успяваше да спи повече от четири часа на нощ. Толкова се страхуваше да не загуби дядо си. Беше единственият ѝ близък човек, почти откакто се бе родила.

Доближи се до оградата и се загледа в обяната от светлината на многобройните светещи гирлянди и илюминации улица. Във въздуха се носеше аромат на свещи, бор и прясно изпечени твърди курабии от захар, мед и брашно. Чуваха се гласовете на занаятчиите, превърнали се в дните преди празниците и в амбулантни търговци, дошли от съседните селца и градчета, за да изтъргуват ръчно изработените от тях и семействата им коледни украшения и играчки, с цел да припечелят някоя лира. В отсрещния дюкян, в който продаваха както свежи, така и сушени плодове, се забелязваше оживление, влизаха и излизаха многобройни клиенти, предимно жени. Ярките кори на цитрусовите плодове, наредени отпред пред витрината, придаваха оранжево-златист оттенък и на останалите. Купувачите излизаха доволни и

усмихнати, напълнили чантите си с най-добрата стока, която можеше да се намери в града, и спокойни, че са напазарували всичко необходимо. Благодаряха на любезния продавач, който винаги, до последния момент преди да си тръгнат, ги подсещаше дали не са забравили нещо. Дори и сега Джулия видя как той върна от вратата поредната разсеяна клиентка, казвайки ѝ:

- Синьора Бадаламенти, взехте ли си сушени смокини за коледния сладкиш, хм, да не забравя да ви кажа, че тази година предлагаме и пъстри желирани бонбонки, с които може да го обсипете.

- Благодаря ти, Кармело – отговори му сърдечно жената и въпреки пълната чанта, която тежеше в ръката ѝ като топуз, чевръсто се въртна и пак влезе в магазина.

„Хората се подготвят за празника. А ние? Какво ли ще стане с дядо ми, дали ще прескочи трапа?“ – запита се наум Джулия и сърцето ѝ се сви от неизвестността, която от месеци си беше направила бивак в къщата им и се разпореждаше с времето ѝ и най-вече с чувствата ѝ.

Внезапно зад гърба си чу стъпки, обърна се и видя, че медицинската сестра идва към нея.

- Джулия, дядо ви иска да се качите при него.

- Веднага.

Почти се затича към стаята му и още от прага го попита:

- Всичко наред ли е, дядо?

- Да, да, дъще, седни, имам да ти казвам някои неща преди да умра – отговори ѝ старецът, но дрезгавият му глас този път прозвуча по-оптимистично.

- Дядо, не ми говори така, нали знаеш, че не бива да се вълнуваш – опита се да го спре внучката му, но той вече бе започнал.

- Джулия, както виждаш в ръцете си държа два предмета, една овехтяла фотография и този златен медальон. Отвори го,

моля те.

- Добре, дядо – отвори внимателно висулката и от нея я погледнаха двете огромни очи на млада жена с изпито, но красиво лице. После премести погледа си към тези на другата жена от снимката, но установи, че те бяха едни и същи. – Коя е тази синьора, дядо? – попита го без да прикрива любопитството си.

- Точно затова те повиках, Джулия, дойде време да ти кажа – прошепна и я погали по ръката. – Преди много, много години, когато все още бях млад архитект, татко реши да ме изпрати на североизток, за да поработя в студиото на един негов приятел и състудент от университета. Прадядо ти, дъще, също като мен беше завършил архитектура, но във Венеция. Върнал се обаче в Палермо, защото като единствен син не можел да наруши традицията и да остави старите си родители сами.

За мен цялата тази авантюра се оказа голямо изпитание. Опитвах се да го разубедя, казвайки му, че не познавам града, нравите, хората, но най-вече приятеля му, при когото щях да работя. Той обаче остана непреклонен и след седмица потеглих на дълъг път. В оная епоха пътуването беше цяла одисея, докато стигнеш в Града на дожите... – закашля се и челото му се ороси със студена пот.

Джулия се наведе и попи капчиците с мека памучна кърпа с инициалите на стареца. Попита го дали иска вода, но той отказа, поклащайки глава, и продължи:

- Приятелят на баща ми, отличен архитект с голяма клиентела, първоначално се оказа и добър човек. Предложи ми подслон в огромната си къща, намираща се на три преки от театър „Малибран“. Започнах работа на следващия ден. В студиото му имаше още петима архитекти, секретар и четирима чертожници. Посрещнаха ме като един от тях. Помогнаха ми да навляза по-бързо в ритъм. Почувствах се

почти веднага в свои води. Представяш ли си, дъще, още след първата година проговорих на техния венециански диалект и на клиентите изобщо и през ум не им минаваше, че може да съм от Сицилия.

Един ден приятелят на баща ми ме повика в кабинета си, за да ми каже, че негов постоянен клиент е направил странна поръчка, която е решил да възложи на мен, заради изключителното ми търпение да обръщам внимание на детайлите и уменията ми да ги изпипвам до съвършенство. Благодарих му за оценката, но от казаното не ми стана ясно какво точно ще трябва да проектирам. Оставих го да продължи, без да го прекъсвам с ненужни въпроси. Оказа се, че един от известните благородници в града е поръчал фонтан, който да бъде разположен в началото на централната алея в градината му. Ех, каква ти градина, цял парк си беше...

Стана ми някак си неприятно. Проектирането на шадраван ми се струваше нелепо начинание, след като вече зад гърба си имах цяло огромно административно здание и няколко по-малки къщи в Палермо, а и във Венеция също проектирах жилища. Трябваше да се съглася, иначе щях да обидя началника си, пък и го приех като предизвикателство, след като великият Бернини¹² е бил толкова увлечен по правенето на фонтани, кой съм аз, нищожният архитект, че да не опитам.

Благодарих за новото задание и тихо напуснах кабинета му. Секретарят ми даде адреса и на следващия ден се налагаше да съм там, за да огледам и измеря мястото, на което щях да разположа фонтана.

Никога няма да забравя този четвъртък, дъще – очите на стареца заплаваха в обилна влага, от която се оформиха две едри сълзи.

¹² Джан Лоренцо Бернини (1598 – 1680) – италиански скулптор, архитект и художник. Фонтанът на четирите реки на площад „Навона“, както и фонтанът „Лодчицата“ на площад „Испания“ в Рим са само малка част от неговото грандиозно творчество. Бел. на авт.

- Дядо, не се напругай, моля те – притесни се Джулия, но не спираше да си задава наум въпроса какво ли толкова важно има да ѝ съобщава. Дългият му преамбюл не ѝ помагаше, за да прозре същината на разказа му.

- Всичко е наред – отвърна дядо ѝ и продължи, – палатът, в който попаднах, се оказа собственост на някакъв маркиз, в чиито вени течеше същата кръв като тази на един от дожите на Венеция. Въпросният господин имаше студено и неприятно излъчване, а надменността му граничеше с арогантност. Покани ме в кабинета си и без заобикалки ми каза какво иска и как го иска. Представи си, дете мое, той претендираше аз да бъда само изпълнител на неговата идея. Това страшно ме засегна. За тази цел спокойно можеше да наеме всеки един добър строител.

Изтърпях го и напуснах с отвращение дома му. На излизане от къщата, точно на вратата, пътят ми се пресече с този на млада жена, носеща на ръце малко пухкаво момиченце, което закачливо се усмихна, но не разбрах дали на мен или на гувернантката, която буташе празната детска количка. За миг погледите ни се срещнаха. Дамата имаше изразителни тъмнокафяви очи, които клоняха почти към черно, подчертани от дълги извити мигли без никакъв грим по тях. Кадифените ѝ клепащи, под които прозираха нежни синкави жилчици, се опитваха да прикрият внезапната смяна на привидно летаргичния ѝ поглед с онзи другия, пламенния, с ониковите проблясъци в него, които тя умело прикриваше. Толкова естествена беше красотата ѝ, че аз онемях и за миг, вместо кавалерски да ѝ направя път да мине, се изпречих като пън пред нея точно на входа. Не можех да помръдна. Беше любов от пръв поглед.

- Дядо – прекъсна го Джулия, – тази история е завладяваща!

- Да, наистина се оказа завладяваща, но по-добре никога да не се беше случвала – прошепна унесено старецът и затвори

очи, сякаш искаше да накара и споменът му да заспи заедно с него.

- Можеш ли да продължиш, страшно ме заинтригува? – подкани го оживено внучката.

- Разбира се... Не я видях повече до деня, в който трябваше да се монтира скулптурата. Налагаше се да стоя там, за да напътствам работниците. В ранния следобед я зърнах отново, задаваше се от една странична алея. Беше сама, а в ръцете си този път държеше книга. Идваше към мен. Усетих странна възбуда, но се сковах като кадет пред генерал и само срамежливо отвърнах на поздрава ѝ.

Проследих я с поглед как влезе в дома си. В съзнанието ми остана споменът за бялата ефирна одежда, стояща перфектно върху стройното ѝ тяло, и високата дантелена яка, която неизменно покриваше шията ѝ. Сърцето ми така се разлудува, че си помислих дали няма да получи инфаркт и да умра. В миналото си бях имал краткотрайни връзки с по-зрели от мен жени, но всички бяха завършили твърде зле заради суката в отношенията ни.

През нощта не спях. Мислих дълго върху случващото се и бях убеден, че не искам да го заобиколя. Стремях се право към целта. Бях се влюбил в тази жена, която виждах за втори път, въпреки предположението ми, че е съпругата на маркиза. Не бях на себе си.

В деня на откриването на фонтана бяха поканили много гости, в това число и мен. Сред оживлението ми се стори, че никой не забеляза как се доближих до нея и я поздравих. Задържах ръката ѝ в своята по-дълго от обичайното, но тя не я издърпа, само наведе очи и ми каза, че харесва сътвореното от мен. Пуснах я и попитах дали може да се видим някой ден на спокойствие. Бях директен, без обаче да я атакувам. От тембъра на гласа ми се разбираше, че съм развълнуван. Не реагира на поканата ми по тривиалния за всяка омъжена жена

начин, не започна да се превзема и да тика брачната си халка под носа ми. Благодарни ми и каза, че не разполага с времето си, но ако намери някаква пролука, би излязла с мен. Останах повече от изумен. Имах чувството, че се намирам в лабиринт, от който знам как да изляза, но не искам. Докато вдигна очи и тя вече се беше отдалечила на няколко крачки, поемайки дъщеря си от ръцете на бавачката. Огледах се наоколо и видях, че маркизът стоеше наблизко и ме наблюдаваше. Помолих се да не съм й създал главоболия с необмислената си постъпка.

Повече не се видяхме.

След около седем-осем месеца се обадиха от палата, че е възникнал някакъв проблем с водопроводната инсталация на фонтана. Молеха за съдействие. Наложих се пак да се върна там, заедно с двама водопроводчици и един строител. Предчувствах, че не трябва да го правя, но нямаш избор. Пред фонтана ни чакаше икономът, за да ни обясни за повредата. В този момент отново я зърнах. Пак се връщаше отнякъде. Мина съвсем близо до мен. Телата ни почти се докоснаха. Тя ме погледна и в очите ѝ гореше огън. Как съм работил този ден, само аз си знам. Искаше ми се да мога да напусна отвратителната си телесна обвивка и духът ми да отлети при нея. Късно следобед забелязах, че няколко пъти надникна през прозореца на будоара си, който гледаше към главната алея, за да види дали все още сме при фонтана.

Вечерта, преди да си тръгнем, дойде един прислужник и ми каза, че маркизът отсъства, затова сметката ще бъде уредена след три дни, едва след като се върне. Почувствах се щастлив, точно обратното на това, което трябваше да бъда, след като не ми бяха платили за ремонта. Радостта ми се състоеше в нетърсената информация, която без да искам получих. Горещата ми сицилианска кръв закипя и бях наясно, че вечерта ще намеря начин да се промъкна при нея. Все пак набитото ми око на архитект вече беше проучило как най-

лесно мога да се добера до стаята ѝ в огромната богаташка къща. Не мислех за последствията. Любовта не е сестра на разума, а израз на най-тъмната страна на подсъзнанието ни.

Всичко се получи някак си бързо и неусетно. Изчаках да стане тъмно като в рог. Покатерих се като Ромео по една вековна лоза и почуках лекичко по прозореца на стаята ѝ. Надявах се да ме чуе. Не мина и минута, когато я видях как дръпна завесата, отвори едното крило и надникна. Понеже се страхувах да не я изплаша, останах да се държа с едната ръка за стъблото на растението, молейки се то геройски да издържи тежестта ми, а с другата покрих устата ѝ, ако извика, да приглуша поне малко писъка, който със сигурност щеше да разбуди прислугата. Тя обаче не се изплаши. Сякаш ме беше чакала. Прескочих и влязох при нея. Другото е между нас... – Замлъкна и гласът му пресекна в гърлото, но мигновено пак се съвзе и продължи: - Започнахме да се виждаме всеки път, когато навъсеният ѝ, деветнайсет години по-възрастен от нея съпруг напускате града по работа. Разхождахме се по острието на бръснача.

Забравих за всичко останало около себе си. Изпълнявах небрежно служебните си задължения, което предизвика гневната реакция на татковия приятел. Той му се обади и след по-малко от месец ме уведоми, че отношенията ни са приключили. Благодарни ми за добре изпълнените задачи и ми каза, че е доволен за всичко, на което ме е научил. Завърши с думите, че е дошъл моментът да си отворя собствено студио, защото според него вече съм готов да поемам отговорности. Вътрешно се изсмях на лицемерието му. Тръгнах си от дома и офиса му, без да знам какво ще правя занапред. Толкова бях заслепен от чувствата си, че не можех да мисля за нищо друго. Тази моя грешка предреши края на връзката ни, на нейния живот и обрече на вечни мъки съществуването на дъщеря ни.

- Ти нямаш дъщеря, дядо – прекъсна го озадачено Джулия.
- Имам! – произнесе отчетливо дядо й.
- Татко е бил единственото ти дете, винаги така си ми казал... – настоя с разочарование в гласа внучката.
- Излъгал съм те, дъще, просто не исках да го призная пред теб, моля те да ми простиш този грях – задави се от срам старецът.
- Дядо, добре ли си?
- Да – проговори с мъка и продължи, – Джулия, позволи ми да стигна до края...
- Разбира се...
- Същата нощ, когато напуснах ателието на венецианския архитект, отидох отново при нея. Казах й истината. Тя дори не заплака, помълча, прегърна ме и цяла нощ се любихме, без да мислим за бавно настъпващата зора, която предвещаваше края на връзката ни.

Останах още три месеца във Венеция, но нито можех да си намеря работа, нито имах достатъчно средства, за да си отворя собствено студио. Опитах се да убедя пралядо ти да ми даде пари назаем, но той беше непреклонен, повлиян от яда си, че съм го компроментирал пред приятеля му. Постави ми условие или да се върна в Палермо, или да остана във Венеция и да се издържам сам. Още в края на третия месец малкият капитал, който бях спестил, свърши и се наложи да отида да нося багажа на пътниците, които слизаха или се качваха във влаковете на железопътната гара „Санта Лучия”, в замяна на някоя дребна монета, подхвърлена ми като на куче. Бях наясно, че до мизерното си положение не се докарах сам, а с *благородната помощ на приятеля* на баща ми. Оказа се злопаменен човек и само с три-четири изказвания пред колегите си от гилдията беше успял да пресече всичките ми възможности да си намеря работа като архитект. Преместих се да живея на един таван, в който имаше само легло и стол, а

когато валеше, водата капеше през пробитите керемиди право върху главата ми. През дупките виждах крачетата на гълъбите, които кацаха по покрива, а стаята ми вонеше непоносимо от екскрементите им, нацвъкани навсякъде. Бях гладен, премръзнал и отчаян. За беля, през този последен месец от престоя ми във Венеция, маркизът нито веднъж не напусна дома си. Не можах да я видя. Не успях да целуна лицето ѝ, което толкова обичах. Не ѝ поисках прошка. Размекнах се и се предадох. Предадох и нея, и любовта ни, без да знам, че в този момент предавах на произвола на съдбата и нероденото ни дете, което вече е носела под сърцето си.

Старецът внезапно млъкна, затвори очи и се унесе в дрямка.

Джулия се наведе и нежно го целуна по трескавото чело. Погледна го с мъка и излезе от стаята. Медицинската сестра чакаше отвън, за да продължи смяната си.

По улицата пред дома им минаваха деца, които пееха със звънливите си гласчета коледни песни, възхваляващи раждането на Спасителя...

2.

Кармело Ло Буоно не дочака коледната нощ. Спомина се в съня си и дори Джулия, която неотлъчно бдеше над него, не бе усетила кога е спрял да диша.

Положиха го в семейната гробница, отдясно на съпругата му и до общия саркофаг, в който почиваха загиналите при нелеп инцидент в морето родители на Джулия. Миг преди да го вкарат в погребалната ниша от небето се заизсипваха едри капки дъжд, които забарабаниха ритмично по капака на ковчега, сякаш се опитваха да събудят Кармело от вечния му сън и да го върнат на съкрушената му от скръб внучка, оставаща напълно сама. Прогизнала от влагата и сълзите, тя

стискаше до болка медальона и снимката, които той я закле да съхранява след смъртта му. Болестта му беше твърде напреднала, но старият човек таеше надежда, че ще му остави поне още един ден живот, за да ѝ разкрие изцяло фактите около тайната си любовна връзка с омъжената венецианка. Онази с косата обаче беше на друго мнение и го отнесе, без дори да успее да съобщи на Джулия името на своята любима.

Дните в празната къща се нижеха тягостно. Джулия освободи медицинската сестра и старата готвачка, защото нямаше нужда вече нито от едната, нито от другата. Нощем до късно се ровеше в библиотеката на дядо си, за да намери някакво писмо или документ, които да ѝ помогнат да научи името на архитекта, при когото е работил във Венеция. Не се натъкваше на нищо. Изнервяше се. Бродеше разчорлена и разгърдена от единия до другия край на отрупаното отгоре до долу с лавици, рискуващи да се съборят под тежкия си книжен товар, огромно помещение и не проумяваше как да излезе от ситуацията, в която я остави старецът. Наясно беше, че животът ѝ може да продължи и така, без да издирва никого, но самотата лакомо я поглъщаше и само идеята, че все пак има някакъв шанс, дори и минимален, да открие тези хора, в чиито вени течеше същата като нейната кръв, ѝ даваше кураж да продължава.

След около три месеца, през които прерови всички томове, папки, архиви и дори джобове на дядовите ѝ дрехи, но не намери никаква следа, по която да тръгне, реши да замине за Венеция. Преди това обаче изпита силно и непреодолимо желание да се отбие в Месина. Там живееше единствената останала жива сестра на Кармело Ло Буоно, която беше най-малката от останалите девет. Едва шестнайсетгодишна се омъжила за един тамошен лекар и вече повече от половин век обитаваше наследствената пепелнорозова къща в стил арт

нуво, която се намираше в центъра на града. През дългия им съпружески живот не си бяха родили деца. Когато съпругът ѝ почина, единствените ѝ останали роднини бяха Джулия и дядо ѝ. Сега, след загубата му, можеше да разчита само на неговата внучка.

Джулия изпитваше моралното задължение да я навести и да се сбогува с нея, преди преместването си на североизток, защото не беше убедена, че ще се върне отново в Сицилия. Чувстваше близка сестрата на дядо си, въпреки че се бяха виждали само пет пъти.

Освен това на погребението на стария, възрастната жена я покани да ѝ погостува, за да смени обстановката и преодолее по-леко, доколкото това бе възможно, сполетялата я трагедия, и тя реши все пак да се възползва от предложението ѝ. А и от Месина щеше да се качи на ферибота за Реджо Калабрия, откъдето трябваше да започне пътуването ѝ с влак, за да прекоси по дължина почти цялата територия на Италия и да стигне до крайната точка на своя маршрут. Средства не ѝ липсваха. Нотариусът, който движеше делата на Кармело Ло Буоно, седмица след кончината му, я извика в кабинета си и я запозна със завещанието. Въпреки че тя беше единствена наследница, той спази процедурата по официалното изчитане на писмения документ, оставен му за съхранение и изпълнение от дядо ѝ. Дори новината, че е наследила милиарди лири и за още толкова – недвижима собственост, не я оживи. Парите не можеха да говорят, да милват немирните кичури от дългата ѝ коса и да я утешават, когато в нощите на пълнолуние не можеше да заспи.

Преди да отпътува даде генерално пълномощно на фамилия адвокат, за да се грижи за недвижимата ѝ собственост. Трите персийски котарака подари на преданата стара готвачка, която цял живот беше работила в дома на Кармело Ло Буоно, за да ѝ правят компания в схлупената

къшурка, намираща се в покрайнините на града, в която щеше да прекара старините си след пенсионирането.

Небето все още не бе започнало да изсветлява, когато напусна родния си дом. Излезе, без да се обърне. Превъртя ключа на входната врата. Натисна бравата, за да провери дали наистина е заключила и с уверени стъпки премина през двора, за да се качи в таксито, което я чакаше на улицата. Въпреки че железопътната гара се намиреше в сърцето на града, близо до дома ѝ, се наложи да вземе такси, за да прекара трите обемисти куфара, в които успя да побере най-любимите си дрехи, книги и вещи.

Шофьорът спря колата на площад „Юлий Цезар“. Градинката пред входа на чакалнята беше като шарена детска книжка, заради разнообразните по форма и по цвят лехи с разцъфнали в тях цветя. Времето в Палермо, в средата на март, се оказваше истински рай за растенията. Чак сега си даде сметка, че заминаването ѝ причинява болка, но проявата на слабост не трая дълго. Веднага щом пред очите ѝ се изпречиха трима носачи, които нахално започнаха да ѝ предлагат услугите си, излезе от носталгичния си унес и нареди на най-якия от тях да се справи с багажа ѝ. Той не се подвоуми. Нарамн трите куфара и както Херкулес носел на гърба си немейския лъв, така и той ги понесе към чакалнята. Джулия си бе купила предварително билет, но трябваше да види от кой коловоз потегля влакът за Месина. Хамалинът чинно я изчака, а после, едва след като качи и занесе в купето и последния ѝ куфар, тя му благодари любезно и мушна в ръката му едра банкнота. Човекът учудено я погледна, сякаш искаше да каже, че няма да ѝ върне, но младата жена му се усмихна ведро и го отпрати.

Настани се и зачака останалите пътници с надеждата да са вежливи и не хъркат по време на пътуването. Идеята, да

премине двеста дваайсет и четири километра в неприятна компания, истински я отблъскваше.

Влакът хипнотично я подрусваше на фона на монотонното потракване на колелата му. Пейзажите от другата страна на прозореца се сменяха един след друг пред очите ѝ и тя неусетно започна да се унася. Веднага след като кондукторът мина и провери билетите, за пръв път, откакто дядо ѝ почина, заспа дълбоко и непробудно. Духът ѝ, въпреки че продължаваше да мъждее, не успя да удържи будно умореното ѝ тяло. Останалите три жени и един мъж в купето задряха почти едновременно с нея.

Събуди се от силното изсвирване на влаковите спирачки. Разтърка очи и погледна навън през недотам чистото стъкло. Бяха спрели на гарата на Сант'Агата ди Милитело. По перона щъкаха като мравки забързани хора – едни слизаха, други се качваха. Вятърът, който идваше откъм Тиренско море, беше толкова силен, че някои от тях придържаха с ръце шапките си, за да не ги отвее под колелата на влака.

Беше проспала повече от половината пътуване. Чувстваше се отпочинала. И понеже не ѝ се четеше, за да не скучае, възползвайки се от предимството, че мястото ѝ бе до прозореца, отново залепи нос в стъклото. Приличаше на изоставено малко момиченце, което пътува без посока. Спътниците ѝ по купе продължаваха да спят. Мъжът на съседното място похъркваше леко с полуотворена уста, а когато през нея се процеждаше струйка въздух, редките му и увиснали като на сом мустаци енергично се раздвижваха. Напуши я смях, но се въздържа и пак се загледа навън. Помисли си, че май не ѝ се иска железницата да пристигне на гарата в Месина...

Сестрата на дядо ѝ, съсухрена и попрегърбена, но въпреки възрастта си облечена перфектно, с безупречна прическа

и тъмни лъскави като на катерица очички, я посрещна на перона. Прегърнаха се набързо и веднага след това тръгнаха подир носача към паркинга, където ги чакаше шофьорът ѝ. Натовариха всичко и потеглиха към дома на възрастната дама. В колата Джулия си мълча през цялото време, а на няколкото банални въпроса, които тя ѝ зададе, отговори лаконично, не скривайки пред нея неохотата си да води разговор.

Остана две седмици в дома на вдовицата, като през това време внимателно я подготвяше преди да ѝ съобщи за намерението си да се премести във Венеция, но без да ѝ разкрива истинската цел на отпътуването си. Старата дама не реагира отрицателно, нито пък се опита да я разубеди. Странно, но дори не прояви типичното за възрастта ѝ любопитство, а я благослови и ѝ пожела на добър път.

Непосредствено преди заминаването на Джулия, лелята организира малко тържество, на което бяха поканени видни граждани от Месина със своите семейства. Сред гостите имаше богати ергени, които цяла вечер ухажваха Джулия под одобрителните погледи на майките си, но уви!, соарето свърши и всички до един се разотидоха, разочаровани, че не бяха спечелили сърцето ѝ. Въпреки последния опит, който достопочтената синьора направи, за да я задържи на острова, надявайки се, че може да прехвъркне искра и Джулия да се влюби в някой от поканените младежи, след два дни тя отпътува с ферибота към Реджо Калабрия. Само любовта можеше да я откаже от авантюрата ѝ, но тя не се появи.

В първите дни на април Месина изглеждаше като годеница, нагиздена за своя избраник – ниско долу около стъблата на вечнозелените храсти и дървета се виеха огърлици от разцъфнали цветя, а във въздуха се носеше аромат на кафе и прясно изпечени сладкиши. Над яркочервените покриви прелитаха гларуси и оглушителните им крясъци, огласящи улиците, бързо се стопяваха сред морските вълни. Античният

и прославен град продължаваше да живее.

3.

Дълги, тежки мастиленочерни завеси покриваха прозорците в будоара на Ада Морозини. Беше забранила на прислугата да ги дърпа и в стаята ѝ с месеци не влизаше светлина. Юлският пек беше непоносим, но тя не го усещаше. Тресеше я. Криеше се под брокатения юрган в същия цвят като пердетата и не допускаше никого до себе си, дори съпруга си. Хранеше се насила, дъвчеше бавно и всеки път дори течната храна ѝ присядаше, от което дишането ѝ спираше и тя си помисляше: „Това е краят!“. Миг след това буцата в гърлото ѝ се стопяваше като снежна топка, хвърлена във ведро с вода.

Състоянието ѝ обаче се влоши още повече, след като Красавета ѝ каза, че е открил Лучо и след два дни го е поканил на вечеря у тях.

Когато младият мъж пристигна, Ада сякаш напълно изчезна под тъмния воал и неохотата ѝ да разговаря с него още повече се задълбочи.

Дори нейното вкаменило се сърце не можа да устои, когато, виждайки го, осъзна, че е била в леглото със собствения си син. Историята се беше повторила, както баща ѝ бе правил с нея, така и тя с Лучо. Единствената ѝ утеха беше, ако това изобщо можеше да я утеши, че не е било умишлено.

Лучо я гледаше със студен и безразличен поглед, който проникваше дори през воала, смразявайки я до дъното на душата ѝ, но за съжаление не можеше да разбере дали тя изпитва срам или ужас.

Красавета, който не си падаше по дългите предисловия, незабавно ги представи един на друг:

- Ада, това е нашият син Лучо. Лучо това е майката ти, маркиза Морозини.

Тя не протегна ръката си за поздрав. Погледна го като от някакво друго измерение през тюлената материя, която прикриваше обезобразеното ѝ лице, и направо го покани на масата.

Красивата ѝ сатенена рокля приятно прошумоля покрай него. Усети парфюма ѝ, който му беше познат до болка, и си помисли: „В този дом магията никога няма да бъде развалена, защото все има по някоя тайна, която трябва да се крие от един или друг член на семейството, този път това е баща ми.” Потръпна от погнуса и погледна в краката си. Излъсканите му до блясък обувки контрастираха с паркета, напоен със специално масло, от което се получаваше изтънченият му матов цвят. Вдигна очи и се усмихна ехидно на Мария-Пиа, която вече се беше настанила на масата, докато той се *запознаваше* с майка си. Очите им се срещнаха, бяха като гладки речни камъни, които се докоснаха, отъркаха се един в друг, но силата на течението ги раздели, отнасяйки ги към тинята.

Направи му впечатление роклята ѝ, болезнено бяла за очите му, силно вталена и с огромно деколте. Не носеше други бижута освен малък сребърен часовник с монограм върху филигранната му верижка, а гъстите ѝ коси бяха прибрани с две сребърни шноли, проблясващи зад ушите ѝ. За миг му заприлича на Грета Гарбо от ролята ѝ във филма „Дамата с камелиите” – същата висока лебедова шия, волева брадичка, красиво оформени вежди и къдрав бретон, стилна и студена като снежна кралица, но за съжаление той не беше нейният Робърт Тейлър, а брат ѝ. От тази вечер вече и официално, въпреки че преди години и двамата, по детски, се бяха влюбили тайно един в друг, а намиращата се в края на градината беседка приютяваше трепетните им погледи, които коравосърдечната съдба погълна и от тях останаха само ненавистни искри. Омразата бавно беше започнала да се

промъква помежду им. Чувствата им не само бяха накърнени, но и безнадеждни.

Тази вечеря се оказа решаваща за психичното здраве на Ада. Двете ѝ деца седяха пред нея, дебнейки се като смъртни врагове, а тя дори не разбираше защо. За сметка на това пък до болка осъзнаваше, че Мария-Пиа ѝ е дъщеря, но и сестра, Красавеца – съпруг, но и бивш сводник, а синът ѝ, преди да го припознае за такъв, любовник. Баща му, слава богу, не знаеше и Ада се молеше никога да не го узнае.

Нощем продължаваше да дере до кръв корема си, сякаш се опитваше да обели кожата, до която се е допирало тялото на омразния ѝ родител, а впоследствие и това на сина ѝ.

Агонията ѝ продължи повече от седмица, когато една сутрин Красавеца нахлу в спалнята ѝ, дръпна завесите, отви я с нервен замах, но... нея я нямаше под юргана. Тя беше излязла, без никой да я усети. Типично в нейн стил. Разкрещя се на личната ѝ камериерка заради проявената небрежност. Бедното момиче го гледаше с ококорени очи и се опитваше да се оправдае. Настана суматоха. В будоара влезе и Мария-Пиа.

- Дъще – викаше с цяло гърло Красавеца, – майка ти е изчезнала!

- Може да е в градината – промълви несигурно младата жена, но душата ѝ внезапно се изпълни с тревога.

През отворения прозорец нахлуваха дневните шумове. Над фонтана в градината се стрелкаше по някоя заблудена птица с надеждата, че летящите във всички посоки тънички водни струйки, ще разхладят морните ѝ криле в жаркото утро. Чуваха се гласовете на прислужниците, които си разменяха задъхано по някоя и друга дума, докато тичаха напред-назад да търсят господарката си.

Всяко усилие, жест или опит за спасение бяха вече излишни. Ада се намираше на дъното на канала. Хвърли се в

него с чистото съзнание, че е безсмислено да продължава да се прави, че живее. Смъртта я беше застигнала преди много години, още в първата нощ, когато баща ѝ я омърси.

Тялото ѝ се съпротивлява бавно и мъчително преди дъхът му да секне в солената застояла вода на лагуната. Воалът ѝ се развяваше в забавен каданс около него и в унисон с излизачите от устата ѝ мехурчета заприлича на ескиз от зле нарисувана картина, който плавно потъваше към дъното.

Пренесе се в отвъдното, без да изпита съжаление към себе си, още по-малко към хората, които ѝ бяха близки. Изтри и Красавеца от съзнанието си. Дали изобщо някога го беше обичала?

Всичко свърши. Ада Морозини се върна там, откъдето беше дошла... в ада.

4.

Джулия си купи неголям апартамент в Лидо ди Венеция на улица „Изола ди Лемно”. Искаше да е близо до плажа, за да може да крачи до несвяст по пясъка и да връща за сетен път лентата на своя живот. Приемаше философски забезжката на дядо си, но не приемаше мълчанието му през всичките тези години, както и егоизма му да я остави сам-сама на света, само и само за да опази тайната си.

Да имаш някой, в чиито вени тече от твоята кръв и да не го познаваш... Да ти се иска да поплачеш на рамото на братовчедка си, но да не знаеш коя е...

Присядаше на плажа до една изоставена пробита лодка със странното име „Непорочна” и дълго се вслушваше в морето, но или то беше няма, или тя глуха.

Опитваше се да чете, любимото ѝ занимание в Палермо, ала не успяваше да прехвърли повече от две страници и погледът ѝ отново започваше да се рее, стигаше до линията, която разделя хоризонта от морската шир, и се връщаше

блуждаещ по пясъка около нея.

В края на лятото, когато всички туристи си бяха отишли и плажът напълно опустя, тя бродеше от сутрин до вечер по него и се опитваше да си състави план, който да улесни намирането на предполагаемите ѝ роднини.

През нощта беше валяло и гуменките ѝ затъваха в мокрия пясък, който лакомо се опитваше да ги изсмука и да я остави боса. Вървеше уверено към изоставената лодка, превърнала се в любимото ѝ убежище. Беше сковала над нея нещо като навес, с покрив и стени от дебел найлон. Занесла си беше възглавница и одеяла и някак по детски се криеше там от прозрачните си мисли и самотата.

Днес носеше две книги, бележник, химикалка, малка кошница със сандвичи и бутилка минерална вода. Нямаше апетит, но изпитваше потребност да си създаде уют в своята колибка, издигната върху прогнилата лодка.

Когато наближи, ѝ се стори, че през найлона различава някакви движения. Въпреки че беше плътен и матов, прозираше достатъчно, за да забележи, че зад него става нещо.

Затича се с разтуптяно сърце, с надеждата, че някое бездомно куче се е подслонило, но учудването ѝ премина в негодувание, когато там завари млад мъж, който си беше запалил цигара и безучастно гледаше към морето.

- Кой сте вие? Как си позволявате да нахълтвате в чужда собственост? – попита го ядосано.

- Здравейте, госпожице – обърна се той и в очите му се четеше недоумение.

- Излезте веднага от моята колиба.

- Вашата колиба? Никъде не видях да пише, че е ваша – зайнати се мъжът и заядливо ѝ се ухили, докато се изхлузваше

внимателно между найлоните.

- Моя е, защото сама си я направих, а в нея има и вещи, които също са мои – натърти Джулия.

- Не съм убеден, но веднага си тръгвам, извинете ме...

- Ама, почакайте... – Заоправдава се изведнъж и след като приглади разрошените си от вятъра коси, неочаквано за него се доближи и му подаде ръка, казвайки: - Приятно ми е, Джулия.

- Ха-ха-ха – изкиска се той, – първо ме гоните, после ми се представяте! – не се въздържа и отново я взе на подбив натрапникът.

- Както желаете...

- Ауу, какъв странен акцент имате, вие май не сте тукашна? – полюбопитства той.

- Така е! – отговори му горделиво. – И какво от това? Има ли някакво значение? Или плажът е запазена територия само за *аборигени*? Но, ако ще се обиждаме кой как говори, от вашата дикция също се разбира, че не сте любимият ученик на Данте. Ако можете само да чуете смешното си произношение... гласните ги пеете, а не ги изричате.

- Ние, венецианците, говорим по този начин – смути се за пръв път от началото на разговора им младият мъж и наведе засрамено глава. Миг по-късно ѝ подаде несигурно ръка и каза: - Приятно ми е, аз съм Лучо.

Джулия задържа по-дълго от обичайното дланта му в своята, но изведнъж, без да го погледне, я отблъсна и го попита:

- Какво ви води в моята колиба?

Погледът на Лучо продължаваше да се рее над морето, въпреки че отговорът му не се забави:

- Независимо каква е била майка ти, когато я загубиш, губиш част от себе си и здравия си разум. Днес се опитах да го потърся на този плаж и се натъкнах на вашата колиба.

- Съжалявам, не исках с въпроса си да ви причиня болка. Простете ми.

- За нищо... Извинете ме, но наистина си тръгвам, не искам повече да ви се натрапвам.

- Не, останете! – каза спонтанно Джулия.

Лучо се опита да се усмихне, но в очите му продължаваше да прозира онова фалшиво безразличие, което можеше да извади от равновесие дори и най-хладнокръвния му събеседник. Стоеше на брега, но сякаш мислите му бяха там някъде навътре в морето.

Циничен, арогантен и разглезен или съкрушен беше непознатият мъж пред Джулия?

- Благодаря, радвам се, че мога да остана и без това вкъщи никой не ме очаква.

- Нямате ли баща, братя, сестри, роднини? – продължаваше да го разпитва тя.

- Имам баща, сестра и роднини, но те не ме очакват. Живея сам, откакто напуснах сиропиталището – отговори й с неохота.

- Имате семейство, а говорите за сиропиталище?

- Семейство, което допреди няколко седмици не се интересуваше от мен, а аз дори не подозирах за него. Всъщност защо не сменим темата, сега вие ми кажете нещо за себе си, Джулия? – подкани я Лучо и в гласа му вече нямаше дори следа от първоначалната наглост.

- Аз съм сам-самичка. Нямам семейство, оставих в Месина сестрата на неотдавна починалия си дядо, която е и единствената ми роднина, заключих дома си в Палермо и се преместих във вашия град.

- Наистина ли? Не мога да повярвам! Какво ви доведе тук?

- Самотата... – прошепна Джулия и наведе виновно глава. Агресивният вятър, идващ от доста бурното през този ден море, надуваше белия й моряшки пуловер, от

което плетениците по него изглеждаха още по-обемисти и лъкатушещи.

Лучо я доближи и се взря в очите ѝ. Тя не се отдръпна, издържа на погледа му и продължи:

- Когато загубиш дядо си, а семейството ти се състои само от него, губиш и здравия си разум – изкопира половинчатото отговора му отпреди малко.

- Съжалявам.

- Имам обаче и друга причина. На смъртния си одър дядо ми завеща една своя тайна, но не успя да ми я разкрие докрай, а за да се опитам да я разгадая, трябваше да се преместя тук. Истината е, че не знам откъде да започна.

- Шегувате се, нали? – прекъсна я отново Лучо и очите му се озариха от любопитство.

- Не, не се шегувам. Проблемът е, че той почина точно преди да ми каже най-важното. Наистина не знам имената на хората, които са забъркани в тайната му, но имам все пак някаква оскъдна информация за тях – каза Джулия и го покани да поседнат в колибата на завет.

„Боже мой, това момиче не изпитва дори капчица страх от мен, нищо, че би могло да се окаже опасен престъпник, който полицията издирва, двуличен шизофреник, избягал от лудницата, или просто вманиячен изнасилвач...” – разсъждаваше наум Лучо.

Тя сякаш прочете мислите му, защото, докато се намърдваха като кученца в бутафорната колибка, му отговори без никакво стеснение:

- Не ми се случва всеки ден да каня тук непознати мъже, но ти ми изглеждаш добър човек, а и в очите ти не забелязвам онези опасни лукави пламъчета, типични за психопатите. Дано не ме разочароваш. Извини ме, че минах на ти, но ми се струва неуместно да продължаваме да си говорим на вие.

- О, да, разбира се, напълно съм съгласен с теб – избъбри

Лучо и охотно прие предложението ѝ.

Джулия вече отваряше кошницата и подреждаше в свитите им по турски крака леката закуска, която беше взела със себе си, като през това време не спираше да му разправя патилата си.

Когато му се изповяда напълно, го остави и той да довърши своето животоописание. Въодушевен от мисълта, че и в нейната история ключовата дума беше „фонтан“, умишлено не пропусна да ѝ се оплаче надълго и нашироко за работата си като общ работник, в чиито задължения влизало и почистването на един запуснат и заблатен фонтан, скривайки обаче, че се е намирал в градината на родителите му.

Последното изречение от неговия разказ увенча и края на разговора им. В този момент Джулия по никакъв начин не свърза фонтана с голата статуя, за която ѝ говори Лучо, с този проектиран от дядо ѝ.

Тръгнаха си, когато навън вече беше паднал дълбок мрак, а вятърът притихнал като врабче под стряха. Вълните си бяха дали почивка и мързеливо облизваха пясъчния бряг, но толкова флегматично, че не успяваха да достигнат дори до кърмата на изтеглената на пясъка с носа напред пробита лодка, превърнала се в основа на гостоприемната колиба от найлон.

Дадоха си дума да се срещнат отново на същото място.

5.

Вятърът подмяташе една пластмасова чашка за кафе. Внезапно обаче пред нея се изпречи огромно препятствие и спря въртеливото ѝ движение. Беше се ударила в прогнилия корпус на изоставеното на плажа разнебитено дървено корито. В далечината, от двете противоположни посоки, се

задаваха мъж и жена, които с бавни крачки вървяха към него.

Крайбрежната ивица беше пуста от край до край. Над нея прелитаха огромни чайки с издути кореми и кряскаха на своя неразбираем език. В далечината, там където слабото есенно слънце с усилие се опитваше да се задържи на повърхността на морето, за не потъне за пореден път, се забелязваха едва-едва очертанията на тъмнеещ се кораб, вероятно танкер, който плаваше към Маргера.

Двете фигури се забързаха, сякаш внезапно някой ги подгони. Дългата пола се оплиташе в тънките, обути в *бели* чорапи, глезени на жената. В едната ѝ ръка се развяваше *бял* шал с влачеци се по пясъка копринени ресни, а с другата се опита да помага, но после виновно я прибра в джоба на *бялата* си плетена жилетка. *Бяла* беше и душата ѝ, готова да се предаде на мъжа, идващ към нея.

Той тичаше с наведена глава, сякаш броеше песъчинките, затова не забеляза поздрава ѝ. Няколко метра ги делиха един от друг, когато изневиделица изскочи огромен рунтав пес, застана между тях и започна да ги лае с оголени зъби, като обръщаше през равни интервали главата си ту към единия, ту към другия.

Тя се изплаши и замръзна на мястото си. Той обаче продължи. На сантиметри от кучето закова крака в пясъка и му заговори с тих, но убедителен глас. Животното спря да лае, изръмжа два-три пъти, подви опашка, обърна се и тръгна нанякъде.

Вече нищо не можеше да възпрепятства срещата им. Първо се докоснаха протегнатите им ръце. Косите ѝ погъделичкаха носа му и двамата се вкопчиха в прегръдка, която отстрани приличаше на схватка. Олюляха се и паднаха. За миг двете тела, превърнали се в едно цяло, замряха като пясъчна статуя. Гледката си заслужаваше.

Джулия и Лучо сключиха граждански брак в кметството през ноември същата година. На церемонията присъстваха само двама души – Диего и приятелката му, които им станаха кумове.

Заживяха в палата при Красавеца.

Той беше загубил почти половината от теглото си след самоубийството на Ада и едва се крепеше на краката си от немощ, затова много рядко излизаше навън. Прекарваше по цял ден в будоара ѝ, седнал на ръба на огромното легло с балдахин, вирайки се в някаква неопределена точка. Икономът няколко пъти се бе обаждал на Лучо, молейки го да се премести да живее при баща си, топящ се като свещица от мъката, а самотната му душа, в която на младини бяха бушували пожари, сега бавно гаснеше като червения заник на запад. Най-накрая синовното сърце не издържа и предложи на Джулия след сватбата им да отидат да живеят при него. Тя прие, без да се замисли, въпреки че дотогава кракът ѝ не беше стъпвал в този дом.

Дните им минаваха безоблачно, но никога в скука. Радваха се на себе си и на съдбата, защото се бяха превърнали в нейни галеници. Красавец започна лека-полека да се съвзема около тях. Хранеше се по малко и излизаше за час-два на разходка из градината в компанията на Джулия или Мария-Пиа. Двете жени още в началото си допаднаха, привързаха се една към друга и станаха почти неразделни. Лучо дори започна да ревнува съпругата си от собствената си сестра, а вечер преди да заспят често ѝ мърмореше, че отделя повече време на роднините му, отколкото на него.

Зимата на 1977 година започна с температури около нулата, мъгли и превалявания. Градът изглеждаше призрачен под сивото си було, но въпреки това жителите му припряно се готвеха за коледните празници.

В палата също се усещаше оживление. С идването на

Джулия много от порядките, въведени от покойната маркиза Морозини, бяха премахнати. За пръв път от десетки години в залата за гости грейна огромна елха, чийто звезден връх докосваше изографисания ѝ таван.

Ден преди Коледа, в късния следобед, връщайки се от обичайната си разходка в градината, Джулия се почувства зле. Повикаха доктор Дандоло. Той щателно я прегледа и накрая с професионален тон ѝ каза:

- Маркизо, вие сте бременна. Честито!

Лучо не можа да повярва на ушите си. Изчерви се като ученик, който е направил беля, и погледна в пода.

- Но – продължи лекарят, - след празниците трябва да отидете да си направите пълни изследвания и консултация със специалист.

- Да, разбира се, че ще го направи – отговори съпругът ѝ вместо нея.

Джулия през цялото време мълчеше и от изражението ѝ не можеше да се разбере какво точно изпитва.

Докторът си тръгна и когато двамата съпрузи останаха насаме, се хвърлиха един към друг в типичната за тях ласка, приличаща повече на схватка, отколкото на прегръдка.

В нощта на първи срещу втори януари обаче Джулия получи внезапно обилен кръвоизлив и по пътя, докато я караха към болницата, загуби съзнание.

На сутринта хирургът, който я прие, излезе от операционната, свали с обигран жест шапчицата и маската си и уморено се насочи към Лучо:

- Господине, вие ли сте съпругът на Джулия?

- Да, докторе – отвърна със страх Лучо.

- Спокойно, всичко мина добре. Тя е във от опасност, но за съжаление никога повече няма да има деца... за да я спасим, се наложи да премахнем матката. Съжалявам...

Лучо не пророни нито дума, дори не му благодари, обърна

се и закрачи бързо по дългия коридор към изхода, защото имаше належаща нужда от чист въздух. Въздух... Въздух...

Черната магия продължаваше да действа...

Изписаха Джулия след около месец. Мъжът ѝ не смееше да я заговори, а тя се възползваше от мълчанието му и така ден след ден започнаха да се отчуждават един от друг. Спяха вече в отделни спални. Тя се пренесе в стаята, която преди много години е била будоар на баба му. Избра да се настани в нея спонтанно, след един дълъг следобед, в който беше отишла да разгледа албумите и да попрелисти пожълтелите страници на многобройните книги и списания по лавиците, останали след смъртта на предишната ѝ обитателка. Тази стая ѝ напомняше за родния ѝ дом в Палермо – мебелите, завесите, многоцветния ориенталски килим, но най-вече библиотеката от тъмно дърво, препълнена с книги. Нетипична за жена от оная епоха.

Безсънието ѝ се беше завърнало и я мъчеше безмилостно. По цели нощи четеше. В една такава безкрайна майска нощ, докато изваждаше от най-горната полица тънка книжка с избрани стихове на Рилке, тя се изплъзна от пръстите ѝ и при падането от нея се подаде крайчето на пожълтяла фотография. Джулия енергично се наведе и любопитно я погледна: млада жена държеше в ръцете си момиченце, чиято главица бе покрита с воал. „Боже мой, тази снимка е същата като дядовата!“ – помисли си тягостно. Обърна я и на гърба ѝ видя надпис: „Мама и Ада“. Сега вече сърцето ѝ горестно се сви, защото покойната майка на Лучо се е казвала Ада. „О, небеса, какво сторих? Лучо... ми е първи братовчед, а аз съм омъжена за него?!“ В стаята беше станало горещо като в крематориум. Разкопча горното копче на шемизетата си и тръгна към терасата. Слепешком напипа бравата, отвори вратата и излезе. Подпря се на перилата и погледът ѝ се

плъзна по централната алея. Едва в този момент за пръв път си даде сметка, че беглите очертания, които очите ѝ съзираха в мрака, принадлежат на фонтана със статуята, онзи, който дядо ѝ беше направил. „Ето го!“ – извика наум. „Фонтанът... снимката, същата като онази, която имам и аз...“ – опита се да не мисли за тези няколко думи, които бяха свързани помежду си от една дълго прикривана истина. Приклезна и безшумно приседна на мраморния под. Почувства се измамена от собствената си небрежност. Влюби се в Лучо и забрави за какво е дошла във Венеция. Съдбата обаче се погрижи за всичко. Засрамена затвори очи, но, макар и парадоксално, в този миг душата ѝ се изпълни с облекчение. Беше разкрила тайната, независимо че цената, която плати за нея, се оказва изключително висока.

Изправи се и с примаяло сърце влезе в стаята. Започна бързо да пълни куфарите с вещите, които донесе от апартамента си в Лидо. Когато приключи, вече се съмваше. Повика камериерката и я помоли да ги свали на входа, а след това да се обади на иконома, за да се погрижи те да пристигнат в дома ѝ. Наметна шлифера си и заслиза по стълбите. Не се сбогува с никого.

Не дойде и на погребението на Красавеца, който няколко месеца след раздялата им склопи очи, победен от самотата, мъката по Ада и огорчението за разбития живот на сина си.

В най-тежките си дни Джулия се отправяше към гробницата на семейство Морозини, където беше погребан и той. Изглежда сред мъртвите намираще покоя, който живите ѝ бяха отнели. Гробарите си мислеха, че тя оплаква родител, а вятърът и гларусите оплакваха нея.

Животът, дори на острова гробище „Сан Микеле“, продължаваше.

ЕПИЛОГ

Времето не беше успяло да изтрие болката от лицето ѝ, дори днес на рождения ѝ ден. Бяха минали шейсет години от живота ѝ в съжителство с нея. Отидоха си най-близките ѝ хора, но тя, болката, непрестанно я придружаваше. Добре вгнездена в тялото ѝ, но без нея сигурно щеше да се огъне под непосилната тежест на връхлиталите я през целия ѝ живот изпитания. В нощите, когато кошмарите ѝ се усилваха, продължаваше неуморно да я обгрижва Енрико – всеопрощаващият ѝ съпруг, с който преди няколко години отново се бяха събрали и на когото Мария-Пиа за втори път обеща да останат заедно, докато смъртта ги раздели.

Около празнично украсената трапеза имаше наредени дузина столове, но само два от тях бяха заети.

В огромния палат и до днес продължаваха да живеят икономът, една камериерка, Мария-Пиа и Енрико, а в градината – фонтанът, който все така монотонно, но весело жужеше, приютил завинаги статуята, която вече бе облечена от мъха, обрасъл по нея. Въздебелите стъбла на бръшляна пък бяха превзели не само фонтана, но и площите около него, а филизите им, необезпокоявани, пълзяха навсякъде като току-що излюпени змийчета. Благодарение на това цялата му архитектурна композиция изглеждаше като опакована от Кристо.

Енрико погали нежно ръката на Мария-Пиа и вдигна тост за нейно здраве. Тя го погледна някак странно и каза:

- Но тя не умря ли през 1977 година?
- Скъпа, днес ти имаш рожден ден... забрави ли?
- Аз ли? Не си спомням... Мама носеше черен воал...

Никога не ми показва лицето си...

- Мария-Пиа, моля те, погледни ме, аз съм Енрико, мъжа ти... – задавен от скръб стана от масата и се приближи към прозореца, а тя го проследи с мътния си поглед и му каза:

- Енрико, любов моя... Как ми липсваше през всичките тези години... Ела при мен, искам да се полюбувам на изумрудените ти очи, а после да се любим... Спомняш ли си втората ни ненадейна среща при гарата „Санта Лучия“? А книжарницата? Обичам те... – надигна чашата с шампанско и отпи с такова удоволствие, сякаш пиеше от устните му. Не пожела да опита от тортата, но затова пък поиска да ѝ долее от искрящото вино. Този път го вкува дълго и мълчаливо.

Съпругът ѝ, раздиран от ревност, че тя все по-често си спомняше за едноименния му съперник, се беше върнал на мястото си и я наблюдаваше с яд и носталгия, но все така нащрек, защото в мига, в който жена му се надигна от стола, той скочи като пружина, хвана я под ръка и я поведе по стълбите към стаята ѝ. Помогна ѝ да си легне, целуна я по челото, отмествайки спусналия се върху него кичур побеляла коса и безшумно напусна будоара ѝ. Слезе в салона и си наля още вино, но преди да отпие натисна копчето на стереоуредбата и от нея се разнесоха звуците на Малеровата симфония №2 „Resurrection“.

Седя дълго, без да докосне храната. Чашата му с вино също остана неизпита. Музиката отдавна беше свършила, а навън притъмняло. Не стана да запали лампите. Пещерата, която съзнанието му обитаваше от години, нямаше нужда от светлина. В мрака спомените му като прилепи се прокрадваха по-лесно към него, а той гостоприемно ги посрещаше и настаняваше около себе си, сякаш подготвяше група за спиритичен сеанс.

Съдбата никога не е била благосклонна към Енрико, но с последния *подарък*, който му направи, отнемайки разсъдъка на Мария-Пиа, което беше равносилно на това да отнеме

живота му, наистина го съкруши и той завинаги загуби вярата си, че има и добро на този свят.

Състоянието ѝ се беше влошило няколко месеца преди рождения ѝ ден, който днес *празнуваха*. Съзнанието ѝ обаче тотално се бе замъглило доста преди това благодарение на новината, че Лучо, който напусна Италия година след като завърши университета и Джулия вече си беше отишла от него, е умрял при мистериозни обстоятелства в Перу, на границата с Еквадор, по време на геоложката експедиция, в която бе участвал. Болката, която никога не я беше напускала, след тази трагедия се утрои и в комбинация с епилептичните ѝ кризи довърши пъкленото си дело. От този момент нататък Мария-Пиа заживя в един свой свят, изпълнен със спомени и сенките на мъртвите ѝ близки.

Съпругът ѝ никога не я изостави, дори когато тя му изневери, продължи мислено да е с нея и да я обича, така както я беше обикнал от първия миг, в който я видя в галерията, и щеше да продължи да я обича... такава каквато беше.

Днес, вече и той на години, върху плещите му се стоварили ангажименти, които никога не беше вярвал, че ще върши с подобна лекота. Не му тежаха отговорностите, а мисълта за нищото, което щеше да настъпи след смъртта им. Този огромен дом щеше да остане заключен. Никога повече детски глъч нямаше да оглася алеите в градината. Знатното потекло на дожа щеше да свърши след смъртта на Мария-Пиа, а с него и огромното зло, разбило живота ѝ.

Стресна се от виковете ѝ, които на пресекулки се носеха от горния етаж. Скочи като ужилен и се затича с видимо усилие по стълбите.

Тя беше излязла от стаята си, разчорлена, с блуждаещ и неразбиращ поглед, опитвайки се да влезе в будоара на Ада. Блъскаше по заключената врата с ярост.

- Маркизо, маркизо, отвори ми, моля те, мамо...

- Мария-Пиа, тук съм, успокой се, скъпа, ела да си легнеш – прошепна ѝ нежно, а челото му се ороси със ситни капчици пот от напрежението.

- Остави ме, демоне, ти си само един черен дявол, не искам да дойда с теб! – пищеше до прегракване.

След миг обаче утихна, сви се в нишата на вратата, по която до този момент блъскаше, и уплашено се взря в очите на мъжа си. Той понечи да я прегърне, но тя му се изплъзна и приседна на прага, смеейки се истерично.

Енрико търпеливо я наблюдаваше, очаквайки мига, в който пристъпът ѝ щеше да отmine, и едва тогава можеше да я заведе в леглото.

Позната ситуация, случваше се почти всеки ден, добре че поне нощем Мария-Пиа спеше непробудно от приспивателните, които всяка вечер ѝ даваше, за да може и той да подремне. Съдба. Любовта горчеше в устата му като мухоморка.

В края на май получи писмо от Лучия, която го уведомяваше, че Елиза се е отказала от монашеския обет и ще се върне в родния си дом. Желала да прекара последните години от живота си като светски човек. Молеше го да я посрещне и настани в малкия апартамент, който се намираше в лявото крило на палата. Лаконично, но красноречиво го уведомяваше, че сестра ѝ се е възстановила след нервните кризи и опитите си за самоубийство и сега е само една нормална, тиха и приятна, шейсет и пет годишна женица, която би могла да му бъде от полза, помагайки му за домакинството и Мария-Пиа.

Енрико ѝ отговори, уверявайки я, че всичко ще бъде наред. Докато ѝ пишеше, не можеше да определи настроението си. Но така или иначе отдавна вече не изпитваше нужда да го прави.

Елиза пристигна в петък сутринта. Нямахме почти никакъв багаж. Енрико се загледа в лицето ѝ, докато ѝ подаваше ръка, за да слезе от лодката. Беше запазило красивите си черти, а бръчките им бяха придали само малко повече сериозност.

Размениха няколко думи, докато я настаняваше. Когато я попита дали иска да види Мария-Пиа, тя се вторачи в него с уплашен поглед и поклати отрицателно глава. На излизане от апартамента Енрико ѝ съобщи часовете за обяд и вечеря, пожела ѝ приятен ден и си тръгна леко ядосан. „Сестра Лучия ми пише, че Елиза ще ми помага за Мария-Пиа, а тя дори не пожела да я види!“ – мислеше си, докато вървеше по дългия коридор към салона за гости.

Там го чакаше камериерката с поднос, в който имаше билкова отвара и един банан. Към тях Енрико трябваше да добави и сутрешните лекарства, за да може тя да ги отнесе в стаята на жена му. Едва след този ангажимент щеше да тръгне към галерията.

Облече лененото си сако и взе чадър за всеки случай. Тази година късната пролет дойде с много дъжд и драстични температурни амплитуди.

Обичаше този час от денонощието, защото беше само негов и го откъсваше от грижите, мислите и черногледството. Вървеше с бавни крачки към галерията и дишаше, дишаше, дишаше. Очите му се пълнеха с красотите на града, а понякога в дните, в които Мария-Пиа изглеждаше по-спокойна, си позволяваше пътъом да изпие накрак чашка кафе в барчето на един свой приятел. Днес също реши да се отбие. Преди да влезе, усети, че някой го тупа по рамото. Обърна се и, о, небеса... пред него стоеше Енрико. Зелените му очи все така по младежки искряха, въпреки запуснатите дълги снежнобели коси и леко прегърбено тяло.

- Здравей, Енрико! – поздрави го, но не успя да прикрие неприязънта си.

- Здравей, Енрико...
- Ех, колко години минаха... ама ето на, случайността пак ни среща, за добро или за зло...
- Извини ме, че ти се натрапвам, можех и да те отмина, но толкова ми се иска да разбере как е Мария-Пиа? – попита го мъжът с изумрудения поглед.
- Благодаря, да речем, че е добре... като изключим факта, че си загуби ума! В дните, в които има желание да общува с мен, го прави с абсолютната увереност, че говори с теб! – натърти Енрико, съпругът.
- Колко жалко, прекрасна жена, тя беше моята най-голяма любов!
- Престани! Не искам да те слушам. Довиждане!
- Почакай, моля те! Предай й много поздрави от мен, кажи й, че съм й останал верен и не се ожених... Сам съм. Ще дочакам смъртта си в самота и мъка, че загубих и нея, и детето ни.
- Ще й предам, но тя надали ще разбере и дума от казаното. Хайде, сбогом!
- Сбогом, Енрико! Грижи се добре за нея... – прошепна, но последните думи се загубиха сред глъчката на туристите и вятърът, извил се над лагуната, ги отнесе към морето.
- „Днес само този ми липсваше!“ – помисли си Енрико и се отказа от кафето. Нервите му се бяха опънали вече достатъчно и без кафе. Сутринта Елиза, сега бившият любовник на жена му. Имаше нужда да гаврътне една *омбра* вино. Обърна се и сви надясно по уличката, водеща към кръчмата, в която често се отбиваше, когато Мария-Пиа го напусна и заживя със съперника му съименник. Вместо да отиде в галерията, остана там до мръкнало и така се напи, че се наложи синът на собственика да го придружи до дома му.
- Тази вечер дори не попита за съпругата си.
- На сутринта се събуди с адско главоболие и липса на

ориентация. Излезе от стаята си и в коридора срещна камериерката, която извеждаше Мария-Пиа на обичайната разходка. Размина се с тях, без дори да ги погледне.

В кухнята намери нещо за ядене и изпи половин литър вода. Отчаянието му се беше смесило с физическото неразположение и се чувстваше като парцал. Продължаваше обаче да е ядосан. Омразата се беше свила като пепелянка в най-тъмното кътче от душата му и наливаше отровата си.

Докато се суетеше около хладилника, чу позвъняване. Не след дълго на вратата на кухнята се показва икономът и му съобщи, че отвън стои едно момиче, което говори зле италиански, и иска да се види с Мария-Пиа.

Енрико зяпна от учудване. Замисли се за миг, но после каза:

- Покани я в салона за гости. Идвам след малко. – Излезе след прислужника и отиде в банята, за да се срещне. От огледалото го гледаше лицето на старец. Това още повече го ядоса, направи сам на себе си гримаса и бавно започна да вчесва гъстите си коси, в които тук-там се виждаше по някой бял косъм. От махмурлука клепачите му бяха подути, а очите зачервени. Дъхът му, въпреки пастата за зъби „За шампиони” и лосиона за уста, си оставаше все така вонящ. Накара го да си помисли за отходните канали на Калкута. Изчетка пърхота от рамене си и се запъти към салона. Преди да влезе, спря за миг, пое си дълбоко дъх и отвори едното крило на вратата. Очите му се спряха върху слабичко тъмнооко момиче, което стоеше в средата на помещението и нервно откопчаваше и закопчаваше ръкава на дънковото си яке. Когато се приближи до него, забеляза силно издадените скули, бадемовидните очи и мургавата му кожа с цвят на „руса маслина”. Момичето смело го погледна и каза:

- Сеньор, иска види сеньора Мария-Пиа.
- Коя сте вие? – попита я студено Енрико.

- Аз съм Ада Морозини – отвърна му отчетливо на италиански непознатата, но със силно изразен южноамерикански акцент.

Енрико усети, че го избива пот. Съвпадението на името ѝ с това на покойната му тъща, маркизата, още повече влоши настроението му.

- Шегуваш ли се? – мина на ти.

- Не, сеньор... – прошепна плахо момичето и наведе очи. – Мой татко казва Лучо Морозини.

- Какво? – изкрещя почти Енрико.

- Той умрял, когато аз била малко дете. Моя майка преди умре ме закле намеря сестра на татко. Ето, тук пише нейно име – подаде му лист омачкана хартия, на която Лучо собственооръчно беше драснал няколко реда, името на сестра си и се беше подписал.

- Господи! Това наистина е неговият почерк... – прошепна Енрико и придърпа към себе си един от столовете около огромната маса за хранене, защото краката му омекнаха. „Не биваше да пия толкова вчера вечерта!“ – помисли си той. – Коя е майка ти? – продължи с разпита.

- Майка Долорес, индианка от племето ачуар в Еквадор. Избягала в Перу от баща, който иска омъжи за свой чичо, много по-стар мъж. Там намира работа в кухня на геоложка експедиция и среща мой баща. Мама казваше мен, че много любов имало между тях. Няколко години след мое раждане, татко умира. Имам снимка. Ето го. Красив мой татко. Бог да го прости! – прекръсти се и целуна върха на нокътя на палеца си девойката.

- Дай да видя снимката? – продължаваше с мнителността си Енрико.

- Да, ето... – подаде му я.

От една овехтяла фотография, среден формат, чиито четири страни имаха вълнообразна форма, ефект, получен при

изрязването им със специална къдрава ножица, го гледаше Лучо, прегърнал симпатична млада жена с дълги прави коси и високи скули. Ясно се виждаше, че е индианка, макар и снимката да беше черно-бяла.

– Това са мама и татко, преди аз родя се. На снимка се вижда корем на мама, колко голям – каза го с такава непринуденост, че на Енрико му се сви сърцето от болка.

„Бедното сираче!“ – помисли си, а главата още повече го заболя, сякаш хиляди пинсети човъркаха в мозъка му. Виеше му се свят. Усещането за безпомощност отново го връхлетя и въпреки тежкия си махмурлук му се прииска пак да обърне някоя чашка. Стори му се, че в салона за гости не прониква достатъчно светлина. Извика камериерката, разпореждайки ѝ да дръпне всички пердета. Тя го погледна учудено и му отговори с леко подигравателна нотка в гласа:

- Маркизе, всички завеси са дръпнати, но отвън времето е мрачно. Искате ли да запаля лампите?

- Не! Не, остави! – развика се и се обърна към масата, подпря лакти в нея и покри лицето си с ръце. Постоя така известно време и изведнъж пак повика домашната помощница: - Джина?

- Да, маркизе.

- Мария-Пиа върна ли се от разходката си? Естествено, щом ти си тук – отговори си сам. – Моля те, доведи я.

- Добре, отивам веднага.

Енрико се страхуваше каква ще е реакцията на съпругата му при срещата ѝ с непознатото момиче, но не можеше да ѝ я спести. Трябваше да изпълни последното желание на двамата мъртви.

Не чу кога вратата се отвори и при тях влезе Мария-Пиа. Лицето ѝ беше свежо и ненапрегнато, както обикновено. Едва забележимите пайети по снежнобялата ѝ блуза искряха над тъмния прав панталон, а под него елегантно се подаваха

върховете на лачените ѝ обувки с висок ток.

- Енрико, любов моя, търсил си ме?

- Да, скъпа, моля те, седни.

- Защо да сядам, толкова добре се чувствам днес, разходката в градината под намръщеното небе ми се отрази чудесно. Знаеш ли, отидохме с Джина чак до беседката. Видях и канала, по него минават все повече и повече гондоли с туристи и все по-малко разносвачи на риба... а някога беше точно обратното... Всъщност за какво ме повика? – попита го, забелязвайки едва в този момент, че близо до единия от прозорците стоеше млада жена. Лицето ѝ се скова от изненада.

- Мария-Пиа, повиках те, за да те запозная с Ада.

- Ада?

- Да, момичето срещу теб се казва Ада Морозини.

- Не! – извика тя и леко се олюля.

- Добре ли си, скъпа? – рипна от стола мъжът ѝ, готов, ако се наложи, веднага да я подкрепи.

- Да, добре съм. Какво съвпадение, покойната ми майка се казваше така – пристъпи и подаде ръка на девойката.

- Добър ден, сеньора. На мен приятно.

- На мен също, но вие говорите странно, сигурно сте чужденка? Откъде сте?

- От Перу, сеньора.

- Стига с това сеньора, пък и на италиански се казва синьора, наричай ме Мария-Пиа.

- Добре, сеньора.

- Мария-Пиа! – усмихна се сърдечно възрастната жена и се обърна към Енрико: - Това ли е всичко, само заради съвпадението в името ли искаше да ми я представиш?

- Не, скъпа, тя е дъщерята на Лучо от връзката му с майка ѝ, индианка от Еквадор. Ада е твоята племенница.

Мария-Пиа го погледна и лицето ѝ се изпъна от внезапно стегналите се под него мускули, после някак неволно махна

с ръка и започна да се смее неудържимо, но изведнъж, неочаквано за него, спря, казвайки:

- Имаш ли доказателства?

- Да, една бележка подписана от брат ти и негова снимка.

- Трябва да се направи ДНК-тест и тогава ще говорим! – Отвърна му делово и продължи: - Аз пазя кичур от косите на Лучо, попитай момичето дали е съгласно, при положителен отговор от негова страна, го помоли за един косъм и прати икономка да ги занесе за изследване в лабораторията. Ако то наистина е кръв от кръвта ни, ще оповестим на целия свят, че родът Морозини ще продължи да съществува и след моята смърт. Обади се и на Джулия, но едва след като си разбрал резултата от теста. – Приблужи се до Ада, подаде ѝ ръка за довиждане и напусна салона за гости, без да каже нито дума повече.

Енрико остана смаян от хладнокръвната реакция и бистрото ѝ съзнание. Днес никой не би казал, че тя е загубила ума си.

Какво му оставаше на него? Да се заеме с поредния непредвиден ангажимент. Попита перуанката дали е разбрала думите на Мария-Пиа, а тя, без да се замисля, му отговори, че е съгласна да направи теста и отскубна един косъм от задната част на главата си. Преди да я изпроводи, Енрико не забрави да се поинтересува къде е отседнала.

- В малък хотел близо до църква „Санта Мария Формоза”. Ето телефон, потърси мен, когато иска – подаде му визитната картичка на хотела и напусна хола, без дори да се сбогува с него.

Пинсетите в главата на Лучо продължаваха да изтръгват частици от мозъка му. Той така раздвижи шията си, че прешлените ѝ изпукаха, но въпреки това не почувства желаното облекчение и унило се затътри към вратата: „Сънувам ли или аз също започвам да полудявам?” – запита

се наум.

Плажът продължаваше отгатык линията, до която достигаше погледът й. Вървеше с часове, краката й се подкосяваха от умората, но въпреки това тя не спираше. Знаеше, че той я очаква в онази, невидимата за очите й част. Стъпалата й горяха, коленете й се подгъваха и тя падна, но продължи, влачейки се. Кръвта от ожулената й кожа обagri пясъка, но и това не я спря. Той я чакаше. Викаше я. Зовът му като прилив заливаше изпепеленото й съзнание, отмиваше сивотата и саждите в него и проясняваше мисълта й, която я водеше към целта.

Вече си помагаше и с лакти, пълзеше като влечуго, но не спираше, той я искаше. Морето вдясно от нея бучеше яростно и настървено изсипваше вълните си на брега, но дългите им пенести езици не успяваха да я оближат.

- Мария-Пиa, събуди се скъпа, имам новина...

На плажа не беше сама. Някой й говореше, но това не беше неговият глас, не... Продължаваше да се влачи с последни сили. Трябваше да го достигне...

- Скъпа, моля те, събуди се...

Усети допира на пръстите му по лицето си. „Нима съм стигнала? Не! Неговите пръсти са толкова гладки и студени...”

- Мария-Пиa, Мария-Пиa, събуди се!

Гласът му нахлу в ухото й, както мишката се шмугва в малката дупчица, за да се спаси от котарака. Проникна до мозъка й, събуди я. Натрапник!

Отвори с мъка очи, а над нея стоеше съпругът й.

„Пак не те достигнах...”

- Ето те, събуди се, имам да ти казвам нещо изключително, скъпа – прошепна й Енрико.

- Каж ми го – промълви вяло.

- Ада е дъщеря на Лучо. Току-що ми съобщиха резултите

от лабораторията.

- Прекрасно, щастлива съм.

- Сега какво ще правим?

- Ще я поканим да живее у дома.

- Трябва да изостави родината си, за да дойде да живее при нас. Не мислиш ли, че отговорът ѝ може да е отрицателен?

- Ще ѝ предложим, а пък тя, ако иска... – отговори му раздражено и се зави през глава.

- Добре, скъпа – съгласи се Енрико, осъзнал най-сетне, че я е изтръгнал от някакъв сън и затова не можеше да съсредоточи вниманието ѝ върху нещо толкова несъществено за нея в този момент. Тя винаги беше живяла в своя свят от сънища.

Напусна стаята ѝ. Не му оставаше друго освен да отиде и да намери Ада.

Стигна до хотела. Попита на рецепцията, но оттам му отговориха, че госпожица Морозини е заминала.

- Как така е заминала? – повиши тон.

- Вчера вечерта напусна хотела ни, господине.

- Каза ли къде отива? – разпитваше все по-настойтелно Енрико.

- Не, господине – отговори с дежурната си усмивка служителката. – Но...

- Какво но?

- Но... остави бележка. Вие ли сте маркиз Морозини?

- И да и не, аз съм Енрико Лазарини, съпругът на маркиза Мария-Пиа Морозини.

- Значи бележката е за вас. Ето, заповядайте.

- Благодаря – дръпна листчето и го заразгва нервно с непохватните си пръсти. След миг повдигна очи към тавана и изрече грозно богохулство. Тръгна си от хотела, без дори да благодари.

„Как сега да го съобщя на Мария-Пиа? Как ли ще реагира?“ – питаше се и вървеше забързано към къщи.

По средата на пътя обаче ненадейно реши да се отклони и да отиде да изпие за кураж чаша вино в кръчмичката, която се превръщаше в негово убежище всеки път, когато някое неочаквано препятствие се изпречеше пред носа му.

Сполетелите го злощастия унищожиха амбициите му, а с тях волята и способността му да се владее. Останали му бяха само надеждата и великодушието, но те страдаха от необратими травми след преживяванията. Често се опитваха да го напуснат и за да ги задържи при себе си се налагаше да ги упойва.

В началото, преди много години, когато се пропи от мъка, носеше на пиене, но сега, на тази възраст, още след втората чашка вече чувстваше езика си надебелял, а след четвъртата – тялото му толкова натежаваше, че се налагаше синът на кръчмаря да го води до дома му. Не искаше повече това да се повтаря. Боеше се обаче, че пак безочливо лъже самия себе си.

Пред вратата на пивницата спря, замисли се за миг, но въпреки това влезе с несигурни стъпки. Седна на бара и поиска да му наляят. След третата чаша се премести на най-отдалечената от вратата маса. Продължи да се налива до безсъзнание.

На сутринта се събуди в леглото си. Не си спомняше как се е озовал в него. Чувстваше се гузен, мръсен и излъган. Но не си взе дори душ. Стана и набързо прибра в старовремския си ръбесто-мукавен куфар малко дрехи от скрина и гардероба. Напусна палата, без никой да го види. Върна се в апартамента си до рибния пазар.

След около месец вестниците писаха, че близо до складовете за риба, от другата страна на канала, в една от жилищните сгради съседите усетили непоносима смрад, носеща се от апартамента на първия етаж. Полицаяте разбили

вратата и се натъкнали на зловеща гледка – мъж с повече от десет прободни, но не смъртоносни рани, висял обесен на корниза на кухненския прозорец, който бил отворен, а вятърът се прокрадвал покрай трупа му, полуприкрит зад овехтялото през годините пурпурно перде със златни ресни. Странно как никой от преминаващите в лодките и гондолите не го бил забелязал.

Съдебният лекар разказвал на колегите си, че за пръв път в дългогодишната си практика се сблъсквал с толкова непоколебим самоубиец, който, след десетте несполучливи опита да се пониже смъртоносно, само и само за да прекъсне нишката на живота си, е имал силата и волята да се покачи на перваза на прозореца и да се обеси.

Единственият човек, който се погрижи за Енрико след смъртта му, беше Джулия. Най-напред отиде и съобщи на Мария-Пиа, но тя се изсмя на чутото и я помоли да върви да се шегува с камериерката. Стъкленият ѝ поглед остана да блуждае отнесено из стаята, след като сицилианката си тръгна, за да урежда формалностите около погребението на съпруга ѝ.

Положиха и него в семейната гробница, точно до Красавеца. Клетата Джулия прекарваше по-голямата част от времето си около тях – почистваше саркофазите от чист карарски мрамор, носеше свежи цветя или просто седеше безмълвно и се взираше в порцелановите снимки. Понякога се упрекуваше, че е оставила фамилната гробница в Палермо в ръцете на странични хора, за да се грижи за чужда, но подсъзнателно усещаше, че това не е така. Каква ли сила я подтикваше да го прави?

В края на годината, Елиза, която след смъртта на Енрико, принудена от обстоятелствата, беше излязла от летаргията си

и поела грижите за Мария-Пиа, й звънна по телефона, за да я покани на гости. Не й обясни по какъв повод, но въпреки това Джулия прие с удоволствие. Чувстваше се толкова самотна и изолирана, че подобни обаждания я оживяваха и й вдъхваха поне мимолетна увереност, че ще намери сили да започне живота си отначало.

В палата завари всичко постарому. Само фонтанът пред входа на къщата отново беше занемарен и изглеждаше като грамадна пъпка, от която вместо гной, изпод виещите се като дебели косми паразитни растения, се опитваше да се покаже голата статуя.

Елиза я посрещна и направо я заведе в стаята на Мария-Пиа. Гледката беше потресаваща. Тя седеше на пода и редеше кубчета, от тези, с които децата до навършване на третата си година много обичат да си играят. Тихичко си тананикаше и от време на време се долавяше нещо като рефрен: *Момчетата са невъздържани и грубияни, затова си търсят свинска компания* – нагъртваше на последните две думи, спираше рязко, но миг след това пак ги повтаряше.

- Здравей, Мария-Пиа!

Тя беше толкова вгълбена в заниманието си, че дори не повдигна поглед, за да види на кого принадлежи този глас. Отговори механично:

- Здравей, коя си ти?

- Не ме ли позна, аз съм Джулия?

- Джулия Робъртс? – смеейки се, го изтърси.

- Не, аз съм Джулия Морозини. Съпругата на Лучо.

- Не, лъжеш ме, защото Лучо се е оженил за една индианка от Еквадор.

- Лучо е мъртъв. Не би могъл да се ожени за никоя жена. Единствената, за която се е женил, съм аз.

- Не, той е прекарал остатъка от живота си с индианката и дори им се е родила дъщеря, която живее в Перу.

Джулия обърна въпросително главата си към Елиза, но тя ѝ направи знак да мълчи и да слуша.

- Дъщеря му се казва Ада, точно като мама. Аз я видях, тя дойде у дома, преди Енрико да си отиде от мен... Ама... – замисли се, сякаш трябваше да се сети за нещо, а после продължи – ... аз си имам и друг Енрико, така че не съжалявам. – Едно от кубчетата се подхлъзна и докато падаше, събори цялата кула, която беше издигнала, но това нито я ядоса, нито я натъжи, напротив започна още по-грижливо пак да я гради. – Джулия, слушаш ли ме?

- Да, слушам те, Мария-Пиия...

- Аз не съм луда, не си мисли, че съм луда! – повиши тон, за да я убеди. – Искам да направя нещо за мен... – млъкна внезапно и впи умолително поглед в Джулия.

- С удоволствие, кажи ми какво мога да направя за теб?

- Отиди в Перу и доведи дъщерята на брат ми. След смъртта на Елиза, моята и тази на Лучия ти ще останеш единствената наследница на този прокълнат дом, но не е достатъчно, защото и ти нямаш деца. А след твоята кончина този дом наистина ще опустее. Ще го вземе държавата, а тя никак не го заслужава... Бедното сираче на Лучо ще мизерства, а тук в нашия палат ще се разполагат политици или болни от венерически болести... – започна да говори вече с леко замъглен разсъдък, като продължаваше все така да реди кубчетата.

- Защо точно с болни от венерически болести? – попита я Елиза.

- Ще преустроят къщата ни в болница...

- Това са само някакви глупави предположения, Мария-Пиия – упрекна я леля ѝ Елиза.

- Важно е това, което ще се случи, а не точно под каква форма – настоя Мария-Пиия, после пак наведе глава и задълбочено се загледа в новопостроената тривърха конструкция, излязла изпод ръцете ѝ.

Другите две жени се повъртяха около нея още няколко минути, но тя не пророни нито дума повече. Отново се върна в свят, който техните сетива не можеха да доловят. Проблясъците ѝ, за съжаление, не траеха дълго.

Джулия я погледна с тъга на излизане от стаята. В салона за гости пиха кафе, а Елиза, без никакви заобикалки, ѝ потвърди, че казаното от Мариа-Пиа е вярно. Сърцето на Джулия се сви за миг, в началото от ревност, а после от болка. Тя все още продължаваше да обича Лучо и не можеше да се примири със загубата му.

Тръгна си изтерзана. Нощта ѝ се стори безкрайна, а мислите ѝ като грозни гарвани ту грачеха в ушите ѝ: „За нищо на света не отивай да търсиш детето на Лучо, той е бил с друга жена!”, ту: „Събирай куфарите и заминавай, осмисли живота си, дай обич на това момиче, то е кръв и от твоята кръв, забрави ли, че с Лучо сте първи братовчеди!”. Малко преди да се съмне, стана, взе си душ и отиде да си направи кафе. За пръв път, откакто си тръгна от палата на фамилия Морозини, докато го пиеше, истински му се наслади, тъй като усети вкуса му. Това беше знак, че е взела правилното решение. Чрез него щеше да осъществи и своя блян – да изживее остатъка от живота си с близък човек, на когото да се посвети. Както и да се измее в лицето на вероломната самота, че този път тя, простосмъртната жена, я е изиграла и вече няма нужда от компанията ѝ на кисела стара мома.

Дори не си задаваше основателните въпроси от рода на това дали ще открие Ада и дали тя ще приеме да тръгне с нея за Италия? Желанието ѝ да обича бе толкова силно, че този път беше готова, ако се наложи, да остави ѝ тя костите си като Лучо в Перу, но да намери дъщеря му и да ѝ даде онази обич, с която дядо ѝ не бе успял да възнагради своята любима и дъщеря им Ада.

Най-сетне доживя мига, в който бе повярвала в себе си.

Вече не ѝ се налагаше да се движи в готовите бразди, изорани преди нея от Кармело Ло Буоно. Чувстваше се изпълнена с ентузиазъм, че може да продължи напред и сама, да бъде себе си, казвайки сбогом на миналото.

Джулия и статуята във фонтана, сътворен от дядо ѝ, бяха еманация на вечната и добродетелна женска непримиримост, защото нито времето, нито тинята, нито дори безродните им утробы можеха да спрат кръговрата на живота.

В деня, в който замина за Перу, пред парадния вход на палата спряха трима мъже. Камериерката им отвори и ги попита какво желаят. Изсмяха ѝ се арогантно в лицето и поискаха незабавно да се срещнат с господарката на къщата.

Тя ги покани вежливо в салона за гости и отиде да повика Елиза. Мария-Пиа все така редеше кубчетата си, седнала по детски на пода в своята стая. Светлината, нахлуваща пред прозореца, огряваше лицето ѝ, чиято бледност контрастираше с тъмната ѝ шифонена блуза. Болестта сякаш я подмладяваше.

Елиза помоли домашната помощница да я наглежда и слезе в салона при неочакваните си гости.

Тримата мъже се изправиха на крака и студено я поздравиха.

Най-ниският пристъпи напред и каза:

- Аз съм адвокатът на господин Пицати. Казвам се Бруно Фарина. Това е самият господин Пицати, а другият господин е неговият секретар.

- На какво дължа посещението ви, господа? – попита ги нетърпеливо Елиза.

- Госпожо, задачата ми никак не е приятна – продължи хладнокръвно адвокатът, – тук съм, за да ви уведомя от името на присъстващия господин Пицати, че в срок от десет дни трябва да напуснете този дом. Намирате се в собственост, която вече не ви принадлежи. Според завещанието на маркиз Морозини, тоест вашия баща, когато господин

Пицати навърши петдесет години, се превръща в единствен наследник на този величествен палат. А той, за наша голяма радост, вчера отпразнува рождения си ден...

- Какви ги говорите? – прекъсна го с пренебрежение Елиза.

- Госпожо, ето копие от завещанието, написано, подписано собственоръчно и депозирано за изпълнение при нотариус от покойния маркиз. Ако желаете, посъветвайте се и с вашия адвокат, но след десет дни, при положение, че не сте си събрали багажа и напуснали, ще дойда със съдия-изпълнител и ще ви изхвърля.

- Момент, господин адвокат, разяснете ми поне кой е господин Пицати?

- О, да, простете несъобразителността ми – усмихна ѝ се ехидно и продължи, – господин Пицати е извънбрачен син на маркиз Морозини и ваш полубрат.

- Моля?

- Да, добре ме чухте.

- Боже мой, ето какви ги е вършил старият мръсник, който цял живот се правеше на голям моралист и със своята себичност уби бедната ми майчица, съсипа живота на дъщерите си и прокълна внуците си! Имал е извънбрачна връзка?! Да го вземат мътните! – изруга, обърна им гръб и без дори да се поинтересува коя е майката на държачия се като глухоням господин Пицати, излезе от салона.

Тримата мъже станаха мълчаливо и се изнизаха гузно през вратата. Чак на улицата единият от тях се обърна към адвокатата и процеди през зъби:

- Мама имаше право, когато казваше, че Елиза е остър камък и мястото ѝ е в манастира, за да ѝ позагладят ръбовете.

- Майка ви, господин Пицати, старата готвачка Терсила, винаги е била много мъдра жена, жалко, че вече не е между живите.

Третият мъж, който до този момент не бе казал нито дума, го погледна, усмихна се подмолно и каза:

- Това вече не е от голямо значение. Важното е, че видяхме сметката на Лучо.

Тълпата от туристи ги погълна и скри от погледа на иконома, който, без да знае кои са, ги бе изпроводил като скъпи гости през цялата градина чак до улицата.

Весела Лулова Цалова
ДЪЩЕРИТЕ НА ЖЕНОМРАЗЕЦА

ISBN 978-619-7211-01-6

Роман
Българска
Първо издание

Редактор Романьола Мирославова
Коректор Калина Георгиева
Предпечат Боряна Михайлова

Издателство МВИЛ АГЕНЦИЯ
mbliteraryagency@abv.bg
www.mbinternationalliteraryagency.com
Печатница АКТИВ КОМЕРС